24 NİSAN 1980 PERŞEMBE 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

Emin DEĞER, Buhran ve Savaş Hali Yasa Tasarısı ile ilgili sorularımızı yanıtladı

Yarın 2. sayfada

TARSUS'TA ÖLÜ SAYISI 10'A ÇIKTI, 300 YARALIDAN 21'İNİN DURUMU AĞIR

Kaymakam ateş emrini kimin verdiğini bilmiyor

Halk trafik kazalarına karşı önlem istemişti NATO yolunda bugüne kadar meydana gelen trafik kazalarında 24 dolayında kişi öldü

HUKUK DEVLETİ NEREDE KALDI!

● Hukukçular "Yolu trafiğe kapatan halk için Gösteri ve Yürüyüş Yasası hükümlerine göre kovuşturma yapılsaydı, bu olaylar olmazdı" dediler

HABER MERKEZİ

İçel'in Tarsus ilçesinde NATO yolu üzerinde 15 yaşlarında bir kızın trafik kazasında ölmesi, halkın trafik kazalarına karşı önlem alınmasını istemesi üzerine çıkan olayda halktan 10 kişi ölürken, 300 dolayında kişinin de yaralandığı, bunlardan 21'inin durumlarının ağır olduğu öğrenildi

(Devamı 7. Sayfada)

HABERIN IÇINDEN

'NATO Yolu' çıkmazı

Tarsus'ta bir grup yurttaş, sık sık insan ölümlerine yolaçan NATO yolundaki trafik keşmekeşini ve başvurularına rağmen bugüne kadar hiç bir önlem alınmamasını protesto için yolu kapatıyorlar. Yüreklerinde, aynı gün, aynı yolda bir kamyonun altında kalarak hayatını kaybeden Naciye Sönmez adında 15 yaşındaki bir genç kızın acısı.

Devlet kuvvetlerinin yolu açmak için kalabalık halk topluluğuna müdahalesi sonucu ilk belirle-

(Devamı 7. Sayfada)

ÖLENLER

(Kimliği belirlenebilenler)

Abdullah Taş, Mevlüt Tın, Recep Özleyen, Abdülkadir Nergis

YARALILAR

(Kimliği belirlenebilenler)

Hüseyin Yaman, Mehmet Çiçek, Bülent Ertan, Derviş Karaağaç, Hacı Tezuçar, Süleyman Arpalı, Mehmet Can Barutçu, Nusret Alkan, Mehmet Karaduman, Metin Sürmene, Mesut Karataş, Ümmet Çakmak, Mahmut Kayhan, Doğan Yılmaz, Emine Ercan, Ali İhsan Bektaş, Ahmet Altınok

İşkenceyle öldürülen Yaşar Gündoğdu'nun nişanlısı ve ağabeyi işkencecilerden halkın elbet hesap soracağını söylüyorlar.

İşkence ile öldürülen Yaşar Gündoğdu'nun ailesi:

'ACIMIZ AZALSA DA KİNİMİZ BÜYÜYECEK'

● *Gündoğdu'nun ağabeyi: "Bilirkişi raporları, otopsi, her şey işkence yapıldığını kanıtlıyor. Gücümüz yettikçe işkencecilerin üzerine gideceğiz. İnsan acısını gömer, ama kinini gömemez"*

● *Gündoğdu'nun nişanlısı: "Üç aydır nişanlıydık... Yaşar'ıma kıydılar. İçim yandı"*

ANKARA (DEMOKRAT)

Doktor ve otopsi raporuyla işkence sonucu öldürüldüğü kesin olarak saptanan Yaşar Gündoğdu'nun ailesi büyük bir üzüntü içinde.

Enerji-Der TEK işyeri Temsilcisi Yaşar Gündoğdu'nun evi bütünüyle ardından gözyaşı döken, feryat eden ve ağıt yakan insanlarla doluydu. Evin bir köşesinde anası "Oğlumu getirin looo.. Gelin geldi, yavrum nerde looo' diye ağıt yakarken, nikâhlanacağının bir gün öncesi öldürülen Yaşar'ın nişanlısı da "Bizi yaktılar, onlar da yansın" diye feryat ediyordu.

ACIMIZ AZALSA DA KİNİMİZ BÜYÜYECEK

Yaşar'ın evinde kendisini zaptedebilen ve sakin olabilenlerden ağabeyi Asım Gündoğdu, şunları söyledi acı içinde:

"Acımız azalsa da kinimiz büyüyecek. Kardeşimin işkenceyle öldürülmesi üç-beş faşistin işi değil, uygulanan faşist planların bir parçasıdır. Gerekli tüm yasal başvurular yapıldı. Sıkıyönetim yetkililerine bildirildi. Bilirkişi raporları, otopsi herşey, işkence yapıldığını açıkça kanıtlıyor. Gücümüz yettikçe işkencecilerin üzerine gideceğiz. Yasal yönden her yoldan araştıracağız. İnsan acısını gömer ama, kinini gömemez."

YAŞAR'IMA KIYANLARDAN HESABINI SORACAĞIZ

Yaşar'ın ardından kendisini kaybetmiş bir şekilde yarı Türkçe yarı da Kürtçe ağıt söyleyen anası ağıdının bir bölümünde şunları diyordu:

"Loooo... Yavrumu getirin looo. Öldürenlerden hesap sorun looo.. Bu insanlık değil looo.. Gelin geldi, yavrum nerde

(Devamı 7. Sayfada)

Yaşar'ın anasının acısı büyüktü. Öldürülen oğlunun ardından yaktığı ağıt işkence yapanları korkutacak kadar içliydi, ezgiliydi. (Ft.Ankara Demokrat)

Yaşar'ın babası Abdülhamit Gündoğdu. "Yaşar beş oğlumdan en küçüğüydü. Aldılar oğlumu elimden. Hesabı sorulmalı".

Ankara Tabip Odası, üyelerini işkence suçlarına alet olmamaya çağırdı

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nevzat Eren, işkence görenlerin ve işkence sonucu ölenlerin sayısının arttığını bildirdi. Eren, geçtiğimiz cuma günü öldürülen Enerji-Der TEK işyeri temsilcisi Yaşar Gündoğdu'nun işkenceyle öldürüldüğünün

(Devamı 7. Sayfada)

CHP'li Melik, Yaşar Gündoğdu'nun işkence sonucu ölümüyle ilgili soru önergesi verdi

ANKARA (DEMOKRAT)

Urfa CHP Milletvekili Ahmet Melik, TEK memurlarından Yaşar Gündoğdu'nun işkence ile öldürüldüğünün otopsi raporunda belirtildiğini bildirerek İçişleri Bakanı'na yazılı olarak cevaplanması isteğiyle bir soru önergesi verdi.

(Devamı 7. Sayfada)

23 Nisan Çocuk Bayramı kutlandı

HABER MERKEZİ

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, havanın yağmurlu olduğu iller dışında, Kıbrıs, Türk Federe Devleti'nde, dış temsilciliklerde törenlerle kutlandı. Bu arada İstanbul'da havanın yağışlı oluşu nedeniyle tören ileri bir tarihe ertelendi. Öte yandan Cumhurbaşkanı Vekili İhsan

(Devamı 7. Sayfada)

FKÖ Ankara Temsilcisi

Firas: "23 Nisan Çocuk Bayramı'nı Filistinli çocuklar da yürekten kutluyor"

ANKARA (AA)

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dolayısıyla kendisini ziyaret eden bir grup öğrencinin Filistin ve Filistinli çocuklarla ilgili sorularını yanıtlayan FKÖ Ankara temsilcisi Ebu Firas "23 Nisan'ı Filistinli çocuklar da yürekten kutluyor" dedi.

Türkler ve Filistinliler arasındaki kardeşlikten büyük gurur duyduklarını, gelecekte Filistinliler'in ana vatanlarına döndükleri zaman Türkleri de burada görmekten mutlu olacaklarını kaydeden Firas Türkiye'nin

(Devamı 7. Sayfada)

Ayaş Yetiştirme Yurdu'nda, kimsesiz çocuklar açlık grevine başladı

ANKARA (DEMOKRAT)

Ayaş Yetiştirme Yurdunda kalan "Devlet güvencesindeki" çocuklar

(Devamı 7. Sayfada)

İRAN SOVYETLER BİRLİĞİ İLE EKONOMİK ANLAŞMA İMZALADI

● *Peşmergeler 60 İranlı askeri öldürürken Tahran Üniversitesi'nde çarpışmalarda 30 kişi öldü*

● *İran ABD'yi destekleyen ülkeleri kara listeye alacak*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Ortak Pazar ülkeleri ABD'yi desteklemek amacıyla İran'a karşı uygulamayı kararlaştırdıkları yaptırımları açıklarken, İran'ın da Sovyetlerle geniş kapsamlı bir ekonomik anlaşma imzaladığı bildirildi.

İran Ekonomi ve Maliye Bakanı Iraj Selimi, ülkesiyle Sovyetler Birliği arasında önemli bir ekonomik işbirliği anlaşması protokolünün imzalandığını açıkladı. İranlı bakan bir Sovyet heyetinin Tahran'a yaptığı ziyaret sırasında imzalanan bu anlaşma sayesinde "ABD'nin uygulamak istediği ekonomik yaptırımların İran'ı etkilemeyeceğini" bildirdi.

Yapılan açıklamada ayrıca, yapılan anlaşmanın İran'a sanayii ürünleri ve yiyecek verilmesinin öngördüğü de belirtildi.

Bu arada Ortak Pazar ülkelerinin İran'a karşı uygulamayı kararlaştırdığı önlemlerin ayrıntıları açıklandı. Dışişleri Bakanları toplantısında ive-

(Devamı 7. Sayfada)

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MAİYET MEMURLUĞUNA MHP'LİLER ALINIYOR

Kaymakam olacaklar faşistlerden seçiliyor

● Alınanlar arasında Hakan Yurdakuler'in katline adı karışan MHP'li Fuat Arslan da var

ANKARA (DEMOKRAT)

İçişleri Bakanlığınca açılan Maiyet Memurluğu sınavlarına katılanlar arasında sadece MHP'liler işe alındı. Alınanlar arasında Hakan Yurdakuler'in katline adı karışan Fuat Arslan ile Tekirdağ Ülkücü Gençlik Derneği kurucularından Ayhan Çevik'in de bulunduğu bildirildi.

Maiyet Memurluğunun 21 Şubat'ta yazılı 8-9-10 Nisan tarihlerinde de sözlü sınavlarını, aralarında İçişleri Bakanlığı Özlük İşleri Genel Müdürü Sivil Savunma Daire Başkanı ve İller İdaresi Genel Müdürü'nün bulunduğu bir komisyon yaptı. Yazılı sınavlara

(Devamı 7. Sayfada)

Cumhurbaşkanlığı seçimi turlarına devam ediliyor

● Partiler cumartesi günü yapılacak "Dış politikadaki gelişmeler" konulu genel görüşmeye daha çok ağırlık veriyor.

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumhurbaşkanı seçimi için yapılan turlara bugün devam ediliyor. Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu Genel kurullarının saat 15.00'deki birleşik toplantısında AP'den Sadettin Bilgiç ve CHP'den Muhsin Batur adaylıklarını sürdürecekler.

6 günden bu yana askıya alınan Cumhurbaşkanı seçiminde bugün de önemli br gelişme beklenmiyor. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı nedeniyle parlamenterlerin büyük bir bölümünün Ankara dışına gitmesi, sorunun bu hafta da çözümlenemeyeceği şeklinde yorumlanıyor. Bu arada, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in parlamentoda grubu bulunan siyasi partilerin başkanları ve öteki grupların liderleriyle yapacağı görüşmede kesinlik kazanmadı.

Partiler, TBMM'de cumartesi günü yapılacak dış politika konusundaki Genel görüşmeye daha çok ağırlık vermeye başladılar

Küçükçekmece Lisesi Müdürü karakol önünde dövüldü

Faşistler, TÖB-DER Başkanını yaralayınca Alaçam'da olaylar çıktı

- Turhal'da sol görüşlü bir gencin öldürülmesinden sonra gösteriler yapıldı.
- Kayseri Belediye Ekmek Fabrikası işçileri can güvenliği istiyor.
- Avanos'ta barikat kurarak çatışmaya girmekten sanık 15 kişi serbest bırakıldı.
- Sinop'ta AP binasına patlayıcı madde atıldı.
- Urfa'da ikisi AP İlçe Gençlik Kolu Yönetim Kurulu üyesi olmak üzere 6 kişi öldürüldü
- Trabzon'da 4 öğrenci tutuklandı
- Balıkesir CHP İlçe Merkezi ve Gençlik Kolları Binasına patlayıcı madde atıldı
- TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın yargılanmasına devam edildi
- Gaziantep'te Köy-Koop eski Şube Başkanı öldürüldü
- Dalaman'da faşistler ilerici öğretmenlere saldırdı

Ayaş Yetiştirme Yurdu'nda kalan kimsesiz çocuklarla yapılan röportaj:

● "Bizi sokaktan alıp buraya tıktılar. İyi ama karnımız bile zor doyuyor. Hastalanmışız, ölmüşüz kimin umurunda."

8. Sayfada

HABERİ 5. SAYFADA

Ankara 2. Çocuk Şenliği başladı

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Belediyesince ilki geçtiğimiz yıl düzenlenen Ankara 2. Çocuk Şenliği Gençlik Parkı'nda Belediye Başkanı Ali Dinçer'in konuşmasıyla başladı. Şenliğe 75 bin

(Devamı 7. Sayfada)

İtalyan Komünist Partisi G. Sekreteri

Berlinguer: "Çin liderleriyle yaptığım görüşmeler çok tatmin edici oldu"

● "Sovyetler Birliği'nin temel düşman olarak kabul edilmesi görüşüne katılmıyoruz. Ama biz Çin'in bir düşman olarak görülmesi görüşüne de karşıyız."

HABERİ 7. SAYFADA

Başbakanlık Müsteşarı

Turgut Özal "Piyasadaki ciddi para darlığı devam edecektir"

● "İç piyasada tüketim giderek azalacak. Bu durumda özel olarak dış pazarlara açılmanız zorunludur. Yoksa iflas edersiniz."

HABERİ 7. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

PTT hizmetlerinde gizlilik

Bir arkadaşım telefon etti. Onun da bir arkadaşının bir yakını ölümcül hasta imiş. Vasiyet etmiş. Beni falan mezarlıktaki arkadaşımın yanına gömün diye. Arkadaşım "Senin Mezarlıklar Müdürlüğü'nde tanıdığın var. Bir zahmet sorar mısın, yanına gömmek mümkün mü?" diyordu. "Olur" dedim. "Müdüre sorarım. Olanak varsa hemen sorunu çözümler. Yoksa, hatır gönül tanımaz. Direk gibi adamdır. Anlayacağın bana vereceği yanıt ile, doğrudan doğruya kendisine gitseler vereceği yanıt arasında fark bulunmaz. Bilmiş ol" "Olsun, sen bir soruver"

Telefonu kapattım. Tekrar açtım. Düdük sesini beklerken, bir adam, yeni kurduğu konfeksiyon işinde karşılaştığı güçlükleri, ayrıntılarıyla anlatmaya başladı. Bir süre bekledim. Adamcağız iyi bir işe girişmişti ama anasından emdiği süt de burnundan gelmişti. Derken düdük sesi geldi. Hemen numaraları çevirmeye başladım. Her numarayı çevirişimde konfeksiyoncunun sesi kayboluyor, sonra gene geliyordu. Böylece, Konfeksiyon Sanayiinin hafif Sanayi"den sayıldığını öğrendim. Arada bir "çıt" sesi geldi. Hemen,

—Alo dedim.

—Alo dedi karşımdaki. Tanıdım. Konfeksiyoncu idi.

—Kardeşim hatlar karışıyor galiba.

—Siz nereyi aramıştınız?

—Mezarlıklar Müdürlüğünü.

Bozulmuştu anlaşılan:

—Hoppala! dedi.

Bu kez, ben bozuldum.

—Hoplasan da zıplasan da ben orasını arıyorum dedim.

—İyi ama beyim burası Mezarlıklar Müdürlüğü değil.

—Biliyorum. Siz konfeksiyoncusunuz.

—Nereden biliyorsunuz?

—Siz söylediniz.

—Ben mi?

—Siz. Mezarlıklar Müdürlüğünü ararken karşıma çıkıp anlatmaya başladınız

Herhalde neler anlattığını aklından geçiriyordu ki, bir süre sustu. Sonra:

—Ne şans! dedi.

—Doğru dedim. Gerçekten şanslısınız. Ya numaranız tüp gaz bayiininki ile karışsaydı?

—Sizin işiniz yok mu Allahaşkına?

—Olmaz olur mu? Ama, hazır telefonlarımız buluşmuşken sizinle ortak bir Milli Piyango bileti alsak.

Gene de terbiyeli adammış. Akıl edip telefonunu kapadı.

Ben kapamadım. Düdük sesini bekledim. Bir kadın sesi:

—Semra şekerim, günaydın dedi. Uyandırmadım ya?

—Hayır şekerim dedi uykulu bir ses.

İlk konuşan sesi elbette tanıyordum. Beş yıldan beri, günde birkaç kez, telefonda karşılaşıyorduk. Oğlu üniversiteye giden bir hanımdı. Konken meraklısıydı. Gün boyunca telefonunu açar, eşinin dostunun hatırını sorardı. Telefonlarımız, kendi kendilerine, birbirlerini "kardeş telefon" ilan edeli beri karşılıklı seslerimize o kadar alışmıştık ki, başkaları ile konuşurken şaşırmamız sözkonusu değildi. Ne ki, aradığım numara düşmüyordu.

Telefonu kapattım.

Zili çaldı. Açtım.

—Esmeray! dedi kalın bir erkek sesi.

—Değilim dedim sesimi kalınlaştırarak.

—Afedersiniz deyip kapattı kalın ses.

Ahizeyi yerine koyar koymaz tekrar çaldı telefon.

(Devamı 7. Sayfada)

YARADANA SIĞINIP

Medeniyet beyler

Can YÜCEL

Bakırköy Hastanesi'nden, Ruh Hekimi, Dr. Dursun Kırbaş, 28 Mart 1980 sabahı saat 05.30'da evinden alınarak, Gayrettepe'deki siyasi polis merkezine götürülüyor. Sorgusu başlıyor. Polis, Feriköy'de bir evde yaralı bir sol eylemciyi ameliyat etmiş olmasından şüpheleniyor. Belki de Dr.Kırbaş'a "Bu diyarda operasyon yapsak yapsak biz yaparız, sen ne halt etmeye karışıyorsun bu işe?" diye içerlediklerinden, mülayim mi mülâyim davranıyorlar. Bir söylentiye göre de, Dr. Kırbaş işkence uygulamaları üzerinde araştırmalar yapıyor, bu konuda kanıtlar toplamağa çalışıyormuş. Ola ki polis kendisine bu araştırmalarında yardımcı olmak, işkence nasıl olur göstermek istediğinden, mülâyemetini arttırdıkça arttırıyor. Dr. Kırbaç, "Ben bedenle değil ruhla uğraşırım; cerrah değilim, ruh doktoruyum,"diyorsa da, seminere bir kere başlamış olan polis, müderrisliği sürdürüyor.

Dr.Kırbaç'ın açık beyanına bakılırsa, "Ağzına silâh dayıyorlar, vücudunun muhtelif yerlerine yumruk ve tokat atıyorlar, terli terli üstüne soğuk su döküyorlar, elektrik veriyorlar, diz kapaklarıyla ayak bileklerine kan çökünceye kadar vuruyorlar, ayak parmaklarını eziyorlar." Genç doktor, onbeş gün süren bu terapiden sonra ilk çıkarıldığı sıkıyönetim mahkemesinde suçsuzluğu belirlenerek salıveriliyorsa da, eklem ağrıları halâ sürüyor, sağ kulağında akıntı ve işitme kaybı var. Hayatından da endişe ediliyor.

Bunun üzerine, Türk Tabipler Birliği Dr.Kırbaş'ın işkence dalındaki bu özgün çalışma ve öz-deneyimine dayanarak, konuyu yeni baştan ve basın mensupları huzurunda ele almaya karar veriyor. Toplantıya demokratik örgütler temsilcileri de katılıyor. Türk Tabipler Birliği Başkanı, Dr.Erdal Atabek, "kolluk güçlerimiz arasında özellikle son günlerde salgınlaşan bu işkence hastalığını gizlemeğe çalışmanın bilimsel davranışa uygun düşmeyeceğini vurgulayarak, bu marazın üstüne üstüne gidilmesi, mikrop taşıyıcılarının belirlenmesi ve bu illete tutulmuş olanların derhal karantinaya alınması gerektiği" üzerinde duruyor. İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Gencay Gürsoy ise, olgunun nedenlerine inerek, *"işkencenin devlet terörünün bir yansıması"* olduğu sonucuna varıyor ve bu hastalığa ilişkin verilerin ve labaratuar bulgularının toplanıp, gerek adli mercilere, gerekse Parlamentoya rapor larhalinde sunularak, resmi soruşturma ve anketlerin düzenlenmesine ön ayak olunması gereğine parmak basıyor. TÜMÖD Yönetim Kurulu üyesi Gündüz Vassaf bu illetin frengi gibi Batı ülkelerinden ihraç edildiğine işaret ederek, konunun uluslararası boyutlarına değiniyor. Baro adına toplantıya katılan Başkan Yardımcısı Rasim Öz de Baro'da bir araştırma merkezi kurularak, salgının büsbütün yayılmasını önlemek için derhal çalışmalara başlanılmasını öneriyor. Ayrıca, kolluk güçleriyle temas zorunda kalan yurttaşların bu temas süresince doktor gözetimi altında tutulabilmesi bakımından gerekli önlemlerin alınabilmesi için sorumlu mercilere başvurularda bulunulması da karar altına alınmış.

Doktor ve hukukçu arkadaşlarımızın vehametini gün geçtikçe arttıran bu salgın karşısındaki duyarlılıklarını şükran, iftihar ve sevecenlikle karşılamamak olanaksız. Üstelik bugünkü koşullar altında, bu konuya böyle dikkat ve özenle eğilmeleri bir medeni cesaret örneği sayılsa yeridir. Ama bu, işkence marazına tutulmuş olanların da medeniyetten nasipsiz olduklarını göstermez. Madem İstiklâl Marşı şairimiz, Mehmet Akif *"Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar,"* demiş, öyle değil mi?..

HALKIN DİLİNDEN

Türkiyeli "Kartsız" işçiler

Fransa'daki giyim işçisi kardeşlerimizin direnişleri uzun zaman basında yer aldı. Yaşadıkları insanlık dışı koşullar, üstelik sürekli tedirginlik içinde her an polise yakalanma tehlikesi ile karşı karşıya oluşları yansıtıldı. Ama onlar seslerini çıkarmadıkları süre içinde hiç birimizin bunlardan haberi yoktu. Başlattıkları direniş sayesinde gerek Avrupa basınının ve kamuoyunun, gerekse Türkiye'li basının ve kamuoyunun dikkatlerini üzerlerine topladılar. Ve orada haklarını alabilmek için verdikleri haklı mücadelelerini destekleyen yandaşlar kazandılar. Çalışma izinleri olmadığı için kaçak çalıştıkları, kendilerine çalışma izni verilmediği, 12 saatten fazla çalıştıkları, izinleri olmadığı için ev kiralayamadıkları, ve işyerlerinde yatıp kalktıklarını, karanlık, soğuk , rutubetli, dehliz gibi yerlerde çalıştıklarını bir bir öğrendik. Yüreklerimiz onlarla attı, destekledik mücadelelerini derinden.

Bizler de Türkiye'de çalışan giyim işçileriyiz. Bizlerin çalışma izni gibi bir sorunumuz yok ama aynı tabloyu bizlerde çizebiliriz sizlere. 14 yaşından başlarız çalışmaya. Hiç bir iş güvencesi olmadan. En düşük alabileceğimiz ücret ne ise onu alırız. Kursağımızı doldurmaya yetmez. Her an işten atılmakla tehdit ediliriz. Bütün tehditlere karşı boynumuz büküktür. Çünkü işten atılmak intihar demektir bizim için. Sabahın köründe gider, akşamın karanlığında evimize döneriz. Uzun zaman gün ışığını göremediğimiz olur. Çalışma saatimiz filan yoktur. Sigortalı değilizdir. Bizi savunacak bizim hakkımızı savunacak hiç bir merci yoktur. Orda burda çalışırız kışa dek. Canımız çıkar, tırnaklarımız sökülür bir lokma ekmeği kazanabilmek için. Sonra diktiklerimiz vitrinlere konur, bir parça eşya bizim maaşımıza bedel bir fiyatla satılır. Oysa binlercesini üretiriz biz onun bir maaş karşılığı. Dolayısıyla o malı satın almaya hakkımız bile yoktur. Demek ki, nerede olursak olalım, aynı koşullar altındayız hepimiz. Biraz daha zor, biraz daha kolay ama sonuçta hepimiz açız ve çağın köleleri denebilecek bir hayat sürüyoruz. Buna karşılık sırtımızdan geçinenler rahat. Gel keyfim gel. Büyük defileler düzenliyor. Moda çılgın bir boyuta erişiyor. Yani iki üç nokta ortaya çıkıyor. Bütün bunlar bizim ne derece sömürüldüğümüzü ne derece ezildiğimizi ve tüm dünya emekçilerinin aynı koşullar içinde olduğunu kanıtlıyor. Kurtuluşumuz ise kendi kollarımızda.

OSMANBEY GİYİM İŞÇİLERİ—İSTANBUL

"Ne biçim düzendir bu"

Bizler Fatsa'ya bağlı Yalıköy kasabası balıkçılarıyız. Barbunya ve kalkan balıkları için konan avlanma yasaklarının iyi zamanlanmadığı düşüncesindeyiz. "Balıkçılar olarak bir sürü sorunlarımız var. Şimdiye kadar bu sorunlarımızın çözümünde hükümetten yardım bekledik. Fakat artık kimseden bir yardım beklemiyoruz. İlgililerden sadece şunu istiyoruz. Bizimle ilgili kararlar verir, yasaklar koyarken daha dikkatli olsunlar. Örneğin bu sene konan barbunya yasağı son derece gereksiz bir zamana rastlamıştır. Kötü hava koşulları zaten şimdiye kadar balık tutmamızı engellemişti. Şimdi de hükümetin bu yasağı karşımıza çıktı. 5 Mayıstan itibaren barbunya ve kalkan avı yasaklanmış. Biz bu tarihin 25 Mayıs'a alınması gerektiği görüşündeyiz. Zaten bizim gibi küçük balıkçıların balıklara bir zararı dokunmaz. Gittiğine yasak dinlemeyen ve balıkların neslini tüketen tirolcülerle uğraşın. Zaten büyük geçim sıkıntısı içindeyiz. Biz DEMAS ve Et ve Balık Kurumu'na balığın kilosunu 4.5 liradan veririz, kendimiz 30 liradan yeriz. 400 liraya ithal edilen ağları 2000 liraya alabiliyoruz. Ne biçim düzendir bu?

FATSA YALIKÖY'DEN BİR GRUP BALIKÇI

Cumhurbaşkanı seçilecek, haberiniz var mı?

Uzun süredir yani yaklaşık bir aydır Cumhurbaşkanlığı seçimleri için oylamalar yapılıyor, bu konuda çeşitli yazılar yazılıyor, çeşitli oyunlar oynanıyor. Herkes kendi bakış açısıyla olayları değerlendiriyor. Peki biz emekçiler bu işle nasıl ilgileniyoruz? Bu olayla ilişkilerimiz ne durumda. Bizim yukarımızda bir takım olaylar dönmekte ve bizler bunlara "Yahu siz ne yapıyorsunuz" dememiz bile imkansız.

Bu seçimler sırasında Anayasa da da bazı değişikliklerin olması için bir takım girişimlerde bulunulduğunu okuyoruz. Ülke yönetiminde, yani bizlerin yönetiminde yani bizleri bu denli yakından ilgilendiren bir konu üzerinde kararlar alınmak üzere olduğunu ancak gazetelerden okuyoruz. Oysa bu demokrasi çığırışları arasında bizim üzerimizdeki baskılar gün geçtikçe ağırlaşıyor. Seçimlerin demokratikliği (!) nedeniyle bir türlü seçilemeyen Cumhurbaşkanımıza rağmen bizler her gece aranma korkusuyla yatağa yatıp ertesi gün söyleyeceğimiz şeylerin suç unsuru taşıyıp taşımadıklarını düşünmekten bir türlü uyuyamıyoruz. Evlatlarımız vuruluyor, hapse atılıyor, her an faşist bir katliam korkusu ile yaşamaya çalışıyoruz. Bütün bunların yanı sıra güya bizim seçtiğimiz bizi yöneten hükümetlerin bizler hakkında aldıkları kararlar nedeniyle karnımız doymuyor, soğuktan titriyoruz, iş bulamıyoruz, ısınacak madde bulamıyoruz, kuyruklarda sürünüyoruz. Ve bizim yaşamımızı ilgilendiren bu sorunlara çözüm getirecek öneriler de bizden bağımsız, bir takım işi politika yapmak olan kişilerce getiriliyor. Bu kişiler demokratik uygulamaları artırma adına, yürütme organlarının yetkilerini geliştirmeyi öneriyorlar. Böylece bizler, bizler adına konan yasaların yürütülmesi işlemine daha da uzaklaşacağız. Cumhurbaşkanlığının işlevini yetersiz bulduklarını belirtiyorlar. Ve bunun daha yetkinleştirilmesini istiyorlar, üstelik tam Cumhurbaşkanı seçileceği bir sırada. Bu da bizlere sorulmuyor. Yürütme yetkilerinin daha da tek elde toplanması çünkü bizlerin bu yetkilerden daha da uzak olmamız demek olacak. Böylece işleri politika olan insanlar,işleri yönetmek olan insanlar hep kalacak ve hep daha az insan yönetmekte yetkinleşecek ve daha çok insan yönetilecek. Peki bütün bunlar yukarıda saydığımız bizim adayımıza yapılan ve bizi ilgilendiren kararları alarak bizleri daha ne kadar süründürmeyi düşünüyorlar? Ben yönetilen bir vatandaş olarak, oy kullanmaktan başka bir yönetme işlevi olmayan bir vatandaş olarak beni yöneten insanlara ve diğer yönetilen insanlara soruyorum. Yönetme kararını, yöneticiler mi almalıdır? Yoksa bizzat kendileri hakkında karar verilen insanlar olan yönetilenler mi? Demokrasi ne demektir? Yöneticilerin ne olup bittiğini kimsenin anlamadığı dalaverelerle demokrasi yutturmacası altında bir takım işler yapmaları mıdır?

Zaten istedikleri de bu değil midir? Son önerilen kararlar ,yürütme yetkilerinin artırılması filan da bunu kanıtlamıyor mu? O halde neden hâlâ daha kimsenin sesi çıkmıyor? Bu köşede bizi yakından ilgilendiren birçok sorun yer alıyor. Bu konuda benim sandığım kadarıyla hepimizi yakından ilgilendiriyor. Hakkımızda alınan kararlar konusunda söz söylemek bizden başka hiç kimsenin hakkı değil. O halde bu konudaki görüşlerimizi neden tartışmayalım? Ben buna verilecek olumsuz bir cevap bulamıyorum. Bu nedenle bu köşede mektubumu okuyan kişilerden eleştirilerini ve cevaplarını bekliyor, bu konunun tartışılmasını diliyorum.

AMASRA'DAN BİR MADEN İŞÇİSİ
M.A.

Ucuz

Ekmek,zeytin,su,urba
ve tuz fiyatları bile
yaydan fırlıyan okçasına
Birden bire göklere yükseldi ya..
Gençlerimizin;
Kanı ucuz...
Canı ucuz...

Yiyecekten, giyeceğe
İçecekten, yakacağa
Teker teker zam geldiya...
Her nevi madde ateş pahasıya...
Emek ucuz...
Hava civa yemek ucuz.

İşverenin ve satıcının
Varına bütçeden 20 milyon lira katıcının
Cüzdanları iyice kabardıya...
Şiştikçe şiştiya...
Çalışkan köylünün ki
Ve de işçinin ki
Pestil gibi dümdüz...

Bu hale ses çıkaranlarsa
Kafeste keklik misali
Kelepçe kolunda
Ya hapishane, ya adliye yolunda

Özgen TURAN
ŞAVŞAT

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

DÜŞÜNCE ALANI

Ulusal Egemenlik Bayramı

Faik AKÇAY
(Öğretmen)

● "23 NİSAN 1980'DE TÜRKİYE, IMF, AET GİBİ ULUSLARARASI SÖMÜRÜ KURULUŞLARININ YÖNLENDİRDİĞİ BİR EKONOMİK, SİYASAL YAPI İÇİNDE ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMINI KUTLAMAKTADIR. BATININ BİRKAÇ YÜZYIL ÖNCE TARİHİN ÇÖPLÜĞÜNE ATTIĞI "LİBERAL DEVLET MODELİ"NİN "SOSYAL HUKUK DEVLETİ"NE YEĞLENDİĞİ 1980'LER TÜRKİYE'SİNDE, EKONOMİYİ ALABİLDİĞİNE YABANCI SERMAYEYE AÇIP, ÜLKENİN BAĞIMSIZLIĞINI, ULUSAL KARAR GÜCÜNÜ, KENDİ ÇIKARLARINA KENDİSİNİN EGEMEN OLMAYIŞINI SAĞLAYACAK BİR ÇİZGİYE GETİREN SİYASAL ANLAYIŞ, GÖRKEMLİ BİR 23 NİSAN BAYRAMI KUTLAMA PEŞİNDEDİR.

23 Nisan Ulasal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı, 60 yıldır içeriğine inemeden, biçimsel olarak kutlamaktayız. Bu bayram özünde, *"Ulusal Egemenlik Bayramı"*dır.

Ulusal Egemenlik, bir ulusun içte ve dışta kendi yönetimini, bağımsızlığını, özgürlüğünü, yazgısını hiç bir etki altında kalmadan biçimlendirebilmesiyle gerçekleşebilir.

60 yıldır süslü sözler,şiirler, allı-güllü giysilerle, okulları, sınıfları süsleyerek kutlamaya çalıştığımız 23 Nisan'lar özünden saptırılarak bir *"Gösteriş, giyinme, süslenme yarışı"* durumuna sokulmuştur.

23 Nisan 1920'de Sinop Milletvekili Şerif Bey:"... *Ulusumuzun iç ve dış tam bağımsızlık içinde yazgısının sorumluluğunu doğrudan doğruya yüklenip kendi kendisini yönetmeye başladığını, bütün dünyaya duyurarak Büyük Millet Meclisini açıyorum"* derken Anadolu halkının emperyalizme karşı haykırışını dile getiriyordu.

621 yıl Anadolu üzerinde yaşayan bir ulusun, giderek yitirdiği bağımsızlığını yeniden elde etmesi, bir kimlik arayışına girişmesi tüm ezilen uluslara örnek olacak ulusal kurtuluş savaşının kazanılması önemli bir dönüm noktasıydı. 23 Nisan 1920'de açılan TBMM ulusal bütünlüğü sağlayarak ulusun kendi kendini yönetmesi özleminin dile gelişiydi.

O günden bu yana ekonomik yönden bağımlılık çemberini delip ulusal çıkarlarımızı koruyamadığımız için, ulusal bağımsızlık teoride, özlemlerde kalıp yaşama geçmeyen soyut bir kavram niteliğini sürdüregelmiştir.

23 Nisan 1980'de Türkiye IMF, AET gibi uluslararası sömürü kuruluşlarının yönlendirdiği bir ekonomik, siyasal yapı içinde Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını kutlamaktadır. Batının birkaç yüzyıl önce tarihin çöplüğüne attığı *"Liberal Devlet Modeli"* nin *"Sosyal Hukuk Devleti"* ne yeğlendiği 1980'ler Türkiye'sinde, ekonomiyi alabildiğine yabancı sermayeye açıp ülkenin bağımsızlığını ulusal karar gücünü, kendi çıkarlarına kendisinin egemen olamayışını sağlayacak bir çizgiye getiren siyasal anlayış, görkemli bir 23 Nisan Bayramı kutlama peşindedir.

Bu çabalar,ulusal çıkarları korur gözükerek ülkeyi uluslararası tekellerin kucağına atma girişimlerini gizlemekten ötede bir amaç taşımamaktadır kanısındayız.

İşçinin ücretini, memurun katsayısını, enflasyonun yüzde oranını IMF-nin belirlediği bir ülkede,Ulusal Egemenlik Bayramı kutlamak gerçekten anlamsızdır. Bu bayram, *"Ulusal Egemenlik Bilinci"* nin geliştirildiği, bir hesaplama gününden çok, bugüne değin kutlandığı gibi *"Çocuklara şiir okutma, giysi yarışlarıyla kimilerine aşağılık duygusu, kimilerine ise şımarıklık duygusu veren bir gösteriş aracı"* durumuna düşmektedir.

23 Nisanlarda bir özeleştiri yapmak zorundayız. İçinde bulunduğumuz dünyada ulusumuz gerçekten bağımsızlığına kavuşmuş mudur? İçte ve dışta yazgımızı kendimizin belirleyebildiği bir özgürlük ortamı kurabildik mi? Bu ve benzeri soruların yanıtları aranmalı 23 Nisan günlerinde.

Çocuklarımızdan bazılarını milletvekili, vali, kaymakam, milli eğitim müdürü yaparak bayram kutladığımız 23 Nisan 1980 Türkiye'sinde, 1 milyon dolayında yavrumuz okul bulamadığı için kırsal alanın karanlığında eriyip gitmekte. 2800 dolayındaki yerleşim birimimizde ilkokul bulunmuyor. Sağlık koşulları, doktorsuzluk, ebesizlik yüzünden doğan her 1.000 çocuktan yaklaşık 150'si bir ay içinde ölüyor. Köprü altlarında yatan minnacık yavrularımızın sayısı az değil. Kreşler, çocuk yuvaları , ana okulları kurulamadığı için milyonlarca çocuğumuz, sokaklarda yazgısıyla karşı karşıya bırakılmış durumda.

Ulusal Egemenlik Bayramının kutlandığı günlerde sokak başlarında yabancı sigara satarak ekmek parası kazanan küçükler, okul giderlerini boyacılık yaparak karşılamak zorunda kalan minnacık emekçiler, okulların temizlenmesi, gereksinimlerinin karşılanması için yardım dilenmeye çıkan okul aile birliği ve koruma derneklerinin yardımsever insanları bu bayramlara nasıl bir içtenlikle ellerini kaldırarak alkış tutacaklardır?

Toplumsal çalkantıların kurbanı olarak tutukevlerinde gün güneş görmeden çocukluğunu geçiren yavrularımız bu bayramlara özgürlüklerine susamışlıklarını nasıl gidereceklerdir?

Haksızlıklara , sömürüye, ulusal çıkarların törpülenmesine göz yummadıkları için öldürülen profesörlerin, yazarların, aydınların, dürüst insanların canlarına kıyılan bir toplumda, bayramlar insanlara coşku yerine acı getirir ancak.

Bayramları *"Övgü yarışı"* olmaktan kurtarıp *"Bilinçlenme, daha iyiye, daha güzele yönelme yarışı"* düzeyine çıkaramayan uluslar, halk deyimiyle "Havanda su dövmek"ten kurtaramazlar kendilerini.

Ulusal Egemenlik Bayramı, ülkemizde küçük çocukların kutladığı bir bayram olagelmiştir. Küçükler yarının büyükleridirler hiç kuşkusuz. Ama, kutladıkları "Ulusal Egemenlik" kavramının bilincine erişecek düzeyde değildirler. Bu bayram, anlamını anlamayanların değil, en güzel anlayabilen toplum kesitlerinin kutladığı bir bayram olmalıdır.

Biçimsellikten kurtulup içeriğine uygun biçimde kutlanamadığı sürece, "Ulusal Egemenlik Bayramı," tüketim toplumunun çarpıklıklarından vurgunundan yararlananlardan ötede kimseyi bir adım ileriye götürmez.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

24 NİSAN

1973 İzmir Çimentaş, ve Batı Anadolu,Eskişehir, İstanbul ve Kartal Darıca Çimento Fabrikalarında Çimse-İş'e bağlı 2500 işçi toplu sözleşmede ortaya çıkan anlaşmazlık sonucu greve başladı.

1975 ABDİ GÖNEL
İTÜ Fen Fakültesinde faşistlerin saldırısı sonucu işçi Abdi Gönel öldü.Binlerce devrimci genç ve işçinin katıldığı cenaze töreninde iktidar kınandı.

1976 İSTANBULDA "FAŞİZMİ PROTESTO MİTİNGİ" YAPILDI
Devrimci Sağlık-İş, İlerici Yapı-İş, İYÖKD, gibi kuruluşların da bulunduğu demokratik örgütler, İstanbul'da "Faşizmi Protesto Miting ve Yürüyüşü" düzenlediler.

Antalya ve Ünye'de faşist baskı ve kıyımları protesto mitingi yapıldı.

1977 ALİ GÜNGÖR
İstanbul İçerenköy'de 5 faşist, fırıncılık yapan devrimci Ali Güngör'ü öldürdü.

OSMAN AKTAŞ
Bir gün önce faşistlerin saldırısı sonucu yaralanan Ankara Abidinpaşa Lisesi öğrencisi devrimci Osman Aktaş öldü.

MEHMET YAPICI
İstanbul Kadıköy'de faşist saldırı sonucu İGD üyesi Mehmet Yapıcı öldü.

1978 Kızılay'a bağlı Etimesgut merkez deposunda 40 işçi yöneticileri protesto etmek amacıyla, açlık grevine başladı.

Nikaragua Dışişleri Bakanı Tomas Borge:

"Salvador'a yapılacak emperyalist bir müdahale, Nikaragua'ya yapılmış sayılacak"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Nikaragua Dışişleri Bakanı Tomas Borge bir açıklama yaparak, "Salvador'a herhangi bir askeri müdahale yapılırsa, Nikaragua orduları harekete geçer" dedi. Amerika Birleşik Devletleri'nin, Salvador'daki Cunta'ya ısrarla askeri ve teknolojik yardımı sürdürmesinin "kaygı verici" olduğunu söyleyen Borge, "Salvador halkına karşı yapılacak herhangi bir emperyalist girişim yapılırsa, bu Nikaragua halkına karşı yapılmış sayılacaktır"

Siyasal gözlemciler, bir Sandinista yetkilisinin ilk kez, Salvador'da yaşanan iç savaş üzerine bir yorum yaptığına işaret ederek, bunun bölgedeki henüz ayrıntıları bilinmeyen yeni bir değişikliğin sonucu olabileceğini ileri sürüyorlar. Bundan önce, Nikaragua yetkilileri, Salvador'da Cunta'nın "bekleneni vermediğini" söylemiş ve katliamları kınamıştı.

Salvador'da "Devrimci Demokratik Cephe" Başkanı kaçırıldı

SAN SALVADOR (AFP)

El Salvador'da yeni kurulan Devrimci Demokratik Cephe Başkanı Alvarez Cordoba önceki gün bilinmeyen kişilerce kaçırıldı.

Önceki hükümetler döneminde Tarım Bakanlığı görevinde bulunan Cordoba ülkenin önde gelen toprak sahibi ailelerinden birinin temsilcisidir.

"Devrimci Demokratik Cephe", cuntadan bundan önce istifa etmiş bulunan ve ülkedeki ılımlı muhalefeti bünyesinde barındıran bir örgütlenmedir.

San Salvador'daki üniversite çevreleri Cordoba'nın askerlerce tutuklandığını ileri sürdüler. Ancak Savunma Bakanı Albay Guillermo Garcia bu konuda hiç bir haber almadığını öne sürüyor.

Suriye Komünist Partisi: 'Camp David'e karşı mücadele sürecektir'

ŞAM(A.A)

Pazartesi günü öldürülen Suriye Komünist Partisi Genel Sekreteri Ömer Avad olayıyla ilgili olarak yoğun bir soruşturma açıldığı bildirildi.

Bilindiği gibi Ömer Avad geçtiğimiz Pazartesi günü Halep kentinde öldürülmüş ve suikastın "Müslüman Kardeşler Örgütü" tarafından gerçekleştirildiği ileri sürülmüştü.

Suriye'li yetkililer, aynı örgüte bağlı gerillaların iki ay kadar önce de üç Sovyet askeri danışmanını da öldürdüklerini iddia ettiler.

Ömer Avad'ın öldürülmesiyle ilgili olarak bir açıklama yapan ve parti genel sekreterinin öldürülmesini kınayan Suriye Komünist Pratisi, "bu tür eylemlerin partiyi zayıflatmayacağını" belirterek, "Camp David anlaşmasına karşı mücadele sürdürülecektir" dedi.

Suriye gazeteleri de Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ı eleştirerek, Sedat'ın Suriye'de hükümet aleyhinde yıkıcı faaliyetlerde bulunduğunu öne sürdüler.

ABD ile Yunanistan arasında çok yönlü bir anlaşma imzalandı

Atina (A.A)

Yunanistan ile ABD arasında ekonomi, bilim, eğitim ve kültür alanlarını kapsayan çok yönlü bir işbirliği anlaşması imzalandı.

Anlaşma, iki ülke arasında, yılda en az bir kere toplanacak olan üç çalışma grubunun oluşturulmasını öngörüyor. İmzalanan anlaşma ile iki ülkenin teknik uzmanlarının pratik konularda biraraya gelmeleri olanağının sağlanacağını bildiren Amerikan yetkilileri, aynı anlaşmanın iki ülke arasındaki siyasi yakınlaşmayı da artırmaya yönelik olduğunu belirttiler.

İmzalanan anlaşma, hemen yürürlüğe girecek ve taraflardan birinin iptal etmemesi halinde beş yıl süreyle yürürlükte kalacaktır.

ABD, NATO'nun Afgan krizi ile ilgili olarak toplantı yapmasını istedi

BRÜKSEL(AFP)

Afgan krizinin ortaya çıkardığı politik ve askeri durumu görüşmek üzere Amerika Birleşik Devletleri'nin Batılı müttefiklerine özel bir NATO toplantısı düzenlemesini önerdiği bildiriliyor.

Bu arada Washington'daki yetkililer, Sovyetler Birliği'ne karşı müttefik ülkelerin dayanışma içinde olmaları için Dışişleri Bakanlarının da Savunma Bakanlarının yapacakları bir toplantıya katılmaları gerektiğini söyledikleri öğrenildi.

NATO'nun 25-26 Haziran tarihleri arasında Ankara'da yapılması beklenen bahar toplantısına katılacak olan 15 NATO üyesi ülkenin Dışişleri Bakanlarının, böyle bir toplantıya gerek olup olmadığını görüşecekleri açıklandı.

Batılı müttefik ülkelerin Savunma Bakanları, Hindistan Okyanusu'nda meydana gelecek herhangi bir olay sırasında Amerika Birleşik Devletleri'ne nereye kadar yardım edecekleri konusunu görüşmek üzere, 13-14 Mayıs tarihleri arasında Bürüksel'de yılda iki kez yapılan savunma planlama komitesi toplantısına katılacak.

Pakistan, Afganistan'ın görüşme önerilerini kabul etmedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak, Afganistan'ın birkaç gün önce yaptığı görüşme ve iki ülke arasındaki ilişkileri normalleştirme teklifini reddettiğini açıkladı.

Afganistan Hükümeti'nin TASS Ajansı tarafından tüm dünyaya duyurulan önerileri şunlardı:

İran ve Pakistan'la karşılıklı ikili ilişkileri normalleştirmek için görüşmelerin başlatılması.

Hiçbir önyargı olmaksızın, bölgede durumu normalleştirmek ve karşılıklı bir işbirliği, yardım ve barış paktı imzalayabilmek amacıyla bir konferans düzenlenmesi.

Özel uluslararası garanti anlaşmaları dışında kalmak üzere, karşılıklı olarak silahlandırmayı ve askeri harcamaları azaltmak için görüşmeler yapılması.

Bölgede bulunan yabancı askeri güçlerin azaltılması ve Hint Okyanusu bölgesini bir barış bölgesi yapmak için gerekli girişimlerin yapılması.

Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak bu önerileri kabul etmediğini bildirirken Sovyetler'le diyalog kapısını daima açık tuttuğunu sözlerine ekledi.

JAPONYA, IRAN VE AFGANISTAN ÇEVRESINDEKI BATI YANLISI ÜLKELERE YAPTIĞI YARDIMI ARTTIRIYOR

TOKYO(AJANSLAR)

ABD'nin çağrısına uyan Japon hükümetinin, İran ve Afganistan çevresindeki Batı yanlısı bazı Arap ülkelerine daha çok ekonomik yardımda bulunabilmek amacıyla hazırlık yaptığı bildirildi.

Japonya Dışişleri Bakanlığı, hükümetin Umman, Somali ve Kenya'ya yaptığı ekonomik yardımları arttıracağını ve böylece "bölgede politik istikrarın korunmasına katkıda bulunmaya çalışacağını" açıkladı.

Japonya son dönemlerde Pakistan'a 160 milyon dolar Türkiye'ye ise 100 milyon dolar yardımda bulunmayı taahhüt etti. Japonya 1980 yılında 3.5 milyar dolarlık dış yardım da bulunmayı planladı. Çoğu Güney Doğu Asya ülkelerine verilecek olan 3.5 milyar dolar, Japonya'nın yıllık gayrisafi milli hasılasının binde 3.3.'ünü oluşturuyor.

Japonya'nın dış yardımlarını arttırmayı planladığını açıklayan "Keizai" gazetesi, hükümetin bu kararı, "Japonya'nın kendi çıkarlarına uygun olduğu" gerekçesiyle ve "Basra Körfezi'nden normal petrol akışını sağlamak amacıyla" aldığını yazdı.

Gazete, savunma harcamalarında ABD'nin istediği artırımları yapmayan ve bu yüzden ABD'nin eleştirileri ile karşı karşıya bulunan Japonya'nın dış yardımı artırmasından sonra bu eleştirilerden kurtulmayı beklediğini de belirtti.

Afrika'da Fransız emperyalizminin siyasal askeri stratejisi

Yusuf ALP

- *General de Gaulle'ün ve temsilcisi olduğu Fransız burjuvazisinin isteği, dünyanın bölüşülmesi ve denetlenmesinde söz hakkına sahip bir Fransa'ydı*
- *Giscard d'Estaing'in iktidara gelmesiyle birlikte Fransa artık yalnızca ABD emperyalizminin kendisine hareket serbestisi tanıdığı alanlarda, örneğin Afrika ve Orta Doğu'da etkili olmaya başladı*

1958 yılının Mayıs ayında gerçekleşen askeri ve parlamenter hükümet darbesiyle Fransa'da kurulan V.Cumhuriyet Fransız burjuvazisinin özerk bir dünya stratejisine sahip olma isteğini yeniden gündeme getirdiğinde, General De Gaulle'ün elinde merkezi devlet bürokrasisine sahip, bankaların ve büyük girişimlerin bürokrasileriyle sıkısıkıya ilişki içindeki güçlü bir devlet aygıtı bulunuyordu. General De Gaulle'ün ve temsilcisi olduğu Fransız burjuvazisinin isteği dünyanın bölüşülmesi ve denetlenmesinde söz hakkına sahip bir Fransa'ydı. Ne var ki, 1960 yılında bir dizi ülkeye verilen "bağımsızlık"la "resmi" olarak dağılan Fransız sömürge İmparatorluğu'nun sınırları dışındaki bölgeye yapılan Fransız yatırımları (bu yatırımlar çeşitli devlet kredileri ve güvenceleriyle teşvik edilmişti.) Belirli bir artışa rağmen hiçbir zaman belirleyici bir öneme sahip olamadılar. De Gaulle'cü strateji, eski sömürge imparatoluğu sınırları içinde kalınsa bile, çevresinde bir dizi dost ve bağımlı ülke yaratıp Fransa'nın uluslararası konumunu sağlamlaştırmaya yöneliyordu. Böylece "karşılıksız" yardımlar uygulamaya konuldu. Ama De Gaulle'cü rüyanın gerçekleşmesi için bunlar da yeterli olmadı. İngiltere'nin gerçekleştirdiği Commonwealth'i taklit edip oluşturulan, kısa ömürlü "Fransız Birliği" gibi başarısız kalan birkaç kurumsal girişimden sonra Fransız emperyalizmi, işbirliği antlaşmaları yoluyla bir ölçüde etkili olabilen sistem oluşturabildi. Ama şunu itiraf etmek gerekir ki, sözü edilen bu aygıt eski sömürgeler, bunlara komşu birkaç başka ülke ile sınırlı kaldı ve De Gaulle-cü hayallerin boyutlarına ulaşamadı. Bilindiği gibi, Amerika'nın merkezini oluşturduğu bir sistemin ögesi olmaya karşı ulusal bir siyaset izlemek Fransa'nın, NATO'nun askeri kanadından çekilmesini gerektirmişti ve De Gaulle'cü hayallerin askeri alana yansımasıydı. Sözkonusu hayallerin boşa çıkmasından sonra bu noktanın da yeniden ele alınması kaçınılmaz oluyordu. Ne var ki Fransız emperyalizminin ABD yönetimindeki emperyalist aygıta yeniden katılımı birden bire gerçekleşmedi. Doğruyu söylemek gerekirse, Fransız emperyalizmi, De Gaulle'ün arzuladığının tersine Amerikan emperyalizminden ve onun yönetimindeki dünya emperyalist sisteminden hiçbir zaman kesinkes ayrılmadı. Buna zaten imkan da yoktu. İlerde bu noktaya yeniden döneceğiz.

Fransız emperyalizminin boşa çıkan milliyetçi hayallerinden sonra, Pompidou işbaşına geldiğinde artık Fransız emperyalizmi istekleri ile imkanlarını tartmaya başlamıştı. Önce imkanlarının pek büyük olmadığını anladı, sahip olduğu imkanlar, eninde sonunda, ABD'nin kendisine tanıdığı imkanlardı. O halde istekleri de bu imkanlar ölçüsünde olmalıydı. Böylece, Fransız emperyalizmi ABD emperyalizminin kimi pazarlardaki geçici, anlık yetersizliklerinden yararlanmakla yetinmek zorunda kaldı. Giscard d'Estaing'in iktidara gelmesiyle birlikte, Fransa artık yalnızca ABD emperyalizminin kendisine geniş bir hareket serbestisi tanıdığı alanlarda, örneğin Afrika ve Orta-Doğu'da, etkili olmaya başladı. Belirleyici öneme sahip olan her anda Fransa artık ABD emperyalizminin konumunda kalacaktı.

De Gaulle'cü hayaller döneminde, tümüyle özerk siyasal bir strateji isteğinin temelinde vurucu bir nükleer güce Fransa'nın sahip olması yatıyordu. Zaten Fransa işte bu temele dayanarak NATO'nun askeri kanadından çekilebilmişti. Ne var ki, Fransa elinde bulundurduğu bu nükleer güce tümüyle özerk biçimde sahip değildi. Bu alanda Fransa o zamanlar olduğu gibi bugün de Amerika'nın teknolojisine ve lojistik imkanlarına sıkısıkıya bağımlıdır. Herkesin bildiği gibi, bu bağımlılık yalnızca nükleer güç konusunda değil ama ileri teknoloji gerektiren tüm silahlar, sözgelimi havacılık, konusunda da geçerlidir. Özerk olduğunu ileri süren bağımlı bir Fransa ile karşı karşıyaydık. Unutmayalım ki, Fransa NATO'nun askeri kanadından çekildiğinde hâlâ NATO içinde yeralıyordu. Öyleyse, Pompidou ve Giscard iktidarları boyunca olagelen değişikliklerin Fransız emperyalizminin ABD emperyalizmi karşısındaki bağımlılık konumunu temelde değiştirmediğini söyleyebiliriz.

Fransız emperyalizmi konusunda bu söylediklerimizden sonra, Fransız emperyalizminin Afrika ile böylesine ilgilenmesinin nedenlerini kavramaya çalışmak yerinde olacaktır. Öncelikle şunu belirtmekte yarar var: Afrika, Fransa'nın iktisadi etkinliğinde önemli bir yer tutmamaktadır. Başka deyişle, Fransa'nın iktisadi etkinliği Afrika ile Fransa arasındaki hammadde kaynağı, işgücü kaynağı, uçsuz bucaksız pazarlar sunma ilişkisine dayanmamaktadır tümüyle. Unutmayalım ki, Fransız emperyalizmi etki alanını Zaire ve hatta Gine-Bissau gibi ülkelere kadar genişletmek için, başta Portekiz ve Belçika emperyalizmleri olmak üzere, başka emperyalizmlerin çöküşünden yararlanmıştı. Geçmişte olduğu gibi günümüz de de Fransız emperyalizminin Afrika'da düzenlediği askeri müdahaleler iktisadi nedenlere dayanmamaktadır. 1960 yılında birbiri ardından "bağımsızlık"larını kazanan bir dizi Afrika ülkesine Fransa'nın yaptığı yardımlar, sağladığı tüm destek, sözkonusu ülkelerin Fransa'nın iktisadi etkinliği açısından vazgeçilmez öneme sahip olmalarından değil, ama emperyalist zincirin bütününün sağlamlığının korunması gereğinden ileri gelmektedir. Şu ya da bu "bağımsız" Afrika ülkesinin işbirlikçi yerel hükümeti desteklendiğinde, gerçekte, yeni-sömürgeci sistemin sürdürülmesinin sağlama alınması amaçlanır.

Öte yandan, Afrika kıtası, konumu nedeniyle stratejik bir öneme sahiptir. Basra körfezinin tüm petrolü, düşük bir oranda ya Süveyş kanalından geçmek ya da Ümit burnunu dolaşmak zorundadır. Hint Okyanusu'na dağılmış bulunan takımadalar ya da Moritanya kıyılarının açıklarındaki takımadalar herhangi bir "düşman"ın denetimine girerlerse Avrupa sanayinin İran ve Arabistan'ın petrol kaynaklarına ulaşmasını engelleyebilecekerdir. Afrika'nın bir kıta olarak sahip olduğu stratejik önem burdan kaynaklanmaktadır.

Bunun yanında, Afrika'nın kendisi de sahip olduğu zengin bakır, kobalt, manganez, uranyum, fosfat, alüminyum, vb. kaynakları nedeniyle Avrupa için vazgeçilmez öneme sahiptir.

Toparlarsak: Afrika'nın dünya çapında sahip olduğu önem, uluslararası ekonomi içindeki payından çok, özellikle Avrupa için sahip olduğu önemden ileri gelmektedir. Afrika, dünya emperyalizmine Avrupa emperyalizmleri aracılığıyla bağlıdır. Dolayısıyla, Afrika'nın denetlenmesi Avrupa'nın denetlenmesi demektir. Kimin tarafından denetlenmesi? Egemen emperyalizm olan, dünya emperyalist sisteminde belirleyici olan ABD emperyalizmi tarafından.

Bu ilk sorudan sonra, artık emperyalistler arası ilişkiler, dünya çapında bir sistem olarak emperyalizm vb. ele almak gerekir. Ama şimdi biz buralara kadar girmeyeceğiz.

Fransa, içsavaş sırasında Lübnan'a albay Germain Salvan komutasında bir müdahale gücü göndermişti.

Gundersen: "Türklere sağlam bir ekonomik temel kurmak için fırsat tanınmalıdır"

NEW YORK (AA)

NATO Askeri Komite Başkanı Norveçli general Zeiner Gundersen, ittifakın savunmasının zaafa uğramaması için Türkiye'ye ekonomik yardım sağlanmasının gerekli olduğunu söyledi. BM'ye bağlı Ralphbunche Enstitüsü'nde yapılan bir toplantıda konuşan General Gundersen, "Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne ve Orta Doğu bölgesine yakınlığından ötürü taşıdığı stratejik önem gözönüne alınarak Türkiye'ye yapılan ekonomik ve askeri yardımın artırılmasını" isteyerek, şunları söyledi: "Türkiye'nin sorunları yalnızca askeri yardımla çözülemez. Türklere sağlam bir ekonomik temel kurmak için fırsat tanınmalıdır. Sağlam bir ekonomik temeli olmayan bir ülkenin, sağlam bir askeri yapısı da olamaz."

Çin'de 140 milyon insan okuma yazma bilmiyor

PEKİN (AA)

Çin'de 140 milyon insanın okuma-yazma bilmediği açıklandı. Bu rakamın, toplam nüfusun yüzde 14'ü olduğu belirtildi.

Yeni Çin Haber Ajansı tarafından yayınlanan bir yorumda, okuma-yazma bilmeyen 140 milyon Çinliden 120 milyonunun 45 yaşın altında bulunduğu kaydedilerek 2000 yılına kadar bu sayının tümüyle ortadan kaldırılması için yaygın bir kampanya yürütüldüğü bildirildi. Çin'de halen bin kişiden yalnızca bir tanesi yüksek öğrenim görebiliyor.

Zimbabve'de 9000 tutukluya af çıktı

SALİSBURY(THA)

Zimbabve Başbakanı Robert Mugabe, ülkede dokuz bin tutuklu için genel af çıkarıldığını ve bunların birkaç ay içinde serbest bırakılacaklarını açıkladı.

Zimbabve'nin bağımsızlığını ilan etmesi nedeniyle çıkarılan aftan yararlanacak olanların, Lord Soames'in af kararı kapsamına girmeyen ve iç savaşın son aylarında mahkum olan kişiler oldukları belirtildi.

Mugabe ayrıca, af kapsamına girmeyenler için daha düşük cezalar uygulanacağını belirtti.

IMF, KİT'lerde serbest piyasa kuralının uygulanmasında eksiklikler buluyor

ANKARA(ANKA)

Teknik çalışmalarını tamamlayarak yeni "stand-by" düzenlemesinin kapsayacağı politikaların tartışılmasına yönelen IMF uzmanları, KİT'lerde serbest piyasa kurallarının geçerli olmasına ilişkin politikaların uygulanmasında sapmalar olduğu görüşüne vardı. Edinilen bilgiye göre IMF uzmanları yeni stand-by düzenlemesinde KİT'lerin ürettikleri mal ve hizmetler için serbest fiyat saptayacakları yolundaki bir politikanın, kredi dilimlerinin çekilmesine esas olacak "zorunlu koşullar" arasında yer almasını istiyorlar.

KİT'lerde serbest piyasa kurallarının uygulanmasında gözlenen sapma eğilimlerinin bu kuruluşları yeniden işletme açıklarıyla karşı karşıya getirdiğine dikkat çeken IMF uzmanları, bu tür politika, uygulama tereddütlerinin önlemler paketinin bütününün başarı şansını olumsuz yönde etkilediğini öne sürüyorlar.

IMF uzmanlarına göre, Sümerbank, Çimento Sanayii, Demir-Çelik Sanayii, SEKA gibi piyasaya mal üreten bütün KİT'lerin pazar ekonomisi kurallarına göre fiyatlarını serbestçe ayarlamalarının garanti altına alınması gerekiyor. Bu kuruluşlardan yalnızca gübre ve kömür üretenlere destekleme olanağı tanınacak. Ayrıca, alüminyum ve ferrokrom üretiminde kullanılan elektrik enerjisi de sübvansiyona konu olabilecek. Hizmet üreten KİT'lerden de demir ve denizyolları taşımacılığı dışında hiçbiri sübvansiyondan yararlanmayacak.

Sermaye arttırımları, yeni kurulan şirket sermayeleri toplamının 2.3 katı

ANKARA(ANKA)

Şirket Genel Kurullarının toplandığı Mart ayında özellikle sermaye artırımlarının yoğun bir şekilde gündeme geldiği görülürken, yılbaşından Nisan ayı sonuna dek gerçekleşen sermaye artırımlarının, yeni kurulan şirket sermayeleri toplamının 2,3 katına ulaştığı belirlendi.

Yılbaşından Nisan ayının ikinci haftasına dek geçen dört buçuk aylık süre içinde 6,655 milyon lira sermayeli 3.032 şirket kuruldu. Aynı dönemde sermaye artırımına giden 527 şirket olduğu görüldü. Bu şirketlerin artırılan sermayeleri toplamı ise 15,8 milyar lira dolayında.

Kollektif şirketlerin en büyük paya sahip olduğu feshedilen şirketlerin sermaye toplamı ise 179,8 milyon lira olarak belirlendi. Feshedilen şirketlerin toplam sayısı 372'ye ulaşırken feshedilen kollektif şirket sayısı ise 305 oldu.

1978'den bu yana dünya kömür üretimi yılda yüzde 2.7 artmakta

NEW-YORK(ANKA)

Dünya taş kömürü üretimi petrol bunalımının patlak verdiği 1973'te 2.206 milyon ton iken, 1978'de 2.614 milyon tona çıktı. Yüzyılın sonuna kadar her yıl ortalama % 2,7'lik bir artışın sürmesi bekleniyor. Böylesine bir artış hızına karşın, dünya kömür rezervlerinin çıkarılması ekonomik olan bölümünün, daha 250 yıl yeterli olacağı hesaplandı.

1973-78 döneminde en yüksek artış 80 milyon tonla ABD'nde görüldü. Onu 62 milyon tonla Çin, 55 milyon tonla SSCB, 23 milyon tonla Güney Afrika, 22 milyon tonla Hindistan izledi.

Bu arada, 1972-77 arasında Batı Avrupa kömür üretimi yaklaşık 32 milyon ton gerileme gösterdi.

GÖSTERGE

Bilgili görünenlerin bilgisizliği

Arslan Başer KAFAOĞLU

Hükümet iş başına gelir gelmez 67 ilin valisini, emniyet müdürünü değiştirdi. Şimdi sorarım, "Hükümet, icra güçsüz bırakılmıştır" diyenlere; bir Amerikan Cumhurbaşkanı ya da bir Fransız "icra" organı, –ki orada Cumhurbaşkanı ve Hükümet ilişkileri Amerika'dan farklıdır– bu yetkiye sahip midir? Bugün bütçelerimizde hükümete adeta "açık çek" şeklinde verilmiş fonlar vardır. Bu fonların harcanması yasama organının denetimi dışında kalmıştır. Şimdi yukarda nitelediğimiz kişilere yine soralım: Amerika ya da Fransa Cumhurbaşkanlarına bu ölçüde bir harcama yetkisi verilir mi? Türk parasını koruma yasası ile Hükümetin suçu belirleme, suç "ikdas etme" suçun unsurlarını değiştirme, suçu affetme yetkileri vardır. Şimdi gene hep aynı kişilere soralım: Böyle bir yetki, sınırsız olarak hangi icraya tanınmıştır dünyada?

Bir noktada oldukça açık olmalıyız. Amerika'da Başkanlık sisteminin konuşu, ülkede anayasanın yapıldığı dönemde federe (yani Amerika Birleşik Devletleri'ni oluşturan) devletlerin (States) merkezi devlet otoritesinden aşağı yukarı "özerk" olması dunumunun tarihsel bir sonucudur. Merkezi Devlet'le Federe Devlet arasındaki hak ve yetkiler (States Rights) karşılıklı bağlılık Amerika'da uzun tartışmalara ve hatta bir iç savaşa neden olmuştur. Şöyle ki, Güney'deki federe devletler geçen yüzyılda 1860'da "zencilere" özgürlük veren federal yasaya uyma zorunluluğu bulunmadığı fikrinde diretmişlerdir. Buradan dört yıl süren bir iç savaş çıktı. Daha sonraları, bir yüzyıl sonra da, bazı Güneyli federe devletler –örneğin Arkansas, Georgia– zenci çocuklarının okullara kabul edilmesinde Merkezi Devlete karşı çıkmışlardır(*)

Güçlü Devlet isteği bu fedaral yapıdan doğmuş ve isabeti anlaşılmıştır. Gene de Amerikan Cumhurbaşkanının Kongre karşısındaki bağımsızlığı öyle abartılmamalıdır.

Şunu, Amerikan sistemini çok iyi bilen bir kişi olarak belirtebilirim; Meclis'te çoğunluğa sahip bir Türk Başbakanı Meclisler karşısında Amerikan Başkanı'ndan çok daha güçlüdür. Çok yetkili sanılanlar –ya da kendilerini bilgili sanan dostlarımız!– bilmem Amerikan Başkanı'nın birçok yüksek memurun atanmasını Senato'nun onayını almadan yapamayacağını niye söylemezler? Amerikan Cumhurbaşkanı Senato'nun onaylamadığı, örneğin bir sefiri, bir generali, bir bakanı atayamaz, bazı durumlarda....

Ama bizim asıl hayretimiz Birleşik Amerika'nın değil, Fransa'nın Anayasa sisteminin, güçlü icraya örnek gösterilmesidir. Bu örnek gösteriş cehaletin ta kendisidir. Neden mi? Şundan: Bugün Fransa bir Anayasa bunalımının eşiğine gidip gidip gelmektedir. "Efendim Fransa Cumhurbaşkanı gerek duyarsa Meclişleri feshedip yeni seçim yapabilirmiş!" Bay Giscard d'Estaing meclisleri feshetsin de görelim boyunun ölçüsünü!... Evet Fransa Cumhurbaşkanı Fransa'da meclisi feshedip yeni seçim yaptırmıştır. Ama o Cumhurbaşkanının adı General de Gaulle'dür. Buna bir daha cesaret edecek Fransız Cumhurbaşkanının var olup olmayacağı tartışılmaz bile Fransa'da. Geçen yasama meclisi seçimlerinden önce bir ara sol partilerin iktidar partilerinden daha çok milletvekili çıkaracağı gibi bir olasılık belirmişti. O zaman Fransa basınında şu soru soruluyordu: Halk iradesi böyle belirirse ne olur? Acaba Giscard d'Estaing yasama organını fesih mi etmeli, yoksa bir sol başbakan atayıp güven oyu alan bu başbakan ile ihtilafa düşünce mi meclisi feshetmeli? Her iki fikirde olanlar vardı. Ama çoğunlukla şu üçüncü fikir benimseniyordu: Giscard d'Estaing'i oraya getiren halkoyu istemini bir başka yönde belirttiğine göre, Giscard d'Estaing istifa etmelidir. Ve şunu belirtelim üstelik: Bizzat Fransa Cumhurbaşkanı bu fikirdeydi! Bunu halka açıklamıştı. Başka bir örnek; Bu yılın bütçesinin bazı kalemlerin Başbakan Barre'in güvenoyu aldığı partilerden De Gaulle'cü kanat beğenmedi. Bütçenin reddi olasılığı belirdi. Başkan'ın durumu böyle bir olasılıkta ne olurdu? Bu sorun sadece Fransız basınında değil, İngiliz basınında da tartışıldı. Örneğin ünlü Economist dergisi Fransız Anayasası'nın De Gaulle'ün ölçülerine göre yapıldığı, bu nedenle Fransa'nın bugünkü gereksinimlerine uymadığını uzun uzun anlatıyordu. Sonradan koalisyon ortağı bütçeye, belki de Anayasal bir bunalım kopmasın diye razı oldu ve bütçe yasama organından geçti.

Bizim bilgiçlere bu konudaki incelikleri gelecek yazımızda anlatmayı sürdüreceğiz. De Gaulle Anayasası'nın De Gaulle'cü uygulaması ile bugün bu yolda uygulanmak isteyişine karşı çıkışları yarın görelim de bu yanlış anlama ve "anlatma" da sona ersin....

(*) Bunun tartışması (Civil Rights sorunu) Amerikan Kongresi'ni 40 yıl uğraştırmıştır. İstenirse bunun safhalarını da burada anlatırız.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Memleketimizden manzaralar

Turhan TEMUÇİN

Başbakan'a, siyasi parti liderlerine, ilgili bakanlara ve Sıkıyönetim Komutanlığı ile Merkez Komutanlığı'na bir demokratik dernek mektup gönderdi. Bize de gönderilen bu mektupta şöyle deniyor:

"...Beşevler bölgesini kurtarılmış bölgeleri olarak ilan eden komandolar çevredeki tüm güçleri ile Meslek Yüksek Okulu'nun öğrenimini engellemeye çalışıyorlar... Ne yazık ki, okul yönetiminden ve okul içinde görevli polislerden büyük destek görüyorlar.

İçlerinde komando Ömer Tanlak'ın itirafında adı geçen ve sınıflara kendisini kaz adımlarla takipeden komandolarla giren Abdurrahman Sağkaya'dan Mustafa Zafer Ulusoy'a kadar bir çok komando yanlısı öğretmenin bulunduğu okulda, can güvenliğimiz yoktur."

Sözü edilen okulda 2400 öğrenci okuyor. Bunlar YAY-KUR gece bölümünden aktarılan öğrenci-memurlardır. Bunlar daha önce Çankaya Lisesi'nde geceleri eğitim görmekte ve barış içinde okumaktaydılar. Şimdi ise kasıtlı bir şekilde hem okullarının yeri değiştirilmiş ve hem de eğitimleri gündüze alınarak memurluklarını sürdürebilme olanakları bırakılmamıştır.

Bu 2400 öğrencinin hepsini birden kendine hasım gören bir eğitim anlayışı, okulu bir barut fıçısı haline getirmiştir. Ve bu çocuklar kendi ülkelerinde, kendi okullarına devam edemiyen müstemleke çocukları durumuna düşürülmüşlerdir. İşte bu, memleketimizden bir manzaradır.

Bu okulu da bünyesinde bulunduran Milli Eğitim Bakanlığı'na ise geçen hafta Sıkıyönetimin gönderdiği görevliler bile giremedi. Bir de tartaklandılar. Suçlular gönderildikleri mahkemece tutuklandılar. Tutuklandılar ama değişen ne? Milli Eğitim Bakanlığı'na halâ bu memleketin çocukları giremiyor, iş izliyemiyor. Bir müstemleke idaresinde bile vatandaşlar resmi dairelere girebilirler. Ama memleketimizdeki manzaraya bakın. Bu memleketin bakanlığına, görevliler bile giremiyor.

TEK'de çalışan Yaşar Gündoğdu 18 Nisan Cuma günü işyerinden iki kişi tarafından alındı. Rahmetliyi bir daha sağ gören olmadı! Aynı gece birinci şubeden olduklarını söyleyen kişiler tarafından hastaneye getirilip bırakıldı ve Yaşar Gündoğdu öldü.

Bir müstemleke idaresinde bile böyle manzaralar görülmez. Birmüstemleke idaresinde bile adama hesap sorarlar. Bir müstemleke idaresinde bile insanlar götürülüp götürülüp hastanelere ölü olarak bırakılmaz.

Ve şu Türkiye'nin makus talihine bakın. Bizi yöneten büyüklerimizden, çok büyüklerimizden pek çok büyüklerimizden bir kişi kalkıp da bu işlerin üzerine gitmiyor. Ölenler, öldürülenler sanki bizim çocuklarımız, bizim insanlarımız değil de müstemleke vatandaşı.

Şu Türkiye'nin manzaralarına bakın! Yılmaz Güney'e de bir oyun tezgâhlanıyor. Oyunun birinci perdesi Gemlik'de çekildi. Midesindeki ülser nedeni ile yıllardır içki içemeyen Yılmaz'ı içki masasında yakaladılar! Şimdi İmralı'dan gönderilecek.

Oyunun ikinci perdesinde ise Yılmaz'ın İstanbul'daki mahkemesine gönderildiğinde Sağmalcılar Cezaevi'nde bırakılması var. Üçüncü ve son perde de Sağmalcılar'dan yapılacak dağıtıma Yılmaz'ı da koyup özellikle Yozgat'a gönderebilmek yatıyor. Finiş'de Yozgat cezaevinden bir cenaze çıkar.

Kendileri gibi düşünmeyenlere yaşama hakkı tanımayan bir anlayış, iktidarı elinde tutarsa Necmettin Hoca'nın kadayıfının altı kızarıncaya kadar Türkiye'deki bu manzaralardan daha çok yüzümüz kızaracak. Daha çok hayin tuzaklar kurulacak, daha çok insanlarımız işkencelerde ölecek.

Memleketimizdeki bu manzaraları daha çoğaltabilirsiniz. Ağrı'dan, Kars'tan, Erzurum'dan, Kayseri'den, Tokat'tan, Ankara'dan...

Ve hiç kimse, ama hiç kimse, birgün bu manzaralardan oluşan uzun metrajlı bir film kendilerine gösterildiği zaman "benim haberim yoktu" diyemiyecek ve mutlaka ama mutlaka bu kanlı manzaraların sorumluları hesap verecekler.

Çünkü Türkiye müstemleke değildir.

Ahmet ALPDOĞAN (1938-1980)

Erzincan senatör adayımız Ahmet Alpdoğan 16 Nisan 1980 günü Aydın'da katledildi. Sosyalist mücadeleye ve demokratik öğretmen hareketine hizmetleri unutulmayacak, anısı yaşatılacaktır.

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ GENEL MERKEZ

(Demokrat: 1530)

Celil KARPUZ (1958 - ...)

"Celil Öğretmen"

O duvar duvarınız.
Vız gelir bize vız.

15 Nisan 1980'de Kayseri'nin Tuhşan köyünde faşistlerce katledildi.
Anısı yaşayacak.

AİLESİ
Balabancık Köyü İlk ve Ortaokulu Öğretmen Arkadaşları

Demokrat: 1526

Çay-Der: "Çay taban fiyatı 50 lira olmalı"

RİZE(DEMOKRAT)

1980 yaş çay alım kampanyasının başlamasına yaklaştığı bu günlerde Çay-Der Yönetim Kurulu yaş çay taban fiyatının 50 lira olarak belirlenmesini istedi.

Hayat pahalılığının arttığını paranın sürekli olarak değer kaybettiğini ve Rize Ticaret Odası kayıtlarına göre geçen yıldan bu yana fiyatların yüzde 180 arttığını belirten Rize Çay-Der yayınladığı bildiride şu görüşlere yer verdi:

"Ziraat odalarının 27.5 lira fiyat istemesi hayatın gerçeklerine ters düşmektedir. Öte yandan çay üreticilerinin çay paralarını hala alamadıkları günümüzde, Çay-Kur'un budama parası olarak 1000 lira avans vermeye kalkması aldatmacadan başka birşey değildir. Çay-Kur öncelikle üreticiye olan borcunu ödemelidir. Çay-Kur üretimi azaltmak için çareler arayacağına, yaş çayın denize dökülmesinin önüne geçilmesi için küçük çay işleme atölyeleri kurmalıdır."

Türk Büro-Sen'in "247 üyem var" dediği işyerinde hiç üyesi yok

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk Büro-Sen, Tümaş Mühendislik A.Ş'de 247 üyesi olduğunu iddia ederken Ankara Birinci İş Mahkemesi Türk Büro-Sen'in sözkonusu işyerinde hiç üyesi olmadığını belirledi.

Türk Büro-Sen, Tümaş A.Ş'de yetki almak ve tüm işçiler adına toplu sözleşme imzalamak için Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvurmuştu. Türk Büro-Sen dilekçesinde sözkonusu işyerinde çalışan 247 işçinin tümünün kendi üyesi olduğunu belirtmişti. Bölge Çalışma Müdürlüğü'nce yapılan inceleme sonucu Türk Büro-Sen'in 207 üyesi bulunduğu kabul edilerek 2.1.1980 günü yetki verilmişti.

Bu duruma 14 Ocak 1980 tarihinde Ankara 1. İş mahkemesi nezdinde itiraz eden ve yetkinin yeniden belirlenmesini isteyen Tez Büro-İş, Tümas A.Ş.'de kendilerinin 129 üyesinin bulunduğunu belirtti.

Ankara 1. İş Mahkemesi, işyerinde yaptığı incelemeler sonucunda 247 işçinin çalıştığını, bunlardan 174'ünün dinlendiğini ve 129 işçinin Tez Büro-İş sendikası üyesi olduğunu belirterek Tümaş İşyerinde toplu iş görüşmeleri yetkisini Tez Büro-İş'e 1.4.1980 tarihli kararıyla verdi

Ziraatçılar Derneği Giresun Şubesi ikinci kez kapatıldı

GİRESUN (DEMOKRAT)

Türkiye Ziraatçılar Derneği Giresun Şubesi Valilik tarafından ikinci kez kapatıldı.

Geçtiğimiz hafta dernek binasının valilikçe arandığı, ancak suç unsuru olabilecek bir şeyin bulunmadığı bildirildi. Buna rağmen "Vietnam Kazanacak" kitabı ve üye olmayan bir kişi gerekçe gösterilerek dernek kapatıldı.

Genel-İş ile T.Genel-İş arasındaki yetki uyuşmazlığı çözüme bağlanamadı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası ile Türk-İş'e bağlı Türkiye Genel-İş Sendikası arasında İETT işyerlerinde düşülen yetki uyuşmazlığı için İstanbul 6. İş Mahkemesi'nde yapılan duruşmada bir karara varılamayarak, duruşma ileri bir tarihe ertelendi.

Genel-İş Sendikası İETT Şube Başkanı Fikret Bulut, T.Genel-İş Sendikası'nın başvurusunun sahte belgelere dayandığını Bölge Çalışma Müdürlüğü'nce de saptandığını belirterek, bu duruma rağmen bilinçli olarak sürüncemede bırakılan yetkinin sorununun bu işyerlerini kapsadığını açıkladı:

Çalışan 1000 işçinin Genel-İş üyesi olduğu İETT Levent Otobüs Deposu Hareket Yeri; çalışan 1300 işçinin 850'sinin Genel-İş üyesi olduğu Topkapı Deposu; 1850 işçinin 1300'ünün Genel-İş üyesi olduğu Şişli Otobüs Deposu Hareket, Otobüs Revizyonu ve Merkez Atölyesi; 65 işçiden 44'ünün Genel-İş üyesi olduğu Troleybüs Atölyesi; Çalışan 63 işçiden 39'unun Genel-İş üyesi olduğu Şişli Kuvvet Merkezleri; 21 işçiden 16'sının Genel-İş üyesi olduğu Tünel Cer Atelyesi.

Bulut ayrıca, 6. İş Mahkemesi'nde, Genel-İş Sendikası ile İETT arasında işkolu sözleşme müzakereleri sürerken, mahkemece tedbir yoluyla durdurulduğunu açıklayarak, "İETT'de yarıda kalan işkolu toplu sözleşmesini 10 bin işçi adına DİSK Genel-İş bağıtlayacaktır." dedi.

Gıda-İş Sendikası olağanüstü genel kurulu bugün başlıyor

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'nın iki gün sürecek Genel Kurulu bugün saat 10.00'da Gazeteciler Cemiyeti Konferans Salonu'nda toplanıyor.

Genel Kurul'a, Demirhan Tuncay, Mehmet Mıhlacı ve çeşitli grupların desteklediği, Kemal Nebioğlu'nun önderliğinde üç ayrı listenin katılmasının beklendiği bildirildi.

Öte yandan 11 yıldır Ülker Fabrikası'nda çalışan Yaşar Avcı, bu fabrikanın dokuz delegesinden yedisinin delegeliklerinin Genel Merkez yöneticileri tarafından feshedildiğini, bu konuda kendisiyle görüşmek istedikleri Sait Aydoğmuş'un yazılı bir dilekçeyle başvurmalarını önermesi ve kendisinin de yazılı cevap vereceğini söylemesine rağmen yazılı dilekçeyi getiren işçilerle görüşmeyi reddettiğini belirterek şunları dedi:

"Bizim amacımız bu koltuk kavgasında bir yer kapmak değildir. Bizim amacımız Gıda-İş Sendikası'nda yeniden DİSK Gıda-İş'in ilkelerini egemen kılmaktır."

TEKZİP

Ladik Akpınar Lisesi Müdürü: "öğrencilerin can güvenliği sağlandı"

Okulumuzla ilgili 8.4.1980 tarih ve 3346-123 sayılı gazetenin 4. sayfa 3 ve 4. sütunlarında yayınlamış olduğunuz haber gerçeğe uymamaktadır. Okulumuz 26 Mart 1980 taihinde Eğitim ve Öğretime açılmıştır. Okulda iddia edildiği gibi yabancılar yoktur. Okulumuzda öğretmen, personel ve okul öğrencilerinden başka hiç kimsebulunmamaktadır. Okulumuzda her düşünce, fikirde olanların can güvenliği sağlanmıştır.

29.3.1980 günü okulda meydana gelen olayda okulumuz öğretmenleri Hayati ve Adnan Çilesiz'in olaylarla ilgisi varmış gibi gösterilmiştir. Bu öğretmenler bizzat olayı önlemeye gayret göstermişler, jandarmaya nöbetçi öğretmenler olarak yardımcı olmuşlardır.

Okulumuzda her fikre sahip öğrenci okul disiplinini bozmamak kaydıyla okumaktadır. Okulumuzun mecudu bin kadar öğrencidir, bunlar çeşitli düşüncelere sahip öğrencilerimizdir. Okulun eğitim yapmasını engellemek isteyenler okumak istemeyen ve öğrenciliğe yakışmayan hareketlerin içine girenlerdir.

Okul idaresi ve öğretmenleri olarak hiç bir zaman Faşistliği savunmadık. Bunun yanında Devleti yıkmaya çalışan her türlü sapık zihniyete de karşı çıktık.

Okulumuz idareci ve öğretmenlerine yapmış olduğunuz iftirayı kınıyoruz. Basın ahlak ve yasalarına uymanızı temenni ederim.

Ladik Akpınar Öğretmen Lisesi Müdürü
ALİ OSMAN BAŞ

ÜZÜM ÜRETİCİLERİ ZOR DURUMDA

● *"Geçen sene torbasını 40 liradan alıyorduk. Bu sene bu parayla iki kilo alamaz olduk. Kimse alamayınca elbette her şey bol olacak. Demirel'in bolluğu anlaşıldı"*

Köylüler, torbası 1750 lira olan kükürtü alamıyor

ÇAL—DENİZLİ(DEMOKRAT)

Kükürt fiyatlarına üst üste gelen zamlar üzüm üreticisi köylüleri zor durumda bıraktı. Edinilen bilgiye göre, peş peşe gelen zamlarla 50 kiloluk bir torba kükürtün fiyatı 1750 liraya fırladı. Bu durumu öğrenen bağ sahibi birçok köylünün kükürt satın almaktan vaz geçtiği bildirildi. Köylüler, bağların kükürtlenememesi halinde hastalıkların kaçınılmaz olacağını belirterek, "Bu durumda ürünlerimizin kalitesi de son derece düşük olacaktır" dediler.

Kükürt fiyatlarına gelen zamlar konusundaki görüşünü açıklayan Mahmutgazi Köyü Muhtarı Mehmet Çınar ise şunları söyledi:

"Daha bir hafta öncesi yani henüz kimse kullanmaya başlamadan önce 875 TL olan kükürt, bir hafta sonra ekleme zamlarla 1750 TL oldu. Geçen sene bir torbasını 40 liradan alıyorduk. Bu sene bu paraya iki kilo alamaz olduk. Kimse almayınca elbette herşey bol olacak. Geçen sene bu köyde 4 kamyon kükürt satılıyordu şimdi yarım kamyon bile satılmayacak.

Demirel'in bolluğu da anlaşıldı, kimse alıp satmazsa herşey bol olur. Demirel'in bolluğu yokluktur. Sefalettir. Onun bolluk düzeni patronların bolluk düzeni, üreticinin yokluk düzenidir."

Bir kişinin öldüğü, iki kişinin yaralandığı olaylardan sonra

Avanos'ta halk polise ev kiralamakta isteksiz

AVANOS—NEVŞEHİR (DEMOKRAT)

Avanos'ta 12-15 Mart 1980 günleri meydana gelen olaylar sırasında polisin açtığı ateşle Süleyman Sevinç adlı yurttaşın ölmesi ve iki kişinin de yaralanmasından sonra halkın ilçeye yeni atanan polislere kiralık ev vermek istemediği bildirildi.

Sözkonusu tarihlerdeki olaylardan sonra Avanos Emniyet Teşkilâtı'ndaki polislerin tümünün değiştirildiği, onların yerine çoğunluğu Nevşehir'den olmak üzere 15 dolayında polisin atandığı öğrenildi. Halktan kimse yeni gelen polislere evlerini kiralamak istemeyince polisler otele yerleştiler. Ancak turizm mevsimi açıldığı için, otel sahibinin polislerden oteli boşaltmalarını istediği öğrenildi.

Sakarya Genel-İş şubesi arandı

SAKARYA (DEMOKRAT)

21 Nisan Pazartesi günü saat 16 sularında DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası'nın Sakarya Şube binsı arandı.

Bu konuda bir açıklama yapan Genel-İş Sakarya Şube Başkanı "1 Mayıs arifesinde bu tür oyunların sergilenmesini bekliyorduk. Fakat şunu iktidar iyi bilsin ki, sahnelenen komedi ile işçiler üzerinde oynanmak istenen oyunlar emekçilerin gücüyle bozulacaktır." dedi.

"Kendi kazdıkları kuyuların içinde kendilerini bulacaklardır" şeklinde konuşan Şube Başkanı açıklamasının son bölümünde "Ülkemizin sahibi bunlar değildir, asıl sahibi çalışanlardır. Şunu iyi bilmelidirler ki bu bir tarihsel gelişmedir." dedi.

4 arkadaşlarının işten atılması üzerine işçiler direnişe geçmişlerdi

Matador Ekmek Fabrikası işvereni işten çıkardıklarını geri almak zorunda kaldı

HABER MERKEZİ

Yenibosna'da kurulu Matador Ekmek Fabrikası işvereninin geçtiğimiz cumartesi günü 4 işçiyi işten atması üzerine, işçiler direnişe geçerek atılan arkadaşlarının işbaşı yapmasını sağladılar.

Gerekçesiz olarak 4 işçinin işine son veren işveren, daha sonra lokavt ilan ettiğini belirtmiş, bunun üzerine de 27 işçi direnişe geçmişti. Ancak bir günlük direnişin ardından işyerinde işçilerle görüşen işveren "lokavt kararını geri aldığını, işten attığı 4 işçinin de işbaşı yapabileceğini" söyleyince işçiler direnişe son verdiler.

İşverenin toplu sözleşme görüşmelerine yanaşmadığını söyleyen işçiler "Durum Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne iletildi. Çalışma Müdürlüğü de sendikamızı ve işvereni 24 Nisan günü biraraya gelmeye çağırdı. Direnişe son vermemizi isteyen işveren bu çağrıya uyacağına da söz verdi" şeklinde konuştular.

İşgüvencesi, daha sağlıklı çalışma koşulları ve ücret artışı konusunda haklarından taviz vermeyeceğini söyleyen işçiler "Hakkımız olanı alacağız, bir ekmek 10 lira oldu. Yıllardır boğaz tokluğuna çalışıyoruz, artık yeter" dediler.

Bağımsız Genel Gıda-İş Sendikası üyesi olan işçiler "koşullar ne olursa olsun hakkımızı alacağız" diyorlar.

"Burası bir halk kooperatifidir, amacı halkahizmet etmektir. Yöneticilerimiz bu amacından saptırmıştır, geliri düşük göstererek, büyük bir kısmını ceplerine indirmektedirler, ortakları yani 320 kişiyi aldatmakta, sömürmektedirler."

Edirne, Bartın, Keşan, Pınarhisar ve Kırklareli'de 1 Mayıs'ı kutlamak için başvurular yapıldı

BARTIN-ZONGULDAK (DEMOKRAT)

İşçi sınıfının uluslararası birlik ve mücadele günü 1 Mayıs'ın Bartın'da da kutlanacağı, bu amaçla bir miting ve yürüyüşün yapılacağı öğrenildi.

Miting hazırlıklarının çeşitli engellemelere rağmen devam ettiği, mitinge çevre il ve ilçelerden de katılmaların olacağı bildirildi.

İlçedeki demokratik kuruluşlar ve çeşitli siyasi gruplarca da desteklendiği bildirilen 1 Mayıs'ı kutlama çalışmalarıyla ilgili olarak Miting Tertip Komitesi'nden Önder Çalışkan şunları söyledi:

"İşçi sınıfının uluslararası Birlik ve Mücadele günü olan 1 Mayıs'ı sömürüye, zulme ve baskıya kısacası faşizme karşı bir direniş günü yapmak için, Bartın'da 1 Mayıs'ı düzenliyoruz. İşçileri, köylüleri, gençleri, yurtsever emekçi halkımızı 1 Mayıs miting ve yürüyüşüne çağırıyoruz."

Öte yandan Edirne, Keşan, Pınarhisar ve Kırklareli'deki çeşitli ilerici devrimci kuruluş ve kişilerin 1 Mayıs'ı kutlamak için yetkililere başvurduğu ve sonucu bekledikleri bildirildi.

YERALTI MADEN - İŞ

Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, "emekçiler 1 Mayıs günü her yerde, her şartta mücadeleyi haykıracaklardır" dedi.

Sömürüye, zamlara, baskı yasalarına hayırdemenin artık yetmeyeceğini vurgulayan Çetin Uygur, halkın direnmeyi ve mücadeleyi haykıracağını belirterek, "emekçiler, işyerlerini faşistleştirmeye çalışan egemen sınıflara karşı işyerlerini birer direniş kalesi yapmayı ve günlük yaşamın düzeltilmesi için verilecek mücadelelerin soygunsuz ve sömürüsüz bir düzen kurulması için verilecek mücadele ile bütünleşmesini haykıracaklardır." görüşünü savundu.

Uygur 1 Mayıs işçi bayramına ilişkin olarak yaptığı yazılı açıklamanın son bölümünde özetle şu görüşlere yer verdi:

"Bu haykırışlarımızı susturmak için yalan, iftira ve demagojileri ile saldırıyorlar. Bayraklardaki kırmızı rengin mücadeleyi simgelediğini bile bile "kızıl bayrak" demagojisi ile saldırıyorlar. 1 Mayıs alanlarında yürüyen kitlelerin önünde taşıdığı bayrağı göre göre "orak çekiçli bayrak taşıyorlar" yalanını söylüyorlar. Biz her yerde ülkemizin bağımsızlığı için, faşizme karşı direnen insanlarımızın, devrimcilerin resimleriyle yürüyeceğiz. Amerikan firmalarının temsilciliğinden yöneticiliğe yükselenlerin, emperyalizmin boyunduruk anlaşmalarına imza atanların, doğmamış çocuklarımızı borçlandıran anlaşmaların altına imza atanların resimlerini taşımayız."

DEVRIMCI DEMİR - İŞ

İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ın Zonguldak iline bağlı Karadeniz Ereğlisi'nde de kutlanacağı bildirildi.

Devrimci Demir-İş Sendikası Ereğli Şubesi Başkanı Aziz Coşkun konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada iktidarın azgın sömürüsüne devam ettiğini, her gün yeni bir zam ve devaliasyonun yapıldığını, işçi sınıfının yaşam imkanlarının giderek ortadan kaldırıldığını vurgulayarak, burjuvazinin saldırılarının geriletilmesi için mücadele edeceklerini ve işçi sınıfının birlik dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ı Karadeniz Ereğlisi'nde de kutlayacaklarını söyledi.

MADEN - İŞ

DİSK'e bağlı T.Maden-İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu, burjuvazinin çok yönlü ve uzun yıllar süren engellemelerinin kırıldığı 1976 yılından sonra 1 Mayıs'ların her yıl, alabildiğine yığınsal olarak kutlandığını öne sürdüğü açıklamasında şunları dedi:

"İktidar, onun valileri ve ideologları, tekelci sermaye örgütleri sendikalararası eylem birliği ile demokrasi güçlerinin eylem ve cephe birliği yönünde atılan adımların 1 Mayıs günü ülkenin dört bir yanında yankılanmasını, milyonları kucaklamasını, bekleyiş ve arayış içinde olan geniş yığınlara güven ve cesaret vermesini engellemek istiyor."

LASTİK - İŞ

Lastik-İş Genel Sekreteri Celal Küçük, 1 Mayıs'a ilişkin yaptığı açıklamada, "1 Mayıs 1980 günlerine yaklaştığımız şu sıralarda egemen sınıflar işçi sınıfı ve emekçi halkımıza karşı yeni saldırılar planlamakta, aşımıza ekmeğimize, geleceğimize yönelik hesaplar yapmaktadırlar." dedi.

Celal Küçük daha sonra özetle şunları söyledi: "İşsizliğin, pahalılığın her geçen gün arttığı, paramızın değerinin gün geçtikçe düşürüldüğü, yabancı finans kuruluşlarının istemleri doğrultusunda ücretlerin dondurulmasının planlandığı, Eşel-Mobil adı altında işçi sınıfının yıllar süren mücadelesi sonucu kazanılan sendikal hak ve özgürlüklerini ortadan kaldırmaya yönelik tasarıların hazırlandığı bu günlerde 1 Mayıs 1980 işçi sınıfımızın bu gidişe karşı mücadelesine yükselteceği bir gün olacaktır."

İLERİCİ DERİ-İŞ

DİSK'e bağlı İlerici Deri-İş Sendikası Merkez Yürütme Kurulu'nca yapılan açıklamada, 1 Mayıs'lara konan yasağın işçi sınıfı tarafından yırtıldığı belirtilerek, 1977 katliamı hatırlatıldı ve şöyle denildi:

"1977 1 Mayıs'ında 34 emekçiyi katledenler 1978'de işçi sınıfının haklarına el uzatamadılar. 1979'da ne oldu? Sokağa çıkma yasakları bir yandan, işçi sınıfı içindeki mücadele kaçkını yanlış eğilimlerin alkışlanması bir yandan Türkiye işçi sınıfı 1 Mayıs 1979'da önemli günler yaşadı. Sonunda, sınıfın örgütlülüğüne ve örgütsel disiplinine inananlar tüm engellemelere rağmen 1 Mayıs 1979'da sınıfsal geleneklerine uygun birlik-dayanışma ve mücadele bayrağını yükselttiler."

TÜMAS Ankara Şubesi 4. Olağan Genel Kurulu sonuçlandı

Kapatılan tüm demokratik kitle örgütlerinin açılması istendi

ANKARA (DEMOKRAT)

TÜMAS Ankara Şubesi'nin geçtiğimiz cumartesi günü yapılan 4. Olağan Genel Kurulu'nda yönetime "Demokratik Birlik Grubu" seçildi. Genel Kurul sonrasında hazırlanan bildiride, kapatılmış bulunan tüm demokratik kitle örgütlerinin açılması istendi ve "1 Mayıs'ın Türkiye'de özgürce ve anlamına uygun biçimde kutlanmasının önüne konulan tüm engellerin kaldırılmasını ve işçi bayramı olarak yasallaştırılmasını talep ediyoruz" denildi.

Genel Kurul sonrasında, TÜMAS Ankara Şubesi Başkanlığı'na Ali Balamir, Yazmanlığa Ferda Mutlu, Saymanlığa da Nilgün Çerikçioğlu getirildi.

Genel Kurul bildirisinde, açık faşizmin geçiş provalarının yapıldığı bir dönemde, egemen sınıfların içine düştükleri bunalımın yükünü emekçi halk kitlelerinin sırtına yıkmak istedikleri belirtildi. Ve halkın yararının, emperyalizmin tüm askeri-mali vb. kurumlarından çıkmakta olduğu görüşü vurgulandı. Eğitim kurumlarındaki faşist kadrolaşmanın eğitimi engellediğine dikkat çekilen açıklamada, "Böylece eğitim özgürlüğü ve can güvenliğinin ortadan kalktığı" görüşü savunuldu.

TÜMAS Ankara Şubesi'nin Genel Kurul bildirisinde özetle şu görüşlere yer verildi:

"Konya DMMA'daki yasal olmayan uygulamaların tüm yüksek öğretimi hedef aldığını kabul ediyor ve kınıyoruz. TÜMAS ve TÜMÖD'ün birliğinin sağlanması ile "eğitim emekçilerinin birliği", yolunda adım atılmasını gerekli görüyoruz. Yeni hazırlanmakta olan üniversite yasa tasarısı anti-demokratik ilkeler üzerine oturtulmuştur. TÜMAS olarak bu tasarıya tüm gücümüzle karşı koyacağımız ve demokrat kesimleriyle ortaklaşa bir mücadele yürüteceğimiz bilinmelidir."

Türkiye Ormancılar Derneği Genel Kurulu sonuçlandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Genel Kurul çalışmalarına 20 Nisan 1980 günü başlayan Türkiye Ormancılar Derneği seçimleri sonuçlandı. Genel Başkanlığa Namık Baydar, 2. Başkanlığa ise Necmettin Aksakal getirilirken, Genel Yazmanlığa Rızkullah Muallaoğlu, Saymanlığa Nurullah Candan seçildi.

Yönetim Kurulu'nun görev bölüşümü yapmasından sonra yayınlanan bildiride, "Yeni seçilen yönetim kurulunun amacı, demokrasi ve bağımsızlık savaşımında, meslek ve meslektaş sorunlarının çözümünde birlikteliğin sağlanmasında ülke gerçeklerine uygun olarak çalışmak olacaktır" denildi.

Köylülerden rüşvet alan jandarma çavuşu, 5 yıla mahkûm oldu

SİİRT (A.A.)

Siirt iline bağlı Baykan ilçesinde Çankaya Jandarma Karakolu'nda görevli iken, iki kişiden 50 bin lira rüşvet aldığı sabit görülen Jandarma Uzman Çavuş Mehmet Yavuz, Siirt Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 5 yıl hapis cezası ve ömür boyu memuriyetten men cezasına çarptırıldı.

Baykan Cumhuriyet Savcılığı'na geçen yıl mayıs ayında başvuruda bulunan A.Halim ve A.Hakim Deli adlı kardeşler Çankaya Jandarma Karakol Komutanvekili Mehmet Yavuz'un kendilerine ait traktörün römorkunda bulduğu 4 tabanca mermisini örtbas etmek için 50 bin lira rüşvet aldığını iddia etmişlerdi. Kardeşler 50 bin liranın 19 binini nakden ödeyerek 10 bin lirasının seri numaralarını aldıklarını söylediler.

Küçükçekmece Lisesi Müdürü karakol önünde dövüldü

Faşistler TÖB-DER Başkanını yaralayınca Alaçam'da olaylar çıktı

- URFA'DA İKİSİ AP İLÇE GENÇLİK KOLU YÖNETİM KURULU ÜYESİ OLMAK ÜZERE 6 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ.
- BALIKESİR CHP İLÇE MERKEZİ VE GENÇLİK KOLLARI BİNASINA PATLAYICI MADDE ATILDI.
- TİP GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN'IN YARGILANMASINA DEVAM EDİLDİ.
- DALAMAN'DA FAŞİSTLER İLERİCİ ÖĞRETMENLERE SALDIRDI.
- AVANOS'TA 15 KİŞİ SERBEST BIRAKILDI.
- SİNOP'TA AP BİNASINA PATLAYICI MADDE ATILDI.
- TURHAL'DA SOL GÖRÜŞLÜ BİR GENCİN ÖLDÜRÜLMESİNDEN SONRA GÖSTERİLER YAPILDI.
- KAYSERİ BELEDİYE EKMEK FABRİKASI İŞÇİLERİ CAN GÜVENLİĞİ İSTİYOR.
- GAZİANTEP'TE KÖY-KOOP ESKİ ŞUBE BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ.

HABER MERKEZİ

Samsun'un Alaçam İlçesinde TÖB-DER Şube Başkanının öldürülmesinden sonra çıkan olaylarda 6 işyeri tahrip edildi. Bu arada İstanbul'da Küçükçekmece Lisesi öğretmeni Ahmet Zeydallı karakol önünde bir grup faşistin saldırısına uğrayarak dövüldü.

Urfa'nın ilçelerinde meydana gelen olaylarda ikisi AP İlçe Gençlik Kolları yönetim kurulu üyesi olmak üzere 6 kişi öldürülürken Turhal'da da sol görüşlü bir gencin öldürülmesinden sonra kalabalık bir halk topluluğunun gösteriler yaptığı bildirildi.

Gaziantep'te Köy-Koop Eski Şube Başkanı evine giderken kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş ile öldürüldü.

Demokrat Haber merkezine ulaşan bilgilere göre olaylar şöyle gelişti:

ALAÇAM'DA TÖB-DER ŞUBE BAŞKANI YARALANDI 6 İŞYERİ TAHRİP EDİLDİ

Samsun'un Alaçam ilçesinde bir grup faşistin taşlı sopalı saldırısına uğrayarak ağır yaralanan Töb-Der Şube Başkanı Ahmet Fevzi Erdal Ankara'ya gönderilerek tedavi altına alındı. Bu olaydan sonra MHP ilçe binası ve sağ görüşlülere ait 5 işyeri tahrip edildi. Havanın gerginleşmesi üzerine ilçeye gelen Samsun toplum polisi otosu öğrenciler tarafından tahrip edildi. Polisin ateş etmesi üzerine liseye sığınan öğrenciler 3 saat süreyle liseyi işgal ettiler. Daha sonra olay yerine gelen Kaymakam ve Cumhuriyet Savcılığıyla görüşen öğrenciler kimsenin gözaltına alınmamasını ve polisin çekilmesini istediler.

Öğrenciler isteklerinin kabul edilmesinden sonra okulu boşalttılar. Olaylardan sonra Alaçam Lisesi'nin pazartesi gününe kadar kapatıldığı bildirildi.

KÜÇÜKÇEKMECE LİSESİ MÜDÜRÜ KARAKOL ÖNÜNDE DÖVÜLDÜ

İstanbul Küçükçekmece Lisesi Müdürü Ahmet Zeydallı yanında kızkardeşi ve bir kaç kişi daha olduğu halde, Küçükçekmece karakolu önünde bir grup faşistin saldırısına uğrayarak dövüldü. Olaydan sonra karakolda bulunan polislere olaya niye müdahale etmediklerini soran Müdür saldırganlardan şikayetçi oldu. Polislerin ilgilenmediklerini gören müdür daha sonra kendisine saldıranlardan birini tanıyarak yakaladı ve karakola getirerek şikayetçi oldu. Ahmet Zeydallı'nın şikayeti üzerine polislerin "darp izi" bulunmadığı için saldırgan faşisti serbest bıraktıkları öğrenildi.

- Zeytinburnu Gökap Caddesi 39/2 sokakta faşistlerle sol görüşlü bir grup arasında çıkan çatışmada sol görüşlü Tahir Deniz ayağından yaralandı. Tahir Deniz tedavi için Cerrahpaşa Hastanesine kaldırıldı.
- İstanbul Sıkıyönetim 1 nolu Askeri Mahkemesi'nde "faili meçhul şekilde adam öldürmekten sanık" faşist Hüseyin Kaçağan'a 7 yıl 6 ay hapis cezası verildi.

Bakırköy Akşam Ticaret Lisesi öğrencisi Hüseyin Kaçağan'la birlikte iki faşist 15 Ağustos 1978 tarihinde sol görüşlü bir öğrenciyi, önünü keserek yaralamıştı.

- Kerim Peşkirli adlı bir gencin, gözaltına alınıp yaklaşık 15 gün tutulduktan sonra Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'na ifade vermek üzere getirildiği, ifadenin ardından serbest bırakıldığı ve savcılıktan çıkarken polis tarafından tekrar gözaltına alındığı öne sürüldü. Yakınları Peşkirli'nin hayatından endişe ettiklerini ve savcılıkça serbest bırakılmasının hemen ardından gözaltına alınmasına bir anlam veremediklerini bildirdiler.
- Öte yandan, Bahçelievler Lisesi'nden boykot yaptıkları gerekçesi ile 10 kişinin gözaltına alındığı daha sonra sadece bir kişinin tutulduğu diğerlerinin serbest bırakıldığı bildirildi. Gözaltında tutulan öğrencinin Zeynel Çam olduğu ve Cumhuriyet Savcılığı'nca serbest brakılmasına rağmen polis tarafından ikinci kez gözaltına alındığı öne sürüldü. Öğrencinin evinde yapılan aramada hiçbir suç unsurunun bulunamadığı da yakınları tarafından bildirildi.

URFA BİRECİK'TE ALTI KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ.

Urfa Birecik'te meydana gelen olayda biri çocuk 3 kişi öldü, 5 kişi yaralandı. Birecik Kalealtı semtinde bulunan Kamer Kıraathanesi'ne kimlikleri belirlenemeyen silahlı kişilerce açılan ateş sonucu kahvede bulunan Gaziantep Eğitim Enstitüsü öğrencisi Müslim Bingöl ile Ejder Çılgın ve yoldan geçmekte olan Dumlupınar İlkokulu öğrencisi Mehmet Salih Düzyol öldü. Sağ görüşlü kişilerin devam ettiği belirtilen Kamer Kıraathanesi'nde meydana gelen olayda henüz kimlikleri belirlenemeyen 5 kişinin yaralandığı bildirildi. Yaralıların Gaziantep Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındıkları, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü açıklandı.

- Urfa'nın Siverek ilçesinde bulunan Nakliyeciler Kooperatifi, bir otomobil içindeki kimlikleri belirlenemeyen kişilerce silahla tarandı. Kooperatifte bulunan AP İlçe Gençlik Kolları Yönetim Kurulu üyeleri Ali Koçak ile Ramazan İlbasmış'ın aldıkları yaralar sonucu olay yerinde öldükleri bildirildi. Ağır yaralanan Ahmet Sele adındaki bir kişinin Diyarbakır Tıp Fakültesi'ne götürülürken yolda öldüğü, diğer yaralı Abdülkadir Açıkgöz'ün tedavi altına alındığı açıklandı.

Olaydan sonra kaçan silahlı kişilerin arandığı ve soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

TİP GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN'IN YARGILANMASINA DEVAM EDİLDİ

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran'ın yargılanmasına dün Sıkıyönetim 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nde devam edildi. Davalı vekillerinden Avukat Dursun Aslan TCK'nın 142. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğunu öne sürerek davanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesini istedi.

Duruşmadan vareste tutulan Behice Boran'ın gelmediği görüldü.

Hava Hakim Kıdemli Binbaşı Üstün Günşan başkanlığındaki Mahkeme Heyeti, iddianameyi özetledikten sonra savunma makamına söz verdi. Sözalan Av. Dursun Aslan, 142. maddenin Anayasa'ya aykırı olduğunu ileri sürdüklerini, dolayısı ile bu maddeden ötürü yargılanamayacaklarını belirterek, davanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesini istedi.

Duruşmaya ara veren Mahkeme Heyeti, "Davalı vekilinin iddiasının Askeri Savcı tarafından incelenmesi için süre verilmesi, sanığın sabıka kaydının incelenmesi" nedeniyle duruşmaya 10 Haziran 1980 günü devam edilmesine karar verdi.

- Emek Mahallesinde bulunan Nene Hatun Kız Öğrenci Yurdu'ndan 27 kız öğrencinin gözaltına alındığı bildirildi.

Nene Hatun Kız Öğrenci Yurdu'na arama gerekçesi ile gelen güvenlik kuvveteleri çatı arasında birkaç kitap bulmaları üzerine yurtta kalan 27 kız öğrenciyi gözaltına aldı.

Nene Hatun Kız Öğrenci Yurdu'nda kalan öğrenciler, yurtta kalan kız öğrencilerin üzerlerinin uzun süreden beri sık sık arandığını, gözaltına alınan arkadaşlarının rastgele alındığını açıkladılar.

GAZİANTEP'TE KÖY-KOOP ESKİ ŞUBE BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

Gaziantep Köy-Koop eski Şube Başkanı Mustafa Göçmen, gece saat 03.00 sıralarında evine giderken kimliği belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu öldü. Göçmen'in ağzına 4 kurşun sıkılarak öldürüldüğü açıklandı.

KAYSERİ BELEDİYE EKMEK FABRİKASI İŞÇİLERİ CAN GÜVENLİĞİ İSTİYOR

Kayseri Belediye Ekmek Fabrikası Personel Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, İşçilerin can güvenliğinin sağlanamadığı gerekçesiyle işi bırakmaya hazırlandıklarını belirtildi.

Konuyla ilgili Personel Müdürü Ali DEMİR şöyle dedi; "Belediye ekmek fabrikamız işçilerinin can güvenliği kalmamıştır, zaman, zaman servis araçlarımız kurşunlandı, işçilerimiz tek tek yolda çevrilerek dövüldü, tehdit edildi geçen gecede taksi ile giden 4 işçimiz kurşunlanarak yaralandılar. Bu konuda defalarca Vilayete başvurulduğu halde hiç bir önlem alınmadı, işçilerimizin can güvenliği sağlanmadı. Personel Müdürü DEMİR, saldırılar devam ederse can güvenliği gerekçesiyle fabrikayı kapatmak zorunda kalacağız" dedi.

DALAMAN'DA FAŞİSTLER İLERİCİ ÖĞRETMENLERE SALDIRDI

Muğla Dalaman'da lise öğretmenlerinden Cihan Torun, İlham Bestilli, Mustafa Akgöz, faşistlerin saldırısına uğradı. Faşistlerin etkinliğinde bulunan pazar yerinde saldırıya uğrayan öğretmenler yaralandı. Olayı protesto etmek için Dalaman lisesi öğrencileri gösteri yaptı. Bunun üzerine lisede öğretime bir süre ara verildiği bildirildi.

TURHAL'DA SOL GÖRÜŞLÜ BİR GENCİN ÖLDÜRÜLMESİNDEN SONRA GÖSTERİLER YAPILDI

Turhal'da sol görüşlü Necati Asal'ın öldürülmesi üzerine kalabalık bir halk topluluğu Tokat'ta gösteriler yaptı.

Necati Asal'ın öldürüldüğünün duyulması üzerine şehre inen Taylı köyü halkı şehrin çeşitli yerlerinde gösteriler yaptılar. Bu arada faşistlere ait yaklaşık 40 dükkânın tahrip edildiğide öğrenildi.

SİNOP'TA AP BİNASINA PATLAYICI MADDE ATILDI

Sinop'ta AP il binasına patlayıcı madde atıldı. Maddi hasarın meydana geldiği olayda can kaybı olmadı. Olaydan sonra güvenlik kuvvetleri tarafından yapılan aramalar sonucu olayla ilgisi oldukları öne sürülen iki kişi yakalandı. Yakalanan Eğitim Enstitüsü öğrencisi Yılmaz Karasakal ile lise öğrencisi Oğuz Birinci ve bunları evinde sakladığı gerekçesiyle gözaltına alınan Necati Kubin adlı öğretmen ile ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

TRABZON'DA 4 ÖĞRENCİ TUTUKLANDI

Trabzon Pazarkapı semtinde duvarlarla yazı yazdıkları ve bildiri dağıttıkları öne sürülen 4 öğrenci tutuklandı. Tutuklanan Eyüp Mumcu, Köksal Bektaş, Rıza Konak'ın Devrimci-Yol yanlısı oldukları öne sürüldü.

Öte yandan izinsiz bildiri dağıttığı öne sürülen Mecit Arslan'ın KTÜ öğrencisi olduğu bildirildi.

- Trabzon Valiliği, Trabzon'da ve ilçe merkezlerinde bulunan tüm ev sahiplerinin ve apartman yöneticilerinin, evlerinde oturan misafirlerin ve kiracıların kimliklerinin 30 Nisan akşamına kadar muhtarlıklara bildirilmesini istedi.

Bu kurallara uymayanlar hakkında yasal işlem yapılacağı Vali tarafından açıklandı.

AVANOS'TA 15 KİŞİ SERBEST BIRAKILDI

Avanos'ta 15 Mart günü bir devrimcinin polis tarafından vurularak yaralanmasından sonra gelişen olaylarda tutuklanan 27 kişiden 15'i serbest bırakıldı. Diğer 12 kişinin ise "barikat kurup silahlı çatışmaya girdikleri" gerekçesiyle tutukluluklarının devam ettiği açıklandı.

BALIKESİR CHP İLÇE MERKEZİ VE GENÇLİK KOLLARI BİNASINA PATLAYICI MADDE ATILDI

Balıkesir Ali Hikmet Paşa Meydanı'ndaki CHP Merkez İlçe Başkanlığı ve İl Gençlik Kollarının bulunduğu binayı kimlikleri saptanamayan kişilerce patlayıcı madde atılarak yakıldı. Binanın duvarlarına "1 Mayıs en iyi şekilde kutlanacaktır-Faşist Ecevit" gibi sloganlar yazarak kaçan kişilerin aranmasına başlandı.

Emniyet müdürlüğünden edinilen bilgilere göre kimlikleri belirlenemeyen kişiler gece geç saatlerde CHP merkez ilçe ve il gençlik kolları başkanlıklarının bulunduğu binaya girerek içerdeki eşyaları tahrip etti. Binaya benzin dökerek yakan kişiler parti binasının duvarlarına çeşitli sloganlar yazdıktan sonra patlayıcı madde atarak kaçtılar. Patlama nedeniyle can kaybının olmadığı maddi hasar meydana geldiği bildirildi.

Konuya ilişkin olarak bir açıklama yapan emniyet yetkilileri saldırının sağ görüşlü kişiler tarafından yapıldığı üzerinde durulduğunu, duvarlara yazılan sloganların bir şaşırtmaca olabileceğini belirterek çok yönlü bir araştırmanın yapıldığını söylediler.

Demokratik hak ve özgürlüklere olan saygısı nedeniyle faşist katillerce hunharca şehit edilen Niksar Cumhuriyet Savcısı Nihat GERÇEK'in anısı tüm yaşantımız boyunca unutulmayacaktır.

Nihat GERÇEK
(1934 - ....)

AİLESİ

(Demokrat: 1528)

Mitingte sık sık "patateste sömürüye son", "Faşizme ölüm tek yol devrim" sloganları söylendi...

Kumru'da zamları ve faşist baskıları protesto mitingi yapıldı

KUMRU(DEMOKRAT)

Ordu'nun Kumru ilçesinde zamları, hayat pahalılığını, faşist baskıları protesto miting ve yürüyüşü yapıldı. Yaklaşık 2500 kişinin katıldığı mitinge iş mevsimi olmasına karşın köylülerin ve özellikle kadınların yoğun biçimde katıldıkları görüldü.

Yapılan konuşmalarda "yeni devalüasyon ve zamlarla hayatın emekçiler için daha da çekilemez boyutlara ulaştığı, devalüasyon ve zamların ardından da faşist baskıların alabildiğine yoğunlaştırıldığı, ancak tüm bunlara karşın egemen sınıfların emekçi halkın mücadele ve direniş azmini yok edemediği, edemeyeceği" belirtildi. Konuşmalar sık sık, "zam-zulüm-işkence işte faşizm", "halka kalkan faşist eller kırılır", "patateste sömürüye son", "fasizme ölüm tek yol devrim" sloganlarıyla kesildi.

Okulda görevli polisin kendilerini dövdüğünü öne süren Necatibey Eğitim Enstitüsü öğrencileri buna kanıt olarak da Rafet Özcan adlı arkadaşlarının polislerce dövülmesini gösteriyorlar. Fotoğrafta Rafet Özcan'ın çürükler içindeki sırtı görülüyor.

Necatibey Eğitim Enstitüsü'nde öğrencilere baskı yapılıyor

BALIKESİR(ÖZEL)

Necati Bey Eğitim Enstitüsü'nde görevli polislerin devrimci öğrencileri dövdükleri öne sürüldü.

Polisin baskısına müdür ve müdür muavininin önderlik ettiğini ve bu iş için yönetici odalarının kullanıldığını savunan öğrenciler, polislerin yaka numaralarını takmadıklarını söylediler.

Necatibey Eğitim Enstitüsü öğrencileri bugüne kadar birçok devrimci öğrencinin dövüldüğünü, okul idaresince 40 öğrencinin 1 yıl ile 1 ay arasında değişen sürelerle okuldan uzaklaştırıldığını da belirterek şöyle dediler:

"Devrimci öğrencilere saldıran ve öğrenim özgürlüğünü engelleyen 7 faşist tutuklandı. Bunların saldırı ve baskıları yetmiyormuş gibi son günlerde MHP'ye yakınlıklarıyla bilinen polisler okula yerleştirildi. Bu polisler faşistlerle işbirliği halinde devrimci öğrencileri alıp müdürün ve müdür muavininin odasına götürüp dövmektedirler. Son olarak da Rafet Özcan adlı devrimci arkadaşımızı hiç bir suçu yokken 16.4.1980 günü polis alıp götürmüş ve Müdürün odasında coplamıştır. Arkadaşımız doktora sevk edilmiş ve dövüldüğü doktor raporuyla da kanıtlanmıştır"

ANKARA'DA FAŞİSTLERCE ÖLDÜRÜLEN DEVRİMCİ ZAFER BOZ ZONGULDAK BARTIN'DA ANILDI

Ankara Beşevler'de 1978 Nisanında grupla birlikte okula giderken faşistlerin saldırısına uğrayarak öldürülen devrimci Zafer Boz memleketi olan Zonguldak'ın Bartın ilçesinde anıldı.

Zafer Boz'un ölüm yıldönümü nedeniyle Bartın Endüstri Meslek Lisesi'nde bir günlük boykot yapıldı. İlçenin çeşitli yerlerine duvar gazeteleri asıldığı bildirildi.

Zafer Boz'un mezarını ziyaret eden gruptan bir kişi konuşma yaparak, faşizmin zulmünün ve terörünün devrimcileri susturamıyacağını söyledi.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Çok ayıp oldu!..

İstanbul Valiliğinde yapılan ve Devlet Bakanı ve İçişleri Bakan Vekili Orhan Eren, Adalet Bakanı Ömer Ucuzal ve Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy'un katıldıkları toplantı, anlaşılan bir hayli renkli geçti. Bir de tam toplantı sırasında 23 tutuklu Cezaevi arabasından kaçmaz mı? Doğrusu aksiliğin bu kadarı olur.. Sen dur dur da, tam adamlar alınan önlemleri açıklarken paldır küldür kaç..Yani olacak iş değil. "Fevkalade ayıp..."

Halbuki sayın Bakanlar neler neler söylemiyorlardı..?

Bakın İçişleri Bakan Vekili Orhan Eren Demirel hükümetinin nimetleri hakkında neler diyor: "İşçi hakları en iyi demokratik memleketlerde korunur. Demirel hükümeti, işçi haklarını zedelemeyen bir hükümettir, ve bu yolda çalışmaktadır."

Bu doğru sözlerin aksini kim iddia edebilir ki. Gerçekten hele işçi haklarını korumakta Demirel hükümetinin üstüne yoktur.

Adalet Bakanımız Ömer Ucuzal'ın açıklamaları ise hepimizi öyle bir rahatlattı ki, kuş gibi hissetmeye başladık kendimizi. Hele hele Almanya'da yetiştirilmiş ve vatan sathında çalıştırılacak özel timler getirtileceğini öğrendikten sonra bu hükümetin çözemeyeceği sorun olmadığını daha bir anladık.

Yalnız bu Almanya'dan getirtilecek olanlar neler acaba...? Orası açıklığa kavuşmamış... Sakın toplumsal olaylarda kullanılmak üzere özel olarak eğitilmiş Alman kurtları filan olmasın. ? Öyle birşey için boşuna yormasınlar kendilerini. Ülkemizde iyi eğitilmemiş olsa bile bozkurtlar mevcuttur ve bu görevi zaten yapmaktadırlar.

İnsan düşündükçe bu hükümetin ne kadar "fevkalade önemli" işler gördüğünü daha iyi anlıyor.

Allah hiçbirini başımızdan eksik etmesin...

Hayat pahalılığı yüzünden

Siirt'te başlık parası 500 bin liraya yükseldi

Hayat pahalılığının artması başlık paralarını da etkiledi. Siirt'te daha önce 50 bin lira olan başlık parası 500 bin liraya kadar yükseldi. Zengin ve hatırı sayılan aileler bu parayı rahatlıkla ödeyip, çocuklarını evlendirebilirken, orta halli aileler 250 bin, dar gelirli aileler ise 100 bin lira başlık parası verebiliyorlar. Evlenme çağına gelen genç kızlar, "Bu zamanda hangi genç bu kadar yüksek başlık parası verebilir? Bu gidişle evlenemeyeceğiz. Bu adet artık bitmeli, gençler mal gibi para karşılığında evlendirilmemelidirler" diyorlar

kim korkar evlenmekten

Bir garip konuşmacı

Yukarıdaki "garip" sözü, "yolsuz kalmış" diye alınmalı.. Kendisi anayasa profesörü değildi. Ama ona göre "anayasa hukukçulara bırakılamayacak kadar ciddi 'bir iş" idi. Öyle uzun yollardan gidilmemeliydi, pratik olunmalıydı. Ne gerekse yapılmalıydı. Sıkıyönetimse, sıkıyönetim, yetmiyorsa Divan-ı Harp, o da yetmiyorsa "İstiklal Mahkemeleri" Bu profesörün Ali Çetinkaya'nın şu sözlerinden haberi yoktu. "İstiklal Mahkemeleri delile göre değil kanaati vicdaniyeye göre hüküm verir." Bu kadar demokrasiye aykırı önerilerin gerekçesi de bir tuhaft.: "Arkadaşlar ben fakültemde derslere giremiyorum." Bir gazeteci "Keşke Ümit Hoca, Cavit Orhan Hoca'da sağ olsalardı da bir profesörün ne hallere girdiğini görseydiler..."

OHAN.

TAŞ YAĞMURU

İsterlerse

Amerikan Kızılderilileri toprakları Nevada'ya 200 tane MX füzelerinin yerleştiilmesine karşı çıkmışlar.

200 füzenin sözü mü olur.

Biz de yer çok.
Nasıl olsa dostuz da!
Nevada olması zorunlu mu?
Buyursunlar bize. İstedikleri kadar yerleştirsinler!

BULMACA

SOLDAN SAĞA;

1 Bir bayramgiminiinadı. 2- Bir şey için duyulan iç yönelmesi - uzaklık anlatan bir sözcük- 3 Beygir - Akaçlar açarak bataklık kurutma ya da birikmiş suları akıtma işi- 4- Keyif veren maddelere alışmış olup bunları arayan- 5- Sıvı- Birtakım fizikötesi kurucularının gerçeği ve evreni açıklamak için her şeyin özü temeli ya da yapıcısı olarak kabul ettikleri madde dışı bir varlık. 6- Bir ilimizin adı- Bir organ adı 7 Tanıtılması gereken önerme- Tersi Üzgün, boynu bükük- 8- Gayesi, maksadı anlamında bir Sözcük- Fikir- 9- Dokuma tezgahlarındaki masuralı araç-

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- Bir kimsenin egemenliğini tanıma, tapu kılma- Temel niteliğinde olan- 2- Bir ekonomik sistemde fiilen kullanılan ve ücrete bağlanan işgüçlerinin tamamı. 3- Tersi Ülkemizin simgesi- Demokrasi devrinden önce aristokratların, burjuvaların aşağı gördüğü halk katı- 4 Bütün unsurları kademeli olarak sıralanan bir istatistiksel bütünü iki eşit parçaya bölen çizgiyi ifade eden değişken değer- Bir harfin adı- 5- Hısım olma durumu- 6- Bir şeyin eksikliğini tamamlamak için ona katılan parça- 7- Bir şeyin nasıl olduğunu belirten durum- 8- Önüne sesli bir harf getirildiğinde; eli uz anlamında bir sözcük belirir- Tersi; Aklını yitirmiş olan. 9- Gizli görevli- Ayın çekimi etkisiyle deniz düzeyinin yükselmesi olayı-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2						■	■		
3			■						
4								■	
5	■		■			■			
6						■			■
7				■					
8						■			
9		■						■	

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA;
1- Endis-İMF- 2- Ne-tiA- 3- Eni-Slayt- 4 Semafor- 5- Jeolog- 6- İzmg- Tak- 7- Kar-snO 8- Saksagan 9- SSK- Kel

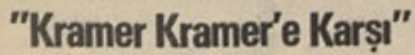
YUKARIDAN AŞAĞIYA;

1- Enerji-ss- 2- Nen-Ez-As- 3-İso-KK- 4 İt-Elmas- 5- Sismograf- 6- alaG- 7- Af- tsaK- 8- Mayo-Anne- 9- Triko

BİR OSCAR DAHA GERİDE KALDI

50 yılı aşkın bir süreden bu yana verilen Oscar ödülü'nün biri daha geride kaldı. En iyi film Kramer Kramer'e Karşı seçilirken, Teneke Trampet de en iyi yabancı film olarak ödüllendirildi. Oscar ödüllerinin dağılımı şöyle:

En İyi Film: Kramer Kramer'e Karşı(Kramer Versus Kramer— Columbia Pictures)
En İyi Erkek Oyuncu: Dustin Hoffmann (Kra. vs. Kra)
En İyi Kadın Oyuncu: Sally Field (Norma Rae)
En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: Meryl Streep (Kra. vs.Kra)
En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: Melvyn Douglas (Being There)
En İyi Yönetmen: Robert Benton (Kra. vs.Kra.)
En İyi Yabancı Film: Teneke Trampet (Tin Trampet)
En İyi Ses ve Sinematografi: Kıyamet(Apocalypse Now)
En İyi Sanat Yönetmenliği - Kurgu - Müzik - Giysi: Hep Şu Caz (All That Jazz)

"Kramer Kramer'e Karşı"

"Kramer Kramer'e Karşı" en iyi film ödülünü aldı. Ekonomik bunalımın geçimsizliğe sürüklediği bir ailenin dağılmasıyla ortada kalan çocukların sorunlarını konu edinen bir film. Amaç, ABD toplumunun iç çelişkilerini törpülemek. "Kramer Kramer'e Karşı" bu bağlamda 'eleştirel' bir film.

Oscar ödülleri üzerine

● Oscar ödülleri incelendiğinde, görülecektir ki Akademi, Amerikan sinemasını Amerikan toplumunun iç çelişkilerini yumuşatacak filmler yapmaya zorlamaktadır. Ödüllendirilen filmler hiçbir zaman sömürü çarkının daha rahat döndürülmesi amacından sapmamaktadır

● Oscar ödülleri başından beri ABD sinemasına egemen başlıca 7 tekel arasında dağılmaktadır. Bu gerçek, Oscar ödülleri ile hedeflenen 'Toplumu egemen sınıf ideolojisi ile koşullandırma'' amacının bir parçası olduğu gibi, bir göstergesidir de aynı zamanda.

Bülent ŞERBETÇİOĞLU

"Oscar" olayı bir kez daha gündemde. Bu ödülün sinema sanatına ne getirdiği, hangi ölçülere göre dağıtıldığı, Amerikan toplumundaki yeri üzerine birkaç soruya yanıt getirmek istiyoruz.

Amerika'da gelişen kapitalizm, sinema endüstrisinin gerektirtiği tüm unsurları bünyesinde barındırmaktaydı. 1920'lerde Hollywood'un kurulmasıyla birlikte ortaya çıkan çok uluslu sinema tekelleri o günden bu güne, Amerikan ve dünya sinema endüstrisini büyük ölçüde yönlendirmektedir. Amerikan egemen güçleri, sinemanın kitleler üzerindeki etkileyiciliğini doğru biçimde değerlendirip, bu sanatı denetleme çabalarını gizlemeye bile gerek duymadı. Bu nedenle Hollywood Amerikan değer yargılarını yeterince korumadığı gibi gerekçelerle sık sık saldırıya uğradı. Ardı ardına kurulup dağıtılan birkaç kuruluştan sonra, 1927'de Hollywood'un saltanatı bir kez daha tehlikeye girince, film tekelleri bu kez bir akademiyi gündeme getirdiler: Sinema Sanat ve Bilimleri Akademisi. Amacı "sinemanın kültürel eğitsel ve bilimsel standartlarını yükseltmek'' olarak belirlenen akademi, film tekellerinin özdenetimini ve kurulu düzenlerini korumayı üstleniyordu özünde.

Hollywood'un temel görevleri olan "Kitlelerin uyuşturulması'' ve ''dev sinema endüstrisinin sözcülüğü'' böylece kamufle edildikten sonra, akademi, ödüller dağıtarak sinema piyasasını yönlendirmeye başladı. Ödülün simgesi olarak altın bir heykelcik seçildi. Metro Goldwyn-Mayer yöneticisi Cedric Gibbons'ın Akademi toplantılarından birinde çizdiği desen daha sonra Los Angeles'li yontucu George Stanley tarafından bugüne dek gelen 'OSCAR' heykelciği biçimine getirildi. Ödül 1931'e dek adsız kaldı. 1931'de, Akademi'ye iş bulmaya gelen Margaret Herrick'in, zamanın genel sekreterinin masasında duran heykelciği amcası Oscar'a benzetmesi ve o sırada orada bulunan bir gazetecinin ogünden sonra ödülden "OSCAR" adıyla sözetmesi üzerine ödülün adı "OSCAR" olarak kaldı. Herrick, bugün Akademi Genel Sekreterliği görevindedir.

Bir filmin "OSCAR"a aday olabilmesi için, Los Angeles sinemalarında en az bir hafta gösterilmesi gerekmektedir. Ödüllerin verilmesi, 1957'den bu yana yalnızca akademi üyelerinin oyları ile gerçekleştirilmekte ve çeşitli dallarda akademinin yedi ayrı bölümü tarafından seçilen filmler arasında yapılan seçmelerle dağıtılmaktadır.

Ödülün sanatsal başarı ile direk bir ilişkisi olup olmadığı sık sık tartışıldı. George G.Scott ve Marlon Brando'nun "en iyi erkek oyuncu' oscarlarını reddetmeleri, sinemanın baş yapıtlarından "Yurttaş Kane"in (Orson Welles) tek bir "Oscar" alabilmesi (Welles'in bu yapıtının, Amerikan sinemasının en ilerici ürünlerinden biri olduğunu da vurgulamak gerek) vb. örnekler, Oscar'ın sanat-dışı birtakım değerlere göre dağıtıldığı savlarını doğrulamaktadır.

Geçmiş yılların Oscar'ları incelendiğinde görülecektir ki, Akademi, Amerikan sinemasını toplumun iç çelişkilerini yumuşatacak "eleştirel" filmler yapmaya yöneltmektedir. Öüllendirilen filmler, hiç bir zaman, sömürü çarkının daha rahat döndürülmesi amacından sapmamaktadır.

Kuşkusuz Oscar ödüllerinin ardındaki gerçeği belirlemesi açısından bir diğer gösterge de, ödüllerle ABD sinemasına egemen tekeller arasındaki ilişkide yatmaktadır. Oscar ödülleri başından beri ABD sinemasına egemen başlıca 7 tekel arasında dağılmaktadır. 20.th Century Fox, Paramount, United Artists, Werner Bros, Metro GoldwynMayer, Fox Film Corporation ve Columbia Pictures yalnız ABD sinemasına değil, büyük ölçüde Dünya sinemasına da damgalarını vurmuş başlıca 7 tekeldir. Bu gerçek, Oscar ödülleri ile hedeflenen "toplumu egemen sınıf ideolojisi ile koşullandırma' amacının bir parçası olduğu gibi, bir göstergesidir de aynı zamanda Sonuç olarak diyebiliriz ki "OSCAR", emperyalizmin dünya halklarına sunduğu ideolojinin göz alıcı ambalajından başka birşey değildir.

"OSCAR AMCA"

Bir kilometre taşı: KARAR—71

● 1968 1971 Türkiye'nin önemli tarihsel dönemlerinden biri.Önemli bir dönemeç noktası. Zaman ırmağının yatağı daralmış. Çelişkiler keskinleşmiş. Zorlaşmış yaşam Karar 71 işte bu yaşamın zorlaştığı bir dönemi sahneye çıkarıyor.

Mustafa SERCAN

Durmadan akan zamanın diyalektiği, bir kez daha yaşanmasının olanaksızlığı dayatır kendini. Bu durmadan akan ırmakta bir kez daha yıkanmak olanaksız. Öyleyse ne yapmak gerekir? Geçmiş zamanı inceleyip bugün ve gelecek için sonuç çıkarmak. İşte o zaman tarih anlayışı gündeme gelir. Yani, geçmiş zamanı değerlendirirken maddeyi yada ideayı temel almak; Maddeci ya da idealist tarih anlayışı.

Materyalist Tarih Anlayışının Hareket Ettiği Öncüler başlıklı bölümde şunları yazıyor Marks-Engels: "Bizim hareket ettiğimiz öncüler, keyfi temeller, doğmalar deği'dir; bunlar gerçek temellerdir, ancak imgelemde soyutlamaları yapılabilecek olan gerçek temellerdir. Bunlar gerçek bireylerdir, onların eylemidir, onların maddi varlık koşullarıdır, hazır buldukları ve onların kendi eylemlerinden doğan koşullar gibi koşullardır. (Alman İdeolojisi s.41)

1968–1971 Türkiye'nin önemli tarihsel dönemlerinden biri. Önemli bir dönemeç noktası, Zaman ırmağının yatağı daralmış, çelişkiler keskinleşmiş. Zorlaşmış yaşam. Karar 71 işte bu yaşamanın zorlaştığı bir dönemi sahneye çıkarıyor. Bir tarihsel dönemi seyrediyoruz sahnede. Maddeci tarih anlayışını kendine rehber edinmiş yazar, "gerçek bireyleri, onların eylemini, onların maddi varlık koşullarını.." seçmiş sahneye çıkarmış.

Gençlik. Bu ülkede gençliğe Cumhuriyet emanet edilmiş. Bu ülkede onların adına anıtlar dikilmiş. Adları gemilere, alanlara verilmiş. Ancak onlar sosyalizmle kucaklaştıklarında, "anarşist" diye sokak ortasında kurşunlanmışlar. 12 Mart döneminin sorumlusu gençlik midir? Bütün bir gençliği, gençlik hareketini yadsımak doğru mudur? "Hayır" diye yanıtlamış bu soruları Cengiz Gündoğdu.

Bir kez toplumun egemen kesimi, kendi arasında kıyasıya bir savaşa girmiştir. Yalnızca ticaretle uğraşıp yatırım yapmayan bir kesim ile "herşey yatırım içindir" diye yola çıkan bir kesim çatışmakta. Ekonomi çıkmaza girmiş. Yönetimin yürütme erkini götürenler bu iki kesim arasında kesin bir yeğleme yapamıyorlar. Bunalım var. Bunalımın yükü emekçi kesimin, özellikle işçi sınıfının omuzlarına binmiş. Gençlik ise sosyalizmle kucaklaşmış, d. .eni seçimle değiştirmeyi amaçlayan bir sosy..'ist partiyi dışlayarak eyleme geçmiştir. Bu arada gençler arasında bir darbeyi savunan, silahlı propagandayı savunan, cuntacılığı savunan birçok ayrı grup oluşmuş, her grup kendi düşüncesi doğrultusunda davranmakta. Kışkırtıcı ajanlar, işbirlikçiler, dönekler de yok değil aralarında. Bunalan kapitalizmin başvurduğu "görevliler" hazır ve nazır.

Oyun bu tarihsel dönemi maddeci tarih anlayışıyla irdelerken aynı zamanda bilimsel bakış açısı ile değerlendirmekten geri kalmamış. Oyun baştan sona parti eksikliğini, partinin kurulması gerektiğini, partinin ne için örgütlenmesi gerektiğini "Yazıcı" aracılığıyla aktarıyor seyirciye. Ve 1971 gençlik hareketi için yargısını veriyor: "Gençler doğru yolda yanlış adım attılar (...) Kitlelere dayanmayan gerilla savaşı başarısız kalmaya mahkumdur" Gençliği "goşistlikle" suçlayanları düşünmeye çağırıyor, "Yapılan her şeyin doğru olduğunu" savunanları da....

Oyun teksti serbest bir yapıda. Sinematografik bir akıcılık görüyorsunuz sahnede. Bir düşünce çevresinde yıllarca geriye gidebiliyorsunuz. Sonra birden günümüze gelip, ayrı ayrı yerlerdeki olayları bir arada izliyorsunuz. Olayların akışı birden kesilip, "Yazıcı"nın ansızın bir yargı bildirmesiyle karşılaşıyorsunuz. Bütün bunlar geniş bir özgürlük sağlıyor yönetmene. Ancak bilindiği gibi serbest örgülü oyunların yararı yönetmene özgürlük sağlamasıysa; tehlikesi de yönetmenin buluşlarıyla oyunu açmada yetersiz kalmasıdır. Yönetmen Burçin Oraloğlu, bu serbest testin altından kalkmasını bilmiş. Oyunu açık ve anlaşılır bir sahne yönetimiyle seyirci önüne çıkarmayı başarmış.

Burçin Oraloğlu aynı zamanda oyunun eksen rollerinden birinde Necip'de başarılı. Yazıcı'da Celile Uysal, Yangeldimci'de Aslan Kaçar, 1.Görevli'de Mahmut Gökgöz, Hasan'da Hikmet Karagözoğlu, Ahmet'de Ersan Uysal, Necmi'de Erhan Abir rollerinin altında kalmadan sürdürüyorlar oyunu.

Oyun başladıktan sonra oyuncuların bazılarının hastalanması üzerine yeniden provaya alınmak zorunda kalınmıştı. Bu arada yönetmen bazı değişikliklere olanak bulmuş. Önceki sahnelemede oyun seyirciyi coşturmaya yatkın bir yapıdaydı. Oraloğlu bu sakıncayı gidermek için kimi sahneleri çıkarmış. Böylece seyirciyi duygu gözüyle değil akıl gözüyle etkilemeyi amaçlamış. Başarmış da. Bizce doğru olan da bu.

"Karar 71", Türkiye Tiyatrosu'nda önemli bir kilometre taşı. İzlenmeli.

Demokratik kuruluşlar "Milli Sinema Kongresini" protesto ediyor

Kültür Bakanlığı'nın 5-11 Mayıs tarihleri arasında düzenleyeceği "Milli Türk Sinema Kongresi"nin gerici niteliğini gözönünde bulunduran, aralarında DİSK'in de bulunduğu birçok sendika ve demokratik kuruluş, düzenledikleri ortak basın toplantısında, bu kongreyi kınadıklarını ve alternatif bir kongre düzenleme kararı aldıklarını açıkladılar.

Kültür Bakanlığı'nın, kongre hazırlık çalışmalarına sinema ile ilişkisi olmayan bazı kuruluşları çağırması, kongrenin niteliği hakkında demokratik kamuoyunda birtakım kuşkular uyandırmıştı.

PROTESTO EDEN KURULUŞLAR

Sine-Sen, Yön-Sen, Film Set Teknisyenleri Der. Film Işıklandırma Yön.Der., Film-Ses, SİYAD: Türkiye Sinematek Der., TYS, Persa-İş, GSD, İFSAK, TRT-Der ve TİSAN gibi kuruluşların temsilcilerinin yanında DİSK adına basın toplantısına katılan DİSK Başkanvekili Rıza Güven, DİSK'in de protestoyu desteklediğini açıklayarak, "egemen sınıflara sinemayı halkları uyutma aracı olarak kullanma hakkını tanımayacağız" dedi.

Ortak açıklamada ayrıca kongrenin yalnızca iktidarın sanat politikasını kamuoyu önünde legalize etmek amacına yönelik bir girişim olduğu da vurgulandı.

Sinematek'te Sovyet filmleri sergileniyor

Türkiye Sinematek'inde "Sovyet Sineması Antolojisi 1" gösterisi düzenlendi. Sovyet Sinemasından 6 filmin yeraldığı gösteri, 1962–1974 dönemi yapıtlarından oluşuyor. İkinci bölümü daha sonra gerçekleştirilecek olan gösterinin programı şöyle:

24 Nisan Perşembe, 18.30: Bize Bunu Öğretmediler/Yön. İlya Frez/ Sen.M.Lmovski – İ.Frez/ Renkli-Sinemaskop-ingilizce-anında çevirili

25 Nisan Cuma, 16.00: Bir Aşk Hikayesi/ Yön. Andrei Mikhailov/ Sen. Yevgeni Grigoriev/ Renkli-sinemaskop-anında çevirili

26 Nisan Cumartesi: 14.00 Siyah Benekli Beyaz Kuş/ Yön. Yuri İlyenko/ Sen. Y.İlyenko/ Renkli-İngilizce alt yazılı- Anında çev. (1971)

27 Nisan Pazar, 16.00: Göl Sonatı/ Yön. Variz Brasle/ Sen. Regina Ezera/ Renkli-İngilizce-Anında çev.

29.Nisan Salı, 18.30: Göl Sonatı/ Anında çevrili

30 Nisan Çarşamba, 15.00: Kuşatma 1.Bölüm/ Yön. Mihaiil Verşov/ Sen. Aleksandr Çakovski/ Anında çevirili/ 18.30: Bir Aşk Hikayesi/ Anında çevrili.

2 Mayıs Cuma, 18.30: Kuşatma 2.Bölüm/ Anında çev.

3 Mayıs Cumartesi, 14.00: Siyah Benekli Beyaz Kuş/ Anında çev.

4 Mayıs Pazar, 16.00: Bize Bunu Öğretmediler/ Anında çev.

Ahmet YILDIZ

TOPRAKSIZ DEVLET ORDU MILLET YİĞİT HALK FKÖ

—6—

FKÖ ile ilişkilerimiz

Arafat, 1979 yılında Türkiye'yi ziyaret ettiğinde zamanın Başbakanı Bülent Ecevit tarafından karşılanmıştı.

Türkiye'nin FKÖ'ye çok yakın bir ilgi duyması gerekir

● Teslim olmaktan, sürünüp tükenmekten en ayıp bir trajedinin kurbanları olmaktan, emperyalizmin acımasız düşmanlığından ve yandaş saydıklarının bile ihanetlerinden kurtulmak için tüm devletlere ve insanlığa örnek olacak bir yiğitlik gösterenleri desteklemek sağcıl bir insanlık görevidir

Anti—emperyalist kurtuluş savaşçılarının öncüsü Atatürk'ün "tüm bağımsızlık" ilkesini uyduculuğa dönüştürenlere ve "anti-emperyalist, anti—kapitalist" uyarısına karşı ülkeye, evrensel kapitalizmin "enflasyon— devalüasyon — zam—emekçi sömürüsü— hızlı palazlanma" sarmalında, soluk kesen bir iflaslar bunalımı sürecini yaşatanlara karşı savaşta da, Filistinli'lerin kahramanca savaşımlarından alınacak çok dersler vardır.

FKÖ'nün dünya demokratik kamuoyunun desteğini kazandığını, İsrail'in ise tecrit olduğunu anlatan bir Filistin karikatürü.

BEGİN:AMA ABD VE GÜNEY AFRİKA HALA BİZİDESTEKLİYOR

2. Jeo—politik gerekler de, FKÖ ile en sıkı bir dayanışma halinde bulunmamızı gerektirmektedir. Büyük güçlerin kıyasıya bir savaşımı sürdürecekleri ve büyük olayların, bölgesel ve hatta evrensel dengeyi büyük oranda etkilediği Ortadoğu'da, Türkiye'ye çok önemli bir işlev düşmektedir. Bu işlevi en etkin biçimde yerine getirmede, bölge ülkelerinin sıkı bir dayanışmasının ve işbirliğinin yaşamsal önemi vardır. Böylesi bir birlikteliğin sağlanmasında FKÖ, önemli katkılarda bulunabilir. Türkiye'nin de bunda, öncü rolünü üstlenmesi, hem bölgesel ve hem de evrensel etkinliğimizi çok arttırır. İşte bu nedenledir ki Türkiye, FKÖ'ne çok yakın bir ilgi duyması gerekir.

3. FKÖ'ne içten bir ilgi duymamız Atatürkçülüğün de çok açık bir gereğidir.

Gerçekten "dava yalnız bizim değildir, tüm insanlığındır. Ezilen sömürülen tek insan kaldıkça savaşmalıyız"diyen ve insanlığın kurtuluşunu "ezilenlerin, sömürülenlerin, ezen ve sömürenleri yok ederek, ne ezenin ve ne de ezilenin kalmayacağı" bir aşamaya ulaşmada gören ve bu nedenlerle, fotoğraflarını kurtuluş savaşçılarının koynunda sakladığı Atatürk'ün siyasal kalıtımcıları için, FKÖ'nü (kurtuluş savaşçısı, ezen ve sömüren kalmaması için yaşamlarını ortaya koyanların örgütü) desteklemek savsaklanamaz bir görevdir.

Hem Atatürkçü hem FKÖ'ne ilgisiz ya da emperyalizmle onun köprübaşısı İsrail'e yandaş olunamaz.

4. Güncel evrensel gerekler yönünden de FKÖ'ne içten bir ilgi göstermekteyiz. Teslim olmaktan, sürünüp tükenmekten, en ayıp bir trajedinin kurbanları olmaktan, emperyalizmin acımasız düşmanlığından ve yandaş saydıklarının bile ihanetlerinden kurtulmak için tüm devletlere ve insanlığa örnek olacak bir yiğitlik gösterenleri desteklemek sağcıl bir insanlık görevidir.

Şimdiye değin yapılan önemli yanlışları düzeltmekle işe başlamalıyız. Arap dünyasında girişilen kurtuluş savaşlarında, emperyalizmden arınma uğraşlarında ve İsrail'i alabildiğine şımartan batılı kurnazlıklar da, İslam dünyasında ve III. Dünya devletlerinde büyük düş kırıklıkları yaratan tutumlardan diplomasimizi arıtmalıyız.

1956 Kanal Saldırısında, saldırganların yanında görünmek, Kuzey Afrika Kurtuluş savaşçılarına karşı Fransa yararına oy kullanmak, 1957 ABD ve 1958 İsrail (çevirmenliğini yapma mutsuzluğuna uğramıştım) güdümlü savaşçı girişimler (şimdi hepsi açığa çıkan) bir kötü anı olarak tarihin karanlıklarına gömülmelidir. O utanç veren politikaları, asla Türk ulusuna maletmeden, sorumlularının günah defterine yazılmalıdır. Kimi Arapların bize ve kimi Türklerin de Araplara yönelik ön yargılı ve başka çevrelerce yaratılan dostluğu zehirleyici eğilimlerin yok edilmesine, en azından etkisizleştirilmesine büyük özen gösterilmelidir.

Ecevit Hükümetinin yaptığı en iyi işlerin başında, bölge halkları ile ilişkileri geliştirmek ve özellikle FKÖ'ne bir temsilcilik gelmektedir.

Sayın Arafat'ın serzenişlerine ve bizden isteklerine hak vermemek yanlış olur.

Umut veren bir konu da, Beyrut'taki Büyükelçiliğimizin olumlu yaklaşımlarıdır.

Sayın Büyükelçininı (Nejat Aydın), FKÖ değerlendirmelerini ve öngördüğü davranışları, grupça beğendik.

FKÖ ile ilişkilerimizdeki temel ilkeler ve yapılması gereken işler şöylece özetlenebilir:

1. İsrail, 1967 savaşından önceki sınırlara gecikmeden dönmeli.

2. Kudüs boşaltılmalı ve islamsal niteliğini korumalı.

3. İsraille ilişkiler kesilmese bile en alt düzeyde tutulmalı

4. Asıl sorun olan Bağımsız Filistin Devletinin kurulması desteklenmeli.

5. Bundan önce, bizden daha iyi davranan Yunanistan ve Kıbrısla FKÖ ilişkilerini anlayışla karşılamalı ve yararımıza değişimi akılcı bir yöntemle ve ivedi etmeden sağlamaya çalışmalıyız.

6. FKÖ'nden, klasik bir devletten beklenen geleneksel kural ve protokol yerine, etkinliği olan bir savaş örgütü niteliği ile, ilgisi ve etkisi olacak her konuda, akıllı bir diyaloğu sürdürmeli. Bir aralık ben de kimi protokol yanlışlarından alınmıştım. Böyle alınganlıklardan kaçınılmalıdır.

7. Ortadoğu'nun bir haber ve basın merkezi olan Beyrut'taki basın ilişkilerimizi sağlamadaki eksiklikler (temsilci bile yok) giderilmelidir.

8. Arap devletleriyle ilişkilerimizi daha da geliştirmeli ve tıkanıklıkların giderilmesinde FKÖ'den yararlanılmalı.

Belirttiğim tutumlar yaşama geçerse, FKÖ ve tüm Arap ülkeleri ile ilişkilerimiz, örnek bir gelişme gösterebilir. Böylesi bir sürece girince, "Arapların milyarlarla dolarlarının neden Batılı Bankalara konuyor da Türk bankalarına konmuyor?" sorusunu haklı olarak sorabiliriz. Yanıtı almamızda olasıdır.

Bu tür bir iyileştirici bir gelişme döneminde, FKÖ'nü ziyarete gidenlerimiz "neden Humeyni'nin fotoğrafı baş köşede asılı da hiç olmasa yanında Atatürk'ün fotoğrafı yok" sorgu imgesinin düş evrenlerine takılması ezikliğini duymazlar.

YARIN: FKÖ'nün geleceği

Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat, Türkiye'ye geldiğinde Anıt-Kabir'i ziyaret ederek çelenk koyarken...

Hukuk devleti nerede kaldı

(Baştarafı 1. Sayfada)

Tarsus Kaymakamı, güvenlik kuvvetlerine ateş etme emrinin kimin tarafından verildiğinin araştırıldığını söylerken, olaya karşı tepki gösteren hukukçular, yasalar dururken, gösteri yapanların yasal yönden kovuşturulması gerekirken, böyle bir olayın doğmasının ve halktan 10 kişinin ölmesinin hiç bir hukuk ilkesi ile açıklanamayacağını bildirdiler.

OLAY NASIL OLDU

Edinilen bilgilere göre, olaylar şöyle gelişti:

NATO yolu olarak bilinen Adana-Mersin karayolunda 15 yaşındaki Naciye Sönmez adındaki genç kız babasına ilaç almaya giderken 42 EK 084 plakalı kamyonun çarpması sonucu olay yerinde öldü. Kazanın duyulmasından sonra Girne, Yeşil ve Barbaros Hayrettin Paşa Mahalleleri halkı, kazanın olduğu yerde, daha önce yaptıkları gösterilere bir yenisini eklediler ve aynı nedenle yolu bir süre trafiğe kapattılar. 1500'ü aşkın kalabalık halk topluluğu daha sonra yola barikatlar kurarak, trafik kazalarını yeren çeşitli sloganlar söyledi. Gece saat 21.00 sıralarında takviye edilmiş güvenlik kuvvetleri olay yerine geldi. Bu arada halkla güvenlik kuvvetleri arasında tartışma çıktı. Bugüne kadar çok sayıda kişinin aynı yerde trafik kazası nedeniyle öldüğünü bildiren halk, bir an önce önlem alınmasını istedi.

Halk ile güvenlik kuvvetleri arasındaki tartışmanın yoğunlaştığı bir sırada ateş açıldı. Açılan ateş sırasında 8 kişi olay yerinde, 2 kişi de tedavi gördükleri hastanede yaşamlarını yitirdiler. Güvenlik kuvvetlerinin açtığı ateş ve bu arada meydana gelen panik sırasında 21'i ağır olmak üzere 300 kişinin de yaralandığı bildirildi.

Tarsus Kaymakamı Hüsamettin Güven, güvenlik kuvvetlerine ateş etme emrinin kimin tarafından verildiğini bilmediğini, bu konunun araştırıldığını, güvenlik kuvvetlerine de ateş açıldığını öne sürdü. Olaylar üzerine kentte sokağa çıkma yasağı konduğu ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenlerinin iptal edildiği bildirildi.

İlk belirlemelere göre, olayda ölenlerden kimlikleri belirlenebilenler şunlardır:

Abdullah Taş, Mevlüt Tin, Recep Özleyen, Abdülkadir Nergis.

Olayda ağır şekilde yaralanan ve tedavi altına alınanlardan bir kısmının isimleri ise şöyledir:

Hüseyin Yaman, Mehmet Çiçek, Bülent Ertan, Derviş Karaağaç, Hacı Tezuçar, Süleyman Arpalı, Mehmet Can Barutçu, Nusret Alkan, Mehmet Karaduman, Metin Sürmene, Mesut Karataş, Ümmet Çakmak,Mahmut Kayhan,Doğan Yılmaz, Emine Ercan, Ali İhsan Bektaş ,Ahmet Altınok.

Yaralılardan sağlık durumları ağır olanların Adana ve Ceyhan Devlet Hastanelerine nakledildikleri bildirildi.

TRAFİK KAZALARINDA 24 KİŞİ ÖLMÜŞTÜ

Bu arada Naciye Sönmez adlı genç kızın öldüğü yerde 1978-1979 yılları arasında meydana gelen trafik kazalarında 25 kişinin öldüğü, buna karşın yol üzerinde üst geçit yapılmadığı bildirildi. Yeşil Mahallesi halkının bundan bir süre önce üst geçit yapılması için kaymakamlığa dilekçe verdiği ve kaymakamlığın da dilekçeyi karayollarına gönderdiği, ancak henüz bir geçit çalışması yapılmadığı öğrenildi. Yöre halkı, trafik kazalarının yoğun olduğu bu bölgede birçok kez yolu trafiğe kapatmıştı.

SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI

Bu arada olaylardan sonra ilçede sokağa çıkma yasağı uygulandığı öğrenildi. Sokağa çıkma yasağının 06.00-19.00 saatleri arasında uygulanacağının bildirilmesine karşın yasağa uyulmadığı, dükkanların açık olduğu gözlendi. Bu arada güvenlik kuvvetlerinin devriye görevlerini sürdürdükleri Mersin Çıkarma Filosu'nun da hazır olarak bekletildiği açıklandı.

ÇOK SAYIDA KİŞİ GÖZALTINDA

Olaylardan sonra sokaklarda ve kahvelerde bulunan kişilerin güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındığı ve karakollarda tutulduğu bildirildi. Gözaltına alınanların sayısının 100'ü aştığı öğrenildi.

GÖZALTINDA BİLİYORLAR

Bu arada olaylar sırasında ölen kişilerin ailelerinin, yakınlarının gözaltında tutulduğunu sandıkları öğrenildi. Yöre halkının ölü ve yaralı sayısı hakkında kesin bir bilgisi olmadığı öne sürüldü.

TÖRENLER İPTAL EDİLDİ

Tarsus'da meydana gelen olaylar üzerine dün yapılması gereken23 Nisan törenlerinin iptal edildiği belirtildi. İptal kararı ile ilgili açıklama yapan bir yetkili törenlerin bu ortamda yapılamayacağını söyledi.

Öte yandan Tarsus Kaymakamı Hüsamettin Güven sokağa çıkma yasağından sonra olayların bir ölçüde yatıştığını söyledi.

HUKUKÇULARIN GÖRÜŞÜ

Trafik kazalarına karşı önlem alınmasını isteyen halktan,10 kişinin ölmesi ve yüzlercesinin yaralanması üzerine görüşlerine başvurduğumuz hukukçular, "Bu olay hiç bir hukuk ilkesiyle bağdaşamaz. Göstericiler yasal yollardan Gösteri ve Yürüyüş Kanunu'na göre kovuşturulabilirdi"dediler.

HABERİN İÇİNDEN

(Baştarafı 1. Sayfada)

melere göre halktan 10 kişi ölüyor, 21 kişide ağır şekilde yaralanıyor. Gecenin karanlığında sıkılan kurşunlar, nice çocuğu yetim bırakıyor, nice insanı yeni acılara boğuyor.

Bütün bunlar son bir kaç yılda 30'a yakın kardeşini o lânetli yoldaki trafik kazalarında kaybeden Girne Mahallesi emekçilerinin ve bütün Türkiyeli insanların güvenliği için varolduğu belirtilen iktidarın artık yasa -masa tanımadığına bir kanıt olarak gösterilebilir.

Evet, yolu trafiğe kapatan insanlar Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na aykırı davranmış olabilirler. Bu durumda nelerin yapılacağı yasalarda yazılıdır. Uygar ve demokratik bir ülkede, hukukun ve yasaların işlediği bir devlette yasalara aykırı bir davranışta bulunanlar yakalanır, yargılanır ve suçlu görülürse cezalandırılırlar.

Türkiye'de böyle mi olmaktadır? "Hukuk Devleti", "hürriyetçi parlamenter düzen" gibi iddialara rağmen, yurttaşların vergileriyle yaşayan ve yine onlar için varolduğu belirtilen devlet, başkaca hiç bir yol yöntem kullanmadan, olayı engellemek için hiç bir insani çaba harcamadan-son Tarsus örneğinde olduğu gibi- insanların üzerine gecenin kör karanlığında ateş edebiliyorsa bunun üzerinde önemle durmak gerekir.

Bu nasıl devlettir ki, o yerin en büyük mülki amiri "güvenlik kuvvetlerine ateş emrini kimin verdiğini bilmiyorum" diyebilmektedir? Evet, nasıl olupta, yetkili olduğu bilinen bir kişinin dahi haberi olmadan halkın üzerine ateş açılmakta, onlarca ocak söndürülebilmektedir? Göstericilerden karşı koyma olsa bile, buna cevap, cana kıymak mı olmalıdır?

Kuşkusuz Tarsus olaylarını, iktidarın son günlerde halka karşı takındığı tutumdan ayrı ele almak mümkün değildir.

Görüldüğü kadarıyla egemen çevreler ve iktidar, 1 Mayıs'a doğru Türkiye'de gerilimi artırmak ve bu gerilim ortamında bir takım yasaları iyice işlemez hale getirerek *fiili bir durum* yaratmak hazırlığındadır. Devletin bütün kurumları bu amaç doğrultusunda kullanılmak istenmektedir. Bu hazırlığın emperyalist güçlerin isteği üzerine ve onların çıkarı için gündeme getirildiği ise bilinen bir durumdur.

Anayasa değişikliği için ve daha baskıcı bir yönetim için zemin hazırlamaya çalışan bazı çevrelerin ve bu arada Tercüman Gazetesinin Tarsus olaylarında *iki jandarma erinin de öldüğünü yazması* çok anlamlıdır. Ortada böyle bir şey olmadığı halde, iki jandarma erinin de öldüğünün iddia edilmesi açıkça Silahlı Kuvvetleri tahrik etmek ve Tarsus'ta devlet kuvvetlerinin yaptığı şiddet eylemini *meşrulaştırmak,* bütün halka aynı davranışın gösterilmesi gerektiğini kamuoyuna benimsetmek amacına yöneliktir. Aynı çevrelerin, topluluğun sol gruplar tarafından kışkırtıldığı iddialarını ise oyunun mizanseni olarak değerlendirmek gerekir.

Tarsus'ta, 10 kişinin ölümüyle sonuçlanan olayların başladığı sıralarda Başbakan'ın televizyonda yayınlanan mesajında da "baş ezmekten" ve "kafa kırmaktan" söz ediliyordu. Demirel herhalde, Tarsus'un NATO yolunda yapılan işleri Türkiye'nin her yerinde gündeme getirmeyi tasarlıyor .

Çıkmaz olduğu biline biline bu yolda ısrar etmenin büyük sakıncaları vardır. Trafik kazalarının önlenmesini isteyen insanlara bile tahammülün kalmadığı bir ülkede nelerin olacağı ve sonuçta kimin kazanacağı hiç belli olmaz.

Herkes aklını başına toplamalıdır.

"NATO YOLU" bir çıkmazdır. Bunu kabul etmek için yeni NATO yolu operasyonları düzenlemeye gerek yok.

Tabi hukuka, demokrasiye insan haklarına saygılıysak, bu yurdu seviyorsak.

"Acımız azalsa da

(Baştarafı 1. Sayfada)

loo.. Gelin geldi yavrumu getirin loo.."

Evin bir başka köşesinde ise, Yaşar'ın nişanlısı Neşe'nin feryatı duyuluyordu. "Üç aydır nişanlıydık. Üç aydır nişanlıydık ama çok mutluyduk" diyen Yaşar'ın nişanlısının kendisini kaybetmiş bir şekilde söylediklerinin içinde anlayabildiğimiz bir kaç cümle şunlardı.

"Üç aydır nişanlıydık. Üç aydır nişanlıydık ama çok mutluyduk. Mutlu olacaktık. Evleri yıkılsın inşallah. Yaşar'ıma kıydılar. Nikahımız dün kıylacaktı. Yaşar'ımı öldürdüler, nikah olmadı. Onu öldürenlerin evi yıkılsın inşallah. Murat etmesinler."

"23 Nisan

(Baştarafı 1. Sayfada)

Sabri Çağlayangil, yayınladığı bayram mesajında, Cumhurbaşkanı seçiminin öncelikle sonuçlandırılmasını istedi.

Ankara'da ilk tören Anıt Kabir'de yapıldı. Bakanlar Kurulu üyeleri ile siyasi parti temsilcilerinin katıldığı törende Anıt Kabir'e çelenk kondu ve saygı duruşunda bulunuldu.

TBMM'de düzenlenen törende yurdun çeşitli yerlerinden gelen çocuklar, temsili olarak parlamenterlerin yerlerini aldılar.

İSTANBUL'DA TÖREN YAPILMADI

23 Nisan Ulusal Egeminlik ve Çocuk Bayramı, İstanbul'da havanın yağışlı olması nedeniyle kutlanamadı. İstanbul Valiliği, kutlama programının ileri bir tarihe ertelendiğini bildirdi.

ÇAĞLAYANGİL'İN MESAJI

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı nedeniyle bir mesaj yayınlayan Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil, birlik ve beraberlik isteyerek, Cumhurbaşkanı seçiminin kısa sürede sonuçlandırılması gerektiğini söyledi.

Yılgınlık ve karamsarlığa kapılmaksızın sorunların üzerine birlikte gidilmesini isteyen Çağlayangil mesajında özetle şöyle dedi:

Sayın Korutürk'ün görev süresi onyedi gün önce tamamlanmış bulunuyor. Dünyanın, ülkemizin şartları, bölgede gelişen ve gittikçe kaygı verici boyutlara ulaşan olaylarla birleşince Cumhurbaşkanlığı seçiminin en kısa zamanda sonuçlandırılmasının önemi açıkça ortaya çıkar.

Meclislerin seçtiği devlet başkanlarının demokratik rejimlerde parlamento üyelerinin hür oylarıyla seçilmesi temel ilkelerden biridir.Türk Anayasası'nın kesin hükmü de budur. Yeni Cumhurbaşkanımızı bu şarta tamamiyle uygun olarak seçebilmek etkin bir biçimde, "Türkiye Büyük Millet Meclisi"nin elinde bulunuyor.

BARIŞ KOMİTESİ'NİN AÇIKLAMASI

Barış Komitesi Başkanlık Divanı tarafından 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı nedeniyle yapılan açıklamada, barış ve demokrasi güçlerinin demokratik bir platform oluşturmaları istendi.

CHP'li

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ahmet Melik soru önergesinde, "İnsanların işkencede öldürülmesi, demokrasi açısından tehlike değil midir?" dedi. Melik, Yaşar Gündoğdu'ya işkence yapan emniyet mensuplarının saptanmasını da istedi.

CHP Urfa Milletvekili Ahmet Melik'in yazılı soru önergesinde özetle şu görüşlere yer verildi:

"Türkiye Elektrik Kurumu Necatibey şubesinde muhasebede memur olarak çalışmakta iken, 18.4.1980 günü saat 11.00'de Ankara Emniyet Müdürlüğü 1.nci şube ekibince dairesinden alınan ve 20.4.1980 gün öldüğü yine 20.4.1980 gün ve Hz. 1980/2131 sayılı otopsi raporu ile sabit olan 1955 doğumlu Yaşar Gündoğdu'nun işkence sonucu öldüğü otopsi raporunda açıkça belirtilmiştir.

Yine otopsi raporunda ölünün üzerinde çeşitli yerlerde 25'i aşkın darp izi bulunduğu bu yaraların küt bir cisimle meydana gelebileceği açıkça ifade edilmiştir.Ölümün kafaya vurma ile meydana gelen ve beyin zarı kanaması sonucu vuku bulduğu açıklanmıştır.

1—Sizce işkence insanlık dışı bir davranış mıdır?

2—Adam öldürenler, profesörleri, savcı, yargıç ve yazarları katledenler ve ardarda kaçıranlara en iyi biçimde davranılırken bu ve bunlar hakkında şiddet kullanılmazken, suçları sadece bir iddia olarak görülen bu kişilerin işkence ile öldürülmesi demokrasi açısından tehlikeli midir?

3— Emniyet müdürlüğüne sağlam ve sağlıklı götürüldüğü halde burada ölüsü çıkan Yaşar Gündoğdu'ya işkence yapan emniyet mensuplarını tespit ettiniz mi? Tespit ettiniz ise kimlerdir ve haklarında ne gibi işlemler yaptınız?

4—Bundan önce aynı biçimdeki işkence uygulamaları karşısında pasif ve unutturma yönündeki tavrınız bu olayda da devam edecek midir?"

Ankara Tabip

(Baştarafı 1. Sayfada)

kesinlikle saptandığını belirterek, Tabip Odasına üye tüm doktorları işkence suçlarına alet olmamaları için uyardı.

Ankara Tabip Odası Başkanı Nevzat Eren,dün yaptığı yazılı açıklamada, "insanlara suçu ne olursa olsun hangi siyasal görüşte bulunursa bulunsun işkence uygulamak insan onuruyla bağdaşmayan bir durumdur" dedi. Eren ,işkencenin bağışlanamaz bir insanlık suçu olduğunu belirterek,işkence yapıldığına ilişkin bilgilerin giderek arttığını söyledi. Ankara Tabip Odası Başkanı Nevzat Eren açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

"İşkence yapıldığına dair bilgilerin en son örneği 18 Nisan 1980 günü gözaltına alınan atletik yapılı ve sağlıklı TEK'de görevli Yaşar Gündoğdu'nun bir gün sonra 19 Nisan 1980 günü Numune Hastanesinde beyin kanamasından ölmüş olmasıdır. Yapılan otopsi raporunda, Yaşar Gündoğdu'nun "Başının sert bir yere çarpması veya çarptırılması veya bu yerlere sert bir cisimle vurulması sonucunda" ölmüş olduğu kesinlikle belirtilmektedir.

Yasalara karşı gelen, suç işleyen herhangi bir kişiye, siyasal görüş ve inancına bakılmaksızın cezasının yargı organlarınca verilmesi üzerinde tartışma açılmayacak kadar ortada bir durumdur. Bunun gibi suçu ne olursa olsun kişilere işkence uygulamak da,tüm insanlıkça mahkûm edilmiş, "Bir insanlık suçudur" Tabip Odası tüm üyelerini bu insanlık suçunun işlenmesine alet olmak gibi,bağışlanamaz tutuma karşı uyarmak ister."

Eren, şunları söyledi:

"İnsanların ve insanlığın hizmetinde bulunan bir mesleğin sahipleri olarak işkence konusunda büyük duyarlılık göstermekteyiz. Hem insanlarımızı böyle bir insanlık suçunun işlenmesine alet olmaktan korumak mesleğimizin ve insanlığımızın bizlere verdiği bir görevdir. Bu görevimizi olanakların elverdiği ölçüde ve eksiksiz olarak yerine getireceğimizden kimsenin kuşkusu olmamasını diliyor, bu konuda bilgisi olan herkesin ve görevlilerin bizlere yardımcı olmasını bekliyoruz."

Turgut Özal: "Piyasadaki ciddi para darlığı devam edecektir"

Başbakanlık Müsteşarı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Vekili Turgut Özal, önümüzdeki aylarda ekonomik tedbirlerde bazı revizyonlar yapılacağını açıkladı. Özal, "Piyasada ciddi bir para darlığı vardır. Bu devam edecektir. Haberiniz olsun"dedi.

Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği tarafından, halı dokuma, deri ve kumaş konfeksiyon sanayiinin sorunlarını saptamak amacıyla düzenlenen toplantıda bir konuşma yapan Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal Türkiye'nin 1980 yılı için ihtiyaç duyduğu 3 milyar dolar tutarındaki kredinin hemen hemen sağlandığını bildirdi ve şunları söyledi.

"1980 yılında Türkiye'nin petrol sıkıntısına düşmemesi için 3 milyar 600 milyon dolarlık bir ithalat yapması gerekmektedir. Bu rakam, hemen hemen emniyet altına alınmıştır. 1 milyar 160 milyon dolar OECD'den 300 milyon dolar Dünya Bankası'ndan ve 500 milyon dolar da geçen seneden kullanılmayan kredilerden sağlanmıştır.

İç piyasa da tüketim giderek azalacak, bu durumda özel sektör olarak dış pazarlara açılmamız zorunludur. Aynı şekilde çalışmak istiyorsanız, dış pazarlara ne yapıp yapıp açılmak zorundasınız. Yoksa iflas etme tehlikesi ile karşı karşıya gelirsiniz.

Berlinguer: "Çin liderleriyle yaptığım görüşmeler çok tatmin edici oldu"

PEKİN (ANKA)

İtalyan Komünist Partisi genel sekreteri Enrico Berlinguer, Çin liderleriyle yaptığı görüşmelerin "çok tatmin edici" olduğunu söyledi.

Berlinguer, yine de iki Komünist partisinin çeşitli anlaşmazlıklarda kendi görüşlerini sürdürmeye devam ettiklerini kaydetti ve özellikle Sovyetler Birliği konusundaki görüş farklılıklarının sürdüğünü belirtti.

İtalyan Komünist Partisi genel sekreteri, Çin ve İtalyan Komünist partileri arasındaki ilişkilerde 'Çin kültür devriminden kaynaklanan' birçok güçlüğün giderildiğini ifade etti

Berlinguer, düzenlediği basın toplantısında, Çin , İtalyan Komünist partilerinin temel ayrılıklarından bir tanesinin Sovyetler Birliği ile ilgili düşüncelerden kaynaklandığını belirtti. Berlinguer, İtalyan Komünist partisinin, "Sovyetler Birliğinin temel düşman olarak kabul edilmesi" görüşüne katılmadığını kaydetti. Berlinguer, "Biz Çin'in bir düşman olarak görülmesi görüşüne karşıyız" şeklinde konuştu.

Çin Halk Cumhuriyetinde, Komünist Partisi Başkanı Hua Kua Feng başbakan yardımcısı Deng Siao Ping ve Komünist partisi genel sekreteri Hu Yao Bang ile görüşmeler yapan Berlinguer, Çin, Japonya Batı Avrupa ve ABD'nin, Sovyetler Birliğine karşı, "Uluslararası büyük birlik" oluşturması fikrine de karşı çıktı.

Berlinguer, Çinlilerin "Bir savaşın kaçınılmazlığı" görüşüne katılmadığını "çıkacak bir savaşı önlemenin mümkün olduğunu" söyledi.

Bir çok konuda anlaşmazlığa rağmen, iki Komünist partisinin "barış için aktif bir çalışma içinde olma" konusunda görüşbirliğine vardıklarını kaydeden Berlinguer, Çin'in Vietnam'a yeniden bir saldırıda bulunması halinde İtalyan Komünist partisinin eski tavrını yeniden ortaya koyacağını söyledi.

Kaymakam

(Baştarafı 1. Sayfada)

187 kişi katıldı. Bunlardan 104 kişi yazılıyı kazanarak sözlü sınava hak kazanmışlardı. Kazananlardan da 50 kişi sözlü sınavdan geçti. 50 kişinin arasında Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunlarından sadece 4 kişi var.

Çeşitli valiliklerde 6 ay staj, daha sonra 1 yıl süreli kaymakam vekilliği, daha sonra Amme İdaresi Enstitüsünde 35 ay kurs gördükten sonra aslı kaymakam olacak maiyet memurlarına alınanların büyük bir çoğunlu MHP yanlısı. Yazılı sınavda başarı gösterip puan sıralamasında baş sıralarda olanların sözlü sınavlarda kazandırılmadıkları belirtildi.

Yazılı sınavda "Son zamanlarda öğretmenler anarşiye karışıyor, bunun nedenleri sizce nelerdir?" sözlü sınavda ise, "Sivas'tan çok dilenci çıkar, bunun nedeni nedir?" gibi soruların sorulması dikkati çekti.

Nisan ayının 14'ünde açıklanan sınav sonuçlarına göre maiyet memurluğuna alınacaklar arasında SBF'de katledilen Hakan Yurdakuler'in katillerinden MHP'li Fuat Arslan, Rıfat Ata, Mehmet Yılmaz, Mustafa Erkal'ın yanı sıra Tekirdağ ÜGD kurucularından Ayhan Çevik de bulunuyor. Ali Bezirgan, Salih Kesen, Erdal Ata ve İbrahim Erdal isimli MHP yanlılarının yanı sıra Emniyet Genel Müdürü'nün oğlu Ertuğrul Dokuzoğlu'da kazananlar arasında.

Ankara 2. Çocuk

(Baştarafı 1. Sayfada)

civarında çocuk katıldı.

Dinçer konuşmasında, dünyada çocuklara bayram armağan eden tek ülke olan Türkiye'de çocuklara gereken önemin verilmemesinden üzüntü duyduklarını belirterek, "Belediyemiz, bu sorumluluğun bilinciyle çocuklarımıza yönelik çalışmalarına büyük hız vermiştir"dedi.

Belediye işçilerinin çocuklarını 23 Nisan'da mutlu edememesinin üzüntüsünü yaşadıklarını belirten Dinçer konuşmasına şöyle devam etti:

"Başbakan Demirel, sorunlarımıza hak vermesine rağmen belediye işçilerinin ücretlerini ödememesindeki anlamsız ısrarlarını sürdürmektedir. Sayın Demirel, işçi ücretlerinin ödeneceğini, defalarca bildirmesine karşın bu güne kadar henüz bir ödeme yapılmamıştır.".

Konuşmasında çocuk sorunlarına da değinen Dinçer, bu yıl Bulgaristan, İtalya ve Yugoslavya'dan gelen çocukların da katılması ile uluslararası düzeyde kutlanan çocuk şenliğinin geleneksellleştirileceğini ve çocuklara yönelik hizmetlerin bundan sonra da devam edeceğini bildirerek, tüm çocukların bayramını kutladı.

Fıras:

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve öteki dostlarının yardımlarıylabir gün mutlaka vatanlarına dönebileceklerine inandıklarını belirtti.

Ebu Firas, Filistinli çocukların halen bombardımanlar altında öğrenimlerini sürdürmeye çalıştığını ve şimdiye kadar binlerce çocuğun öldüğünü belirterek, öğrencilerin "Filistinli çocuklar dünya çocuk yılını nasıl kutladılar" sorusunu cevaplandırırken şunları söyledi:

"Filistinli çocuklar, dünya çocuk yılını kamplarının yakınında şehitlerin mezarlarını ziyaret ederek ve çiçek götürerek kutladılar. 'Bağımsızlığımıza her gün daha yaklaşıyoruz, yakında ana vatanımıza Filistin'e döneceğiz' inancıyla kutladılar'.

Firas, Filistinli çocukların, yahudi çocuklara değil, İsrail'lilere karşı olduğunu da kaydederek şöyle konuştu:

"Filistinli çocuklar,(neden vatanımızda yaşamıyoruz, neden vatanımıza gitmemize izin vermiyorlar) diye soruyorlar, çocuklarımıza, vatanımızın işgal altında olduğunu söylüyor, bu durumda 8 yaşında da olsa kendi vatanlarına dönmek için çarpışmaları gerektiğini anlıyorlar. Filistinli çocuklar, yahudi çocuklara karşı değildir. İsraillilere karşıdır, çünkü Filistin'de Müslüman, Hıristiyan ve Yahudi olmak üzere üç toplum yaşamaktadır. Ancak Avrupa ve Amerika'dan gelen İsrail'lilerin vatanı Filistin değildir."

İran

(Baştarafı 1. Sayfada)

di olarak uygulanması kararlaştırılan dört önlem Tahran'daki diplomatik personelin azaltılması, İran'ın AET ülkelerine gönderdiğidiplomat sayısının azaltılması, AET üyesi ülkelere giden İranlılar için bir vize sistemi oluşturulması ve İran'a yapılan silah ve askeri araç-gereç satışının kaldırılmasıdır.

Ortak Pazar Dışişleri Bakanları Konseyi, İran 31 Mayıs tarihine kadar Amerikalı rehineleri serbest bırakmazsa sözkonusu yaptırımların uygulanmasını kararlaştırdı. 17 Mayıs'ta Napoli'de yapılacak toplantıda İran'daki durumun yeniden ele alınacağı bildirildi.

Ortak Pazar ülkeleri bu önlemlerin uygulanması için diğer ülkelere de çağrıda bulunmaya karar verdiler. Bu arada ABD hükümeti ve halkını desteklediklerini belirten üye ülkeler ayrıca İranlı kişiler ve kuruluşlarla hiç bir ihracat sözleşmesi yapılmayacağını açıkladılar. Bu önlemlerin geçerlik kazanabilmesi için Avrupa ülkelerinin kendi parlamentolarında onaylanması gerekiyor.

İran Petrol Bakanı Moinfar ise ABD ile birlikte ülkesine karşı ekonomik ve siyasal yaptırım uygulayan ülkelerin kara listeye alınacağını ve petrol satışının kesin olarak durdurulacağını açıkladı.

Alman Haber Ajansı DPA ise Amerikalı ve Avrupalı işadamlarının Birleşik Arap Emirliklerindeki tüccarlar kanalıyla İran'la ticari ilişkilerini sürdürmeyi tasarladıklarını bildirmektedir. BAE Ticaret Bakanı da ülkesinin Avrupa ülkeleri ile Japonya'nın İran'la yürüteceği dolaylı ticareti engelleme niyetinde olmadığını açıkladı.

KÜRDİSTAN'DAKİ ÇARPIŞMALAR

Kürdistan'ın Sanandaj kenti yakınlarında meydana gelen çarpışmalar sırasında Peşmergelerin 60 İranlı askeri öldürdükleri bildirildi. İran Kürdistan Demokrat Partisi Lideri Kasımlu, Beni Sadr'ın hükümet otoritesine başkaldıranların sert biçimde cezalandırılacağını bildiren demecini eleştirdi ve "İran halkı İran'da yaşayan 6 milyon Kürdün soykırımına uğratılmasına gözyummayacaktır"dedi. Tahran Üniversitesinde meydana gelen çarpışmalar sırasında ise 30 kişinin öldüğü,yaralı sayısının 200'ü aştığı açıklandı.

Ayaş Yetiştirme

(Baştarafı 1. Sayfada)

sorunlarıyla ilgilenilmesini isteyerek, 22 Nisan 1980 tarihinden itibaren açlık grevine başladı. Kimsesiz ve korunmaya muhtaç çocuklardan 115'inde yapılan sağlık muayenesi sonucu çocukların % 61'inde çeşitli hastalıklar bulundu.

Ayaş Yetiştirme Yurdunda barındırılan çocuklar bir süre önce sorunlarını dile getirmek amacıyla Cumhurbaşkanı Milli Eğitim Bakanı, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı, Başbakanlık ve Ankara Valiliğine dilekçeler gönderdiklerini ifade ettiler. Dilekçelerine hiç bir yanıt alamadıklarını kaydeden çocuklar Çocuk Haftası nedeniyle açlık grevine başladıklarını, grevlerinin istemleri yerine getirilinceye kadar süreceğini söylediler.

Kendileri gibi yüzbinlerce çocuğun bakıma ve korunmaya muhtaç olduğunu da sözlerine ekleyen Ayaş Yetiştirme Yurdunda kalan çocuklar yetiştirme yurdunun koşulları bilindiğinde kendilerinin "şanslı" olarak nitelendirilemeyeceğini vurguladılar. 18 yaşına gelince konumları ne olursa olsun geldikleri yere,sokaklara atılacaklarını söyleyen kimsesiz çocuklar istemlerini şöyle sıraladılar.

1—18 yaş sınırı mutlaka kaldırılmalıdır.

2—Beslenme koşullarımız düzeltilmelidir, temel gıda maddeleri sağlanmalıdır.

3- Kitap ve kırtasiye giderlerimiz zamanında sağlanmalıdır.

4—Giysi gereksinmelerimiz giderilmelidir.

5—Ayakkabı gereksinimi karşılanmalıdır.

6—Günümüz koşullarında gülünç düzeyde bulunan harçlıklarımız yeniden düzenlenmeli, günü gününe ödenmelidir.

7—Yurdumuza sağlık hizmetleri yeterince getirilmeli, ilaç gereksinimi karşılanmalıdır.

8—Yetiştirme Yurdunun onarımları yapılmalı, temizlik yeterince sağlanmalıdır.

9—Hasta arkadaşlarımız tedavi edilmelidir.

10—Yatılamayacak yataklar onarılmalıdır.

11—Yemekhane kuzinesi ve kaloriferler onarılmalıdır.

12—Yurdumuzda bize ana baba şefkatiyle hizmet getirmenin çabasıyla dolu öğretmenlerimizin kıyılması sürülmesi önlenmelidir.

13—Yurttan arkadaşlarımız hiç bir sosyal güvence sağlanmadan atılmamalı, mutlaka iş ve meslek sahibi edilmelidir.

14—Parasız devlet yatılı okullarında, yetiştirme yurtlarında barındırılan bizlere kontenjan ayrılmalıdır.

15—Her zaman yararlanabileceğimiz bir kaynak kitaplık en kısa zamanda oluşturulmalıdır.

Bugün insanca ve sağlıklı yaşama koşullarından çok uzak olan bizlere mutlaka el uzatılmalı ve sorunlarımıza sahip çıkılmalıdır.

AKLA KARA

(Baştarafı 2. Sayfada)

Bu kez en kalın sesimle "Buyrun" diyecektim ama ... diyemedim. Karşımdaki, kovboy filmlerinde tabanca çekercesine çabuklukta:

—Tekomatik? dedi.

Biliyordum. Bu, benim telefon numarasının benden önceki sahibi şirketin adı idi. Yanıtım her zamanki gibi otomatik oldu:

—O numara değişti. Burası "Çiftemotik" dedim vb. vb. vb.

* * *

Biliyorsunuz, Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp telefonların PTT memurlarınca dinlendiği, "PTT hizmetlerinde gizlilik kalmadığı" gerekçesiyle, PTT Tahtakale merkezinde çalışan ellibeş memureyi başka merkezlere sürdürdü, daha birçoğunu sürme hazırlıklarına girişti; Tüm PTT-Der'in Aksaray'daki 1850 üyeli Genel Merkezi güvenlik güçlerince arandı ve kapatıldı. Bunu, Derneğin Ankara-Kayseri-Adana şubelerinin kapatılması izledi.

Aslında Bay Bakanın amacı, AP azınlık iktidarının hemen her yerde uyguladığı, resmi kuruluşları kendilerine yandaş olmayanlardan temizleme kampanyasına, bakanlığı çapında, katkıda bulunmaktı. Ötesi bahane.

PTT hizmetlerinde gizlilik kalmamış.... mış. Sanki, vardı da....

NE ALIRSAN 12,5

EMRE

İŞTE BÖYLE RAFET KARDEŞİM BİZİM KEMAL SENİN KIZA TUTULMUŞ.
HIMM... İŞE BAK YAHU ALLAH ALLAAH
OLSUN BE İYİ ETMİŞ, NE, YAPALIM, AMA CEMAL BEY KARDEŞİM BENDEN ÖYLE KIZ İSTEMEYE FALAN KALKMA EĞER Kİ BENİM AYŞE'NİN DE GÖNLÜ OLURSA TAMAMDIR.
ELBETTE RAFET ABA BENİM NİYETİM KIZ İSTEMEK DEĞİL YALNIZCA BİR HABER VERİP FİKRİNİ SORAYIM DEDİM
CEMAL BABA VE ÇÖPÇÜ RAFET KISA KESTİLER "MÜHİM" MESELEYİ. ANLAŞMIŞLARDI: ANCAK İKİ GÖNÜL BİR OLURSA BU İŞ OLURDU YOKSA ZORLA KIZ ALMAK KIZ VERMEK OLMAZDI.... HER NE İSE BİZ KEMAL'E BAKALIM...
HAYDİ UCUZ BURADA UCUZ UCUZ
GANA BAK CEMAL
NE BU NEŞE YAHU, AŞIK MI OLDUN HA?
YOK YOK CANIM
MUTLU GARİP
O SIRADA DEVRİMCİ BİR ARKADAŞ YAKLAŞIYOR....
SELAM.. KEMAL
OOO SELAM
EMRE. 120

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3363/140

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H. Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	110 DM
	6 aylık	9000.—	220 DM
	1 yıllık	18.000—	440 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın İlanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük İlanlar (kelimesi)	20 TL.

Abone olmak isteyen okurları mız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No:96

Devlet sokaktan aldıklarını sokağa atıyor

Bir çoğu sokaklarda, pek azı yurtlarda, ezilen horlanan ama tümü terkedilmiş

Kimsesiz çocuklar

Devletin sokaklardan alıp yurtların soğuk duvarları ardına terk ettiklerinden biri.. Henüz 13 yaşında. Adı "Kimsesiz Çocuk". Yetiştirme yurdunda devlet güvencesi altında ayakkabı boyacılığı yapıyor. Okul masraflarını karşılayıp, öğrenimine devam etmek istiyor.

●Yurtlarda "kör-topal" büyüyen çocuklar, 18 yaşını doldurunca, bir meslek edinmeden, kalacak yer bulamadan tekrar sokağa terkediliyor. Devletin bu konuda en ufak bir çabası bile yok.

Türkiye'de korunmaya, bakıma muhtaç yüzbinlerce çocuk var. Bu çocukların ancak çok küçük bir bölümü devletin yurtlarında korunuyor. Eğer buna korunma denirse. İzbelerde yatıp kalkanlar, sokaklarda sigara satanlar, otobüs terminallerinde koşuşturanlar, trafik lambalarında arabaların camlarını silenler, dilenenler... Bunlar, bizim çocuklarımız.

1977 verilerine göre 93 yetiştirme yurdunda 15.000 dolayında çocuğa bakılmakta. Eğer buna bakılmak denirse! Yurtlar Koruma Birliklerince yönetilmekte.

Yurtlarda personel sayısının fazla olmasına karşın, bu personelin büyük çoğunluğu çocuk eğitimi konusunda herhangi bir eğitim görmemiş, bakıcı annelerin, müstahdemlerin insafına bırakılıyor çocuklar.

Niteliksiz personel elinde, şefkatten, ilgiden yoksun yetişen bu çocukların sosyal çevreye uyumunu sağlamaya yönelik bilinçli bir çaba da yok.

Kimsesiz çocukların bir çoğu sokaklarda, pek azı yurtlarda, ama tümü terkedilmiş. Devlet, sokaklardakilerine hiç bakmamakta. Ya, sokaktan alıp yurtlara yerleştirdikleri ve yurtların soğuk duvarlarının ardına terkettikleri. Koruma birliklerinden gerekli ödenekleri alamayan ve sorumluluk duyan yurt yöneticileri, bölgelerindeki "hayırsever" yurttaşlardan yardım topluyorlar. Eski, püskü eşyalar, küçük miktarda paralar. Bunlar sorunu çözüyor mu? Yoksa yardım yapanların vicdanlarını rahatlatmaktan öte sonuç vermiyor mu?

18 yaşına kadar, "kör-topal" büyüyen çocuklar, 18 yaşını doldurunca yurtlardan çıkarılır ve tekrar sokağa terkedilir. Birmeslek edinmeden, kalacak yer bulamadan kapı dışarı edilen çocukların gelecekleri konusunda devletin en ufak bir çabası bile yok.

Bu konuda yapılan bir araştırmanın sonuçlarına göre yetiştirme yurdundan ayrılan her 100 çocuktan 67'si cezaevlerine düşüyor.

Peki, neden çocuklar terkediliyor? İncelemeler gösteriyor ki, kimsesiz çocukların önemli bir bölümünün anne veya babası var. Yani tümüyle kimsesiz değil. Ama, anne ve babalar neden çocuklarını bırakıyorlar? Eşini yitiren, iş güvencesi ve yeterli gelir kaynağından yoksun anneler, iş bulamayan, çalışacak durumda olmayan babalar çocuklarını gönül rahatlığıyla değil, yürekleri kan ağlayarak terkediyorlar. Her yıl yüzlerce çocuk geçim sıkıntısı ve daha başka sosyal sorunlardan ötürü terkediliyor.

Çocuklar sokaklarda. Çocuklar izbelerde. Çocuklar otogarlarda. Çocuklar en düşük standartlı yurtlarda. Ama, bu sonuç önlenemez bir sonuç değil. Eğer, devlet bu konuda görevlerini yerine getirirse, bu sorun kalkabilir. Devlet, tüm yurttaşların sosyal güvencesini sağlayabilir. Hiç bir yakını olmayan çocukların sağlıksız, düşük nitelikli Yurtlarda değil şefkat ve ilginin gösterileceği yurtlarda bakabilir. Tüm bunlar hayal değil gerçekleşebilir. Eğer, bizler bu sorunları bir iç geçirip unutmazsak... Bu sorunları yaratan nedenleri kavrarsak... Bu sorunların çözümü için çaba harcarsak.. Bu sonuçlar karşısında vurdum duymaz tavırlarını sürdürenlerden hesap sorarsak.

Her yıl yüzlerce çocuk geçim sıkıntısı ve daha başka sosyal sorunlardan ötürü terkediliyor. Bir çoğu çocuk eğitimigörmemiş, bakıcı annelerin, müstahdemlerin insafına bırakılıyor..

"Baskı yapmak isteyenlere hep birlikte karşı koyuyoruz"

13 yaşındaki Bülent Ataç, geçim sıkıntısı nedeniyle ailesinden kopan bir çocuk.. Üç yıldır ailesinden ayrı, otobüs terminalinde çalışıyor..

Niğde Aksaray'dan 13 yaşındaki Bülent Ataç'ta geçim sıkıntısı içinde boğulan ve dağılan bir aileden kopan bir çocuk. Biz soruyoruz, o yanıtlıyor..

– Memleketten kaç yıldır ayrısın?

– Üç yıldır memleketten ayrıydım. Önce İstanbul'da kaldım. Orda malboro satıyordum. Bir buçuk yıl kaldım. Sonra buraya geldim. Bir buçuk yıldır da buradayım.

– Kaç kardeşsiniz?

– Biz altı kardeşiz. Onların hepsi evde ve benden küçükler. Benim asıl annem İstanbul'da başkasıyla evli.

– Okula gittin mi?

– Üçe kadar okudum, ikiyi bitirdim, üçe başladım? İki gün gittim. Babam defter kalem parası yetiştiremediği için okuldan aldı. beni.

– Burada size baskı yapanlar sataşanlar oluyor mu?

– Baskı yapmak isteyenler oldu. Ama hep birlikte karşı koyuyoruz. Eskiden yirmi kişi kadar vardık bu terminalde. Bazılarını babası geldi götürdü, bazıları anaları hastalandı diye gitti. Kalanımız burada çalışıyoruz.

– Seni polisler hiç memleketine göndermek istediler mi?

– Gönderdiler. Ben de gittim. Orada bir ebem vardı. O da bir ay kadar oluyor öldü. Ben de bana bakan olmaz diye geri geldim.

"Karnımız doysun yeter"

Kötü beslenmeden en çok etkilenenler, yurtta kalan ortaokul öğrencileri.. Bunu şöyle dile getiriyorlar: "Okula gidiyorum. Öğretmeni dinlerken birden aklıma yemek geliyor. Sonra da öğretmen bana kızıyor. 'Yurt Çocukları işte' diye herkes bizi hor görüyor."

Ayaş Yetiştirme Yurdundaki çocuklar:

"Hastalanmışız ölmüşüz kimin umurunda!"

Ayaş Yetiştirme Yurdu'nda 226 çocuk kalıyor. Bu çocukların hepsi de öğrenim çağında. Sabahları erkenden uyanıp çay ve ekmekten oluşan kahvaltılarını yapıyor ve doğru Ayaş'a okula gidiyorlar. Gelişme çağındaki bu çocuklar, sabah çay ve ekmekten oluşan kahvaltılarıyla öğleye, çoğu kez de akşama kadar idare etmek zorunda. Öğle ve akşam yemeklerinde hep aynı yemeği yiyorlar.

Çocukların et yiyebilmesi "hayırsever" bir vatandaşın kurban kesip, yurda bağışlamasına veya kurban bayramında gelecek yardıma bağlı.

Ayaş Yetiştirme Yurdu'nda çocuklarla ilgilenecek, onlara yol gösterecek, birbirleriyle ilişkilerine önderlik edebilecek ve sorunlarının çözümünde yardımcı olabilecek bir uzman yok. Doktor yok. Görevli tek hemşirenin de bugünlerde tayini çıktı, gidiyor. Doktor bulup reçete yazdırsalar, o da bir sorun. Devlet parasını ödemediği için, Ayaş'ta hiçbir eczane yurt çocuklarına ilaç vermiyor.

İlk karşılaştığımızda "karnımız doysun yeter, doktormuş, uzmanmış gerekmez bize" diyen 11-18 yaşlarındaki bu küçük delikanlılar, dostça bir hava içinde konuşma uzadıkça açıldılar. İçlerinden birisişöyle dedi bize:

"İnsanca yaşamak bizim de hakkımız. Bizi sokaktan alıp buraya tıktılar. İyi ama karnımızı bile zor doyuruyorlar. Hastalanmışız, ölmüşüz kimin umurunda?"

Yaşı biraz daha büyük birisi de:

"Bakırköy akıl hastanesindeki hastaların halini gördük. Televizyon da verdi, gazeteler de. İçim parçalandı. Ama şaşırmadım. Sapasağlam çocuklarına, gençlerine bakmayan, hastasına bakar mı hiç?

Henüz büyüme, gelişme çağında olan bu çocuklar ayakkabı, elbise, kitap, defter gibi zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak için garsonluk, hammallık gibi işlerde çalışıyorlar.

Okul yönetimi de bundan haberdar olmasına rağmen elinden birşey gelmiyor. Önceleri önlemeye çalışmış, iş sahipleriyle konuşup yurt çocuklarını işe almamalarını istemiş. Elbise istemişler, karınlarını doyuracak kadar yemek istemişler. Yöneticiler yurdun bağlı bulunduğu Koruma Birliği'nden yeterli parayı alamıyorlar. Yıllardır da alamamış. Alamadıkları içindir ki, çevre halkından yardım istemişler. Ama bu sınırlı yardımlarla, sorun çözülmemiş. Çözülmediği içindir ki, Ayaş'ta Yetiştirme Yurdu'nda devlet güvence altına aldığı bu çocukları, kendi güvencelerini kendilerinin sağlamasına yöneltmiş. Onun için, bu çocuklar çalışıyor.

TV

20.50

İnsanlar yaşadıkça

TRT bu akşam yeni bir uygulamaya başlıyor. "İnsanlar Yaşadıkça" adlı dört bölümden oluşan dizi dört gün arka arkaya ekrana gelecek.

Dizi filmin bugün yayınlanacak olan birinci bölümünde, Son maçında rakibinin ölümü üzerine suçluluk duygusuna kapılan Prewit, boksu bırakır ve askere gider Yüzbaşı Holmes alayda ünlü bir boksör olduğunu öğrenir ve boks takımına girmesi için Prewit'e baskı yapmaya başlar. Öte yandan alayda görevli Başçavuş Warden'in yüzbaşı Holmes'in karısı Karen ile ilişkisi vardır. Yüzbaşının bütün baskıları karşısında Prewit boks yapmamak için direnir.

22.20

Cumhuriyet ve Hürriyet Gazeteleri Basın Toplantısına katılmıyor

TRT Haber Merkezi tarafından hazırlanan programın bu haftaki konuğu MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan. Buhaftaki basın toplantısına Cumhuriyet, Hürriyet, Tercüman, Yeni Asır, Milli Gazete, Günaydın ve Anka Ajansı toplantıya katılmak için çağrıldı. Ancak Hürriyet ve Cumhuriyet, TRT'nin gazetelere karşı takındığı eşit olmayan tavrını gerekçe göstererek toplantıya katılmayacaklarını bildirdiler. Cumhuriyet beş büyük gazete içinde olduklarını ve TRT'nin bunu gözardı ettiğini söyleyerek, bu tavrın sadece Basın Toplantılarına ilişkin olduğunu belirtti.

17.05

AKŞAMA DOĞRU

Programda Türk Halk Müziği, Çocuk Köşesi, Köy odası yer alıyor. Köy odasında tabi, afetlerde kredi ertelemeleri konusunda Nevzat Şenol Ziraat Bankası Krediler Müdür Yardımcısı Engin Çadırcı ile sohbet edecek.

18.50

GÖKKUŞAĞI

Ümit Denizer'in sunduğu programda Ankara'daki ilkokulların 23 Nisan ile ilgili çalışmaları anlatılacak. Bir kitabımız var bölümünde Aziz Nesin'in "Borçlu Olduklarımız" adlı kitabından seçilen bir bölüm yer alacak.

TV'de BUGÜN

17.00	BÖLGESEL HABERLER
17.05	AKŞAMA DOĞRU
18.00	HABERLER
18.05	SINAVA DOĞRU
18.50	GÖKKUŞAĞI
19.45	HAFTANIN ŞARKISI
19.50	UYKUDAN ÖNCE
20.00	HABERLER
20.40	SAZ ESERLERİ
20.50	İNSANLAR YAŞADIKÇA
22.00	AVRUPA KUPALARINDAN MAÇ ÖZETLERİ
22.20	BASIN TOPLANTISI
23.30	HABERLER

Demokrat Çocuk

SİZLERE

Bir türkü söyler gibi

Yağmur gene o yağmur
Değildir bilin
Gündevrilir
Çiğ tutar sokakları

Bir soluk ki en özgür
Canlı çığlığı muştunun
Ve her evin beyinde
Göz büyütür güneştir

Ben kim miyim: Bir çocuk
Evren benim elimde bir ses
Elim evrende bir ses
Sesim beynimde

Unutmayın çocuklar
Tarihe varacağız
"Bir türkü söyler gibi"
Biz de kazanacağız

Umut, hasret ve sevgi
Tüm değerleri
Yabancılaşmadan hiç
Yeniden kazanacağız

KUTU Zonguldak

SİZLERDEN

Bir yılda bir gün

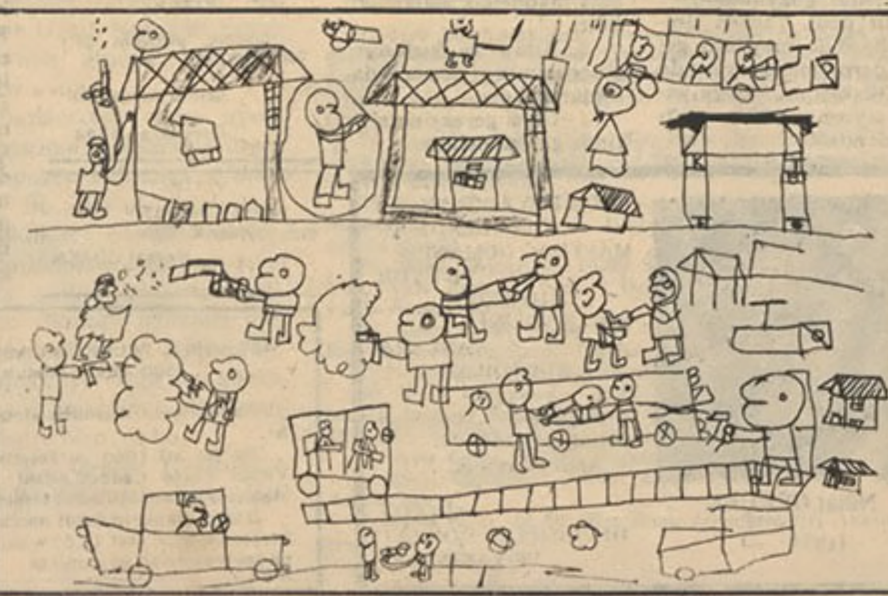
Koca bir yılın bir gününü çocuklara armağan ettiler. O gün çocuklar eğlenirler. Çeşitli oyunlar oynar, renkli kağıtlardan süsler yapıp sınıflarının dört bir köşesini süslerler. O gün ben de simit tezgahıma bayraklar ve süslü kağıtlar asıp "Yaşasın 23 Nisan" yazdım.

Ben on yaşındayım. Okula gidemedim. Simit tezgahımı alıp bir okulun önüne gittim. Benim yaşlarımda çocuklar oyun oynuyorlar, şiirler okuyup türküler söylüyorlardı. Bir köşede onları seyrediyordum. Aniden karşıma şık giyimli biri dikildi. "Çocuk satıcılar buraya giremez" dedi. Evet, bana çocuk demişti. Bugün 23 Nisan değil miydi?

Benim yanımdan ayrıldıktan sonra, mikrofonun başına geçip "Çocuklar bugünün küçüğü, yarının büyüğü" diye söze başladı. Yarım saat lakırdıdan sonra büyük bir alkış alıp yerine geçti.

Bu yapmacık hareketli kişiler çocukları bir araç olarak kullanıyorlar. Ben simit tezgahımı başıma koyup, simitlerimi başka yerde satmaya koyuldum. Bugün de diğer 23 Nisan'lar gibi sona ermişti.

Z. Oğantaş

Çocuklar bir dünya kuracaklar

Çocuklar bir dünya kuracaklar
Açlık, yokluk olmayacak
İşsiz kimse kalmayacak
Kimse kimseyi öldürmeyecek o dünyada

Kimse kimsenin sırtından geçinmeyecek
Herkes birbirini sayacak, sevecek
Felaketli günlerden uzak bir yaşam olacak
Öğretmenlerimiz açığa alınmayacak

Herkes emeğinin karşılığını alacak
Yasalar sömürenden yana olmayacak
Ayrım yapılmayacak çocukların dünyasında
Silahlar patlamayacak

Okullar açılacak
Halk coplanmayacak
Taraf tutmayacak yöneticiler
Ve biz çocuklar, böyle bir dünya kuracağız!

Sinan (İlkokul 5)
İskenderun